

Montforti Grignion Szent Lajos

ÉRTEKEZÉS A SZENT SZIGAZI TISZTELETÉR L

MONTFORTI GRIGNION SZENT LAJOS MÁRIA

ÉRTEKEZÉS A SZENT SZ Z IGAZI TISZTELETÉR L
«FELKÉSZÜLÉS JÉZUS KRISZTUS ORSZÁGÁRA»

Az eredeti m. címe:
Saint Louis-Marie Grignon de Montfort:
Traité de la vraie dévotion à la Sainte Vierge
(„*Préparation au règne de Jésus-Christ*”)
Paris, Éditions du Seuil, 1966.

Fordította:
Fehér Tilda

BEVEZETÉS

<A szerz. rövid életrajza>

Grignon Lajos Mária 1673. január 31-én született a bretagne-i Montfort-La-Cane-ban. Gyermekkor legnagyobb részét szül. helyét l nem messze, Iffendicban tölti. 1685-ben Rennes-ben megkezd. humán tanulmányait a jezsuiták Saint-Thomas kollégiumában.

Papi hivatását felismerve 1693 szén Párizsban vette az irányt. Montigny kisasszony ajánlására felveszik Claude Bottu de la Barmondière közösségébe, mely „Jézus szegény életét tisztelte, hogy elláthassa isteni papságának feladatait a Szent Sz. z, Szent József, a Szent Apostolok és az apostoli lelkület emberek oltalma alatt”. Egy évvel kés bb felveszik a montaigni kollégiumba, M. Boucher közösségébe, majd 1695 folyamán belép a Saint-Sulpice szemináriumba. Párizsi tartózkodása kezdete óta el adásokat hallgat a Sorbonne-on, de néhány hónapnyi betegeskedés után „nem akart tovább odajárni teológiai el adásokat hallgatni, mint mások; megelégedett azokkal, amelyeket egy Doktor el adásában otthon halott” (Grandet, 13–14).

A helyzetb l kifolyólag a szeminaristának több ideje marad személyes olvasmányaira, aminek könyvtárosi megbízatása is kedvez. A Mazarin Könyvtárban rzik a szeminárium könyvtárából azt a katalógust, amelyet Grignon apát kezdett el. Írását gyakran felismerni, különösen az öt kötetb l álló munka els két kötetében. Lajos Mária nem elégedett meg azzal, hogy csak a címekeket jegyzi be. Nagy olvasó volt, olyannyira, hogy barátja, Blain állítása szerint „szinte valamennyi egyházi könyv megfordult a kezében” (Blain, 17. cikk. 45. old.). Jegyzeteket készít, amir l egy Jegyzetfüzet cím kézirat tanúskodik, amely vándorlásai során elkíséri a misszionáriust.

Szintén ez a tanulóiid szak szolgáltatója Montforti Grignon Szent Lajos egyházi írásainak számos alapelemét. 1700. június 5-én bekövetkez pappá szentelését követ en a jegyzetekhez különösen sok nehézség árán szerzett apostoli tapasztalat is társul.

Külföldön szeretett volna missziókat teljesíteni. El ször Kanadára gondol, de elöljárója, Leschassier úr lebeszéli szándékáról, és Nantes-ba irányítja M. Lévêque közösségébe. Az itt tapasztalt lendületlenség kínos tétlenségre ítéli a fiatal papot, aki nem leplezi csalódottságát elöljárója el tt. 1701 nyarától azonban lehet sége nyílik arra, hogy az egyházmegyében egész sor missziót teljesítsen, melyek közül a legemlékezetesebb a grandchamps-i.

A következő év tavaszán a misszionárius Fonteuvrault-ban találkozik Madame de Montespannal, akinek a közvetítésével kapcsolatba lép Msgr. Girarddal, a poitiers-i püspökkel. Ezeknek a kapcsolatoknak köszönhet en lett a

városi közkórház lelkipásztorává. Ez 1701 november végén történt. Annak átszervezésére törekszik, amit a z rzavar házának, szegény Babilonnak nevez. Eleinte jó fogadtatásra talál, ám hamarosan kisebb zárt csoportosulásokba és olyan ellenségeskedésekbe ütközik, amelyek a kórház elhagyására kényszerítik. Ekkor, a szegények mellett betöltött hivatala hónapjaiban találkozik Marie-Louise Trichet-vel. lesz majd a Bölcsesség Leányainak els szerzetesn je. Bevitte a kórházba, és 1703. február 2-án a f ügyész lányának ruháját a szolgálók és vidéki asszonyok sűrű öltözetére cseréltette vele.

A párizsi Salpêtrière kórházban Montfort betegek és szegények mellett dolgozik. 1703 végén részt vesz a Mont-Valérien-i rend reformjában. Id közben a poitiers-i szegények kérelmezik visszatérését, ami vissza is adja nekik lelkipásztorukat. Montfort ezzel ugyan haladékot kap, de végül ismét el kell hagynia a kórházat.

1702-ben ezt írja Leschassier úrnak:

„Csak annak a reménye tud rávenni, hogy a kórházba menjek, hogy id vel, sokak hasznára hangomat hallatva járhatom majd a várost és a vidéket.” Kívánsága teljesül, de csak a kórház elhagyása után. Poitiers és környéke több plébániáján teljesít missziót.

Miután a várost elhagyni kényszerült, Rómába zárandokol. Mivel a franciaországi tevékenysége kiváltotta ellenségeskedések felvetették missziós munkájának problémáját, magányos útja során kellett azt megoldania. 1706. június 6-án fogadja XI. Kelemen pápa. Montfort keleti missziókra ajánlkozik, de a pápa arra kéri, hogy maradjon Franciaországban, helyesli céljait és missziós módszerét: a keresztény szellem megújítását a keresztségnél tett fogadalmak megújítása által. Lajos Mária a pápától kapott apostoli misszionárius címmel tér vissza hazájába.

Innent l kezdve Montfort életének útvonalát a Saint-Brieuc-i, Saint-Malo-i, nantes-i, luçoni, La Rochelle-i egyházmegyékben tett utazásai és tartózkodásai körvonalazzák, nem hagyva ki azokat az utakat sem, amelyek Saint-Lô-ba, Rouenba vagy Párizsba vezették.

Rómából visszatérve a misszionárius újra Poitiers-ba megy, Saumuron keresztül, ahol találkozik Jeanne de la Noue-val. 1706. szeptember 29-én Mont-Saint-Michelbe megy az arkangyal ünnepére. Így közeledett Bretagne-hoz, ahová az a személy vonzotta, akir l Bellier rennes-i paptól hallott, aki egyetemista korában a szegények ápolására készítette és bretagne-i missziókról beszélt neki. Valójában ennek a Bellier-nek köszönhet , hogy Montfort belépett Leuduger, a Saint-Brieuc-i egyházi kerületi tanfelügyel csoportjába. 1707 augusztusáig dolgoztak együtt. Egy szerencsétlen incidens okozta szétválásukat, melynek mélyebb oka vélhet en az apostoli élet eltér felfogásában keresend .

Lajos Mária a Montfort-La-Cane-i erd közepén található rendházban telepedik meg. Innen, Szent Lázár remete-közösségéb l indul a környez plébániákra, miközben a visszavonulások és a hivatásgyakorlás id szakai váltják egymást.

1708 derekán visszatér Nantes földjére, ahol missziói gyors ütemben követik egymást. Ebben az id szakban történt a Kálvária-ügynek nevezhet eset. A Párizs melletti Mont-Valérien-i tartózkodása óta Montfortot egy monumentális keresztút felállításának a gondolata foglalkoztatta, ami Golgota-emplék hely és lelkeségi vonzasközpont lenne. Ezt a szül földjén igyekezett megvalósítani. Pontchâteauban sikerült mesterséges dombot építtetnie, melynek tetején három kereszt állt. 1710. szeptember 13-án, az ünnepélyes szentelés el estéjén a rendnek sikerült felfüggeszteni a ceremóniát. Röviddel ezután a dombot lerombolták. És hogy teljessé tegye az intézkedést, a nantes-i püspök minden hivataltól eltiltotta a misszionáriust, aki számára nem maradt más hátra, mint hogy visszavonuljon a jezsuitákhoz.

Montfort azonban nem maradt tétlen. Nantes-ban lehet sége nyílt arra, hogy jótékonyági cselekedeteket kezdeményezzen és vigyen véghez a szegények javára, felajánlja segítségét a Loire áradásainál... Meg kell említenünk azt is, hogy ebben az id szakban lépett be a dominikánus harmadrendbe.

Nantes-i megpróbáltatásai nem tántorítják el Montfort atyát a missziós tevékenységt l. Luçon és La Rochelle egyházmegyékben fogadja t Msgr. Lescure, illetve Msgr. Champfleury. Sok plébánián hallották prédikációit.

Úgy t nik, ez az az id szak, amikor missziós koncepciója és pedagógiája teljes dimenziójában megnyilvánul, egyes elemei új hangsúlyt kapnak. Tudatosodik benne a kis iskolák mint evangelizációs eszközök fontossága, és ebben a szellemben La Rochelle-be hívja Marie-Louise Trichet-et és Catherine Brunet-et, a Bölcsesség Leányainak els két szerzetesnét, akik addig a szegények kórházi ápolásának szentelték magukat.

Szintén ez az az id szak, amikor mindenekel tt a missziós papok közösségének létrehozásán fáradozik, akik az szellemében folytatnák apostoli tevékenységét. Számos lépést tesz: Párizsban Poullart des Places követ inél, aki 1703-ban ígéretet tesz, hogy híveket szerez neki; Rouenban, ahol megpróbálja elkötelezni Blain kanonokot, kollégiumi és szemináriumi barátját. Két pap, missziós társ is csatlakozik hozzá. A missziókban és az irgalmas rendi iskolákban már vele dolgozó rendtársaival létrehozza misszionárius társaságának els magvát.

Törekvései és er feszítései nyomán megszületik a Regula, mely szellemi családjának alapja lesz.

Élete végéig folytatja prédikátori teend it. Lelkét Saint-Laurent-sur-Sèvre-i missziója során, 1716. április 28-án, negyvenhárom éves korában adta vissza Istennek.

A szerz nyújtotta pontosítások segítenek, hogy az általa felvázolt távlatokba helyezzük ezt a fontos, ha nem a legjellegzetesebb m vét. «Azért ragadtam tollat a kezembe, hogy papírra vessem mindazt, amit nyilvánosan vagy személyesen oly sok éven keresztül tanítottam sikeresen a misszióim során» (Értekezés a Szent Sz z igazi tiszteletér l, 110. /a továbbiakban: Értekezés/).

Ez a kijelentés szolgál útbaigazításokkal az írás természetére, címzettjeire, s t még keletkezésének dátumára vonatkozóan is.

Ez egy missziós tanítás, melynek célja, hogy feltárja a Boldogasszony szerepét az isteni háztartásban, a keresztségben kapott keresztény életben és az apostoli életben. Montfort tehát széles közönséghez fordul, azonban tanítása «els sorban a szegényeknek és az egyszer embereknek» feltárt titok (Értekezés, 26.).

Semmilyen bels vagy küls kritérium nem teszi lehet vé, hogy pontosan meghatározzuk a m keletkezésének dátumát. Hogy a «jó néhány éven keresztül» szavaknak némiképpen hitelt adjunk, a m megírását a szerz missziós pályájának a végére vezethetjük vissza. Azonban egy másik, a «nemrégiben elhunyt» Boudonra vonatkozó említés (Értekezés, 159.) óvatosságra int a fentiek állításában. Boudon valójában 1702-ben halt meg. E két támpontból az alábbi feltevések születtek: 1710–1711 tele, amikor Montfort nantes-i pihen re kényszerülve, néhány hónap nyugalmat élvezhetett; 1712 sze, amikor a La Rochelle-i Szent Éliás remete-közösségben tartózkodik; 1715 második fele, amikor több hónapot a mervent-i erd ben tölt. Közülük hagyományosan az 1712-es évszámot részesítik el nyben.

A kézirat hitelességével kapcsolatban nem merült fel semmilyen kétség. A Forradalom z rzavarától mentesülve «egy láda sötétjébe és csendjébe rejtve» (Értekezés, 114.) temetkezett. A ládát Saint-Laurent-sur-Sèvre-ben, a Szent Mihály kápolna szomszédságában lev mez n rejtették el. A forradalom vihara után egészen 1842. április 29-ig feledésbe merült.

Els ránézésre a szöveg, a könnyen felismerhet írásmódon felül oly sok világos bels sajátságot mutatott, hogy azonnal Montfortnak tulajdonították.

Azonban még mindig van némi bizonytalanság a kézirat egyes javításai körül. Úgy t nik, nem mindegyik származik a szerz t l. Rendre fel vannak tüntetve, de hitelességük vagy hiteltelenségük megállapításába nem bocsátkozhatunk, kivéve azokat az eseteket, amikor egyik vagy másik nyilvánvalónak bizonyult.

A kézirat 158 oldalas in 4°, körülbelül 24 soros oldalakkal. Amikor rátaláltak, ívei szétesett állapotban voltak, de :

«... a Gondviselés jóvoltából, habár a kézirat ívei különváltak egymástól, mégis mindegyik a helyén volt, jól meg rzött állapotban» (az 1846. évi 3. kiadás El szava, VIII. old.).

Következésképpen rosszul fűzték össze ket. 1956-ban a grottaferratai bazilita szerzetesek restaurálták és igen gondosan bekötötték.

A szétesett ívek elemzése arra a megállapításra vezet, hogy tizenkettő van belőlük, ebből kettő hiányos: az első és az utolsó. Az ívek számjelzése a kilencediken kezdődik, a kéziratban pedig a nyolcadik ívből tíz, a tizenkilencedikből hat oldal van meg. Az első hét ív tehát elveszett, valószínűleg még a kézirat megtalálása előtt.

Ha feltételezzük, hogy az elveszett ívek a megmarzottakhoz hasonlóan tizenkét-tizenhat oldalasak, a veszteség az első 84–96 oldal. Mit tartalmazhattak ezek? A 227., 228. és 256. szakaszok említenek egy bizonyos első részt, de a tartalmáról csak az alábbiakban utalnak: módszer, melynek alkalmazására «tizenkét napot arra használjanak, hogy kiüresítsék magukat a Krisztus szellemével ellenkező világ szellemétől» (Értekezés, 227.); «litániák a Szentlélekhez az azokat követ imádsággal» (Értekezés, 228.); és a «világ megvetését célzó gyakorlatok» (Értekezés, 256.).

Az Értekezés 230. szakaszában Montfort említést tesz egy második részen, melynek «az elején» található Szent Ágoston imája. Valójában ez az ima az Értekezés 67. szakaszában található, ami a jelenlegi kézirat 37–38. oldalának felel meg.

Ami az Értekezés 231. és 236. szakaszában szereplő «lentebb» kifejezést illeti, ahol a felajánlás és a lánc megáldásának szövegmintáját kellene találnunk, talán az Értekezés függelékét képező «E tisztelet gyakorlásának módja a szentáldozásnál» című részt követő oldalakra vonatkozik. Tehát a tizenkilencedik ív folytatásáról lehet szó.

Az elveszett ívek mást is tartalmazhattak? Erre nem lehet biztos választ adni. Mindenesetre a veszteség nem érinti a máriás téma kifejtését.

Alighogy híre terjedt az értékes kézirat megtalálásának, mindenünnen igényt tartottak a szövegére. A Bölcsesség Leányainak noviciátusát bízták meg a másolatok készítésével. Am felmerült az igény a megjelenésük kinyomtatására is.

Msrgr. René-François Soyer luçon-i püspök imprimaturja 1842. december 18-i keltezésű. Az első kiadás 1843-ban (127 évvel a szerző halála után!) Párizsban a Gaume fivérek kiadásában, a Saint-Germain-en-Laye-i Beau nyomdában jelent meg 250 oldalon in 8°.

Ma az Értekezésnek több mint háromszáz kiadását tartjuk számon, mintegy húsz nyelven. A legjelentősebb a fénykép-reprodukciókkal ellátott, amely 1942-ben a Montforti Főképviselet gondozásában, a kézirat megtalálásának százéves évfordulója alkalmából jelent meg. Ezt a kiadást XII. Piusz pápa kézírásos bevezetése kíséri.

Az első kiadás nyomtatásánál a kiadó gondozóinak címet kellett adniuk a műnek, ugyanis az első oldalaitól megfosztott kéziratnak nem volt. Az Értekezés a Szent Szűz igazi tiszteletéről cím mellett döntöttek.

Az immár több mint százéves hagyomány megkövetelte ennek a címnek a megtartását jelen kiadásban is. Hasznosnak tartjuk azonban, ha alcímként

feltüntetjük a Montfort által az Értekezés 227. szakaszában megadott definíciót is, azaz: Felkészülés Jézus Krisztus országára.

Ami a szöveg belső felosztását illeti, a kéziratban is szereplő autentikus címek egyedül azok, amelyek a 120., 213., 226., 257. és 266. szakasz eltt állnak. Két veszélyt kellett elkerülni: úgy hagyni a szöveget, ahogy van, felosztás, további utólagos felosztás nélkül, ami nagyon megnehezítené olvasását azok számára, akik kevésbé felkészültek, ill. több felosztást beiktatni, mint néhány korábbi kiadásban, kockáztatva ezzel a montforti elgondolás egyoldalú értelmezését. Ezt a kettős veszélyt oly módon igyekeztünk elkerülni, hogy a szerző gondolatainak kifejtése során csak az általa sugallt lényeges felosztásokat adjuk meg, mint elsősorban a 60., 90., 91., 134. és 183. szakaszok esetében. A félreértések elkerülése végett az újonnan hozzáadott felosztások esetében szögletes zárójelet használtunk.

Néhány apróbb változtatás kivételével a jelen kiadásban is megtartottuk az először az 1919-es olasz kiadásban elfogadott és azóta általánosan használt lapszéli számozást.

Mivel vének eredetére vonatkozóan maga a szerző szolgál a szükséges felvilágosításokkal. Szól a kapcsolatairól «az utóbbi idők legszentebb és legbölcsebb személyeivel» (Értekezés, 118.), elismeri, hogy szinte mindent elolvasott a témáról (Értekezés, 118.). E «személyek» közül egyet tudunk kifejezetten azonosítani: Tronsonról van szó (Értekezés, 244.). Az irodalmi források tárjegyzékét jól kezdte el, de a kutatások távolról sem kimerítik, annak a kivételes dokumentációnak ellenére sem, amit a Szentbeszédék könyve és a Jegyzetfüzet jelent. A Saint-Sulpice Szemináriumban elkezdett és a missziós évek alatt folytatott két kézirat lehetne vé teszi az Értekezésben kifejtett montforti elgondolás megszületésének és fejlődésének figyelemmel kísérését.

Az Értekezés olvasása közben az embernek az a benyomása, hogy a szerző igen otthonosan mozog a Bibliában és a patrológiában. Amint vet szinte átszövik a szentírással vonatkozó szövegek, a kommentárok, az utalások és a bibliai töredékek. Egyes atyákat Montfort személyesen is ismerhetett, ugyanis saját kezűleg jegyezte be a «Saint-Sulpice Könyvtár katalógusába» a kötet számát. De félretéve Guerric apát Szentbeszédét a Menybevitelről és még néhány kétséges helyet, az Értekezés számtalan patrisztikai idézete a Jegyzetfüzet «belső részes gyűjteményéből» (Értekezés, 41.) származik, és részben ez magyarázza a pontatlanul vagy kevésbé pontosan megadott idézeteket.

Ami a tanulmányozott szerzők eszméit illeti, Montfort két jezsuitának, Poirénak és Crosset-nak tartozik sokkal. Amint lelki hovatartozása sokkal összetettebb, több XVII. századi francia szellemi irányzat sodrásában van. Az Értekezésre hatást gyakorol De Bérulle, Olier, Jean Eudes, Boudon, De Renty..., akik az ún. «Francia iskolához» tartoznak, vagy legalábbis nagymértékben a hatása alatt állnak; nem beszélve egy egész sor máriás képzettségű íróról, mint amilyen például Cartagena és Spinelli, vagy a Monita

ellenz i közül Grenier, vagy a Mária iránti rabszolgasággal foglalkozó történészek közül Jobert.

Montfort a Hagymányba kíván gyökeret verni. Ezt az ájtatosságot – mondja – nem lehet elítélni «a kereszténység alapjainak megrengetése nélkül» (Értekezés, 163.). És határozottan állítja, hogy sehol sem talált ahhoz «hasonló» ájtatosságra (Értekezés, 118.), mint amelyet tanítani akar. A Hagymány, amelyre hivatkozik, él, és tudatában van annak, hogy szoros szálakkal kapcsolódik hozzá. Ez az ájtatosság, mondja, olyan titok, «amelyet a Magasságbeli tárt fel el ttem» (Mária titka, I.). «Az ájtatosságnak a lényege az általa kiépítend bens ben van...; ...ki marad azon (a fokon) állandóan? Egyedül az, akinek Jézus Krisztus Lelke feltárja ezt a titkot» (Értekezés, 119.).

Pontosan, az Értekezés eredetiségét belülr l kell meghatározni. A misszionárius egy már létez ájtatosságot a többi szerz ét l eltér perspektívába helyezett, s megélt, személyes tapasztalataival gazdagította, ami számára a lelki hatékonyság kritériuma, és végül új formába öltöztette, éspedig saját küls és bels gyakorlataival.

Ma ez az új forma réginek, ha nem elavultnak t nhet. Nyilvánvaló, hogy a m elgondolására és megírására a XX. századtól különböz korban és környezetben került sor. A kifejezések, a hasonlatok, a bibliai magyarázatok módja eltántoríthatják azokat, akik egy túlságosan kizárólagos gondolkodásmód rabjai. Ám az az olvasó, aki megéri az írás alapgondolatait, örömmel fedezheti fel, hogy értékes tanítás képezi a lényegét, s hogy továbbra is felkelti a teológusok figyelmét és a lelki életet él k érdekl dését.

ÉRTEKEZÉS A SZENT SZ Z IGAZI TISZTELETÉR L «FELKÉSZÜLÉS JÉZUS KRISZTUS ORSZÁGÁRA»

[I. «A SZENT SZ Z-TISZTELET SZÜKSÉGESSÉGE»]

[A. A MÁRIA-TISZTELET SZÜKSÉGESSÉGE]

1. Sz z Mária által jött Jézus Krisztus a világra, s szintén általa kell uralkodnia a világon.
2. Sz z Mária nagyon rejtett életet élt, ezért nevezi t a Szentlélek és az Egyház *Alma Maternak* – rejtett és titkos Anyának. Alázatossága oly mélységes, hogy a földön nem volt h bb és örökebb vágya, mint hogy önmaga és a teremtmények el tt rejtve maradjon, egyedül csak Isten ismerje.
3. Isten, hogy meghallgassa hozzá intézett kéréseit, melyekkel elrejttségért, szegénységért és megaláztatásért esedezett hozzá, örömet rejtette el t fogantatásában, születésében, életében, titkaiban, feltámadásában és mennybemenetelében szinte valamennyi emberi teremtmény el l. Még szülei sem ismerték, s az angyalok gyakran kérdezték egymástól: *Ki az*¹? Mert a Magasságbeli el lük is elrejtette t; vagy ha fel is fedett róla valamit, sokkalta többet eltitkolt.
4. Az Atyaisten beleegyezett, hogy életében Mária semmilyen csodát, legalábbis nyilvánosságra kerül csodát ne tegyen, jóllehet megadta neki a csodatevés hatalmát. A Fiúisten beleegyezett, hogy Mária alig szóljon, bár közölte vele bölcsességét. A Szentlélekisten beleegyezett, hogy apostolai és evangélistái csak nagyon keveset beszéljenek róla, csak annyit, amennyi Jézus Krisztus megismertetéséhez szükséges, noha az h séges jegyese volt.
5. Mária a Magasságbeli nagyszer remekm ve, kinek ismeretét és birtoklását a Magasságbeli önmagának tartotta fenn. Mária csodálatra méltó anyja a Fiúnak, aki örömet alázta meg és rejtette el Anyját életében, így méltatva alázatosságát: mint valami idegent, *asszonynak*² szólította, noha szívében minden angyalnál és minden embernél többre becsülte és jobban szerette t. Mária a Szentlélek h séges jegyese és lepecsételt forrása³, ahová csak a Szentlélek léphet be. Mária a Szentháromság szentélye és nyugvóhelye, hol Isten fényesebben és istenibb módon van jelen, mint a mindenség bármely más helyén, ami alól még a kerubok és a szeráfok feletti uralkodói helye sem kivétel, s ahová nagy kiváltság nélkül egy teremtménynek sem megengedett a belépés – bármily tiszta is legyen.

¹ Én 3,6; 8,5.

² Jn 2,4; 19,26.

³ Vö. Én 4,12.

6. Azt mondom a szentekkel: a felséges Mária földi paradicsoma az új Ádámnak⁴, melyben Ádám a Szentlélek közbenjárásával testet öltött, hogy benne felfoghatatlan csodákat m veljen. Mária Isten nagy és isteni világa, mely kimondhatatlan szépségeket és kincseket rejt magában. a Magasságbeli magasztossága, melyben, mint saját ölében, elrejtette egyszülött Fiát és benne mindazt, ami a legkiválóbb és a legértékesebb. Ó, ó, mily nagy és titokzatos dolgokat m velt a hatalmas Isten e csodálatos teremtményében, amint azt mély alázatossága ellenére Mária maga is kénytelen megvallani: *Nagyot tett velem a Hatalmas*⁵. A világ nem ismeri ezeket, mert megismerésükre képtelen és méltatlan.
7. A szentek csodálatos dolgokat mondtak Istennek err l a szent városáról; és mint maguk is bevallották, sohasem voltak ékesebben szólók és elégedettebbek, mint amikor róla beszéltek. Ezek után felkiáltanak, hogy az Isten trónjáig emelt érdemeinek magasságát nem lehet meglátni, a föld határain túlra terjed szeretetének szélessége nem mérhet , az Istenre is kiterjed hatalmának nagysága felfoghatatlan, és végül: örvényhez hasonló alázatosságának, erényeinek és kegyelmeinek mélyégét lehetetlen feltárni. Ó, felfoghatatlan magasság! Ó, kimondhatatlan szélesség! Ó, mérhetetlen nagyság! Ó, kifürkészhetetlen örvény⁶!
8. A föld egyik végét l a másikig, az egek legmagasabb magasságában, az örvények legmélyén mindennap minden a csodálatos Máriát dics íti és hirdeti. Az angyalok kilenc karát, az embereket – nemre, korra, rangra vagy vallásra való tekintet nélkül –, a jókat és a rosszakat, s t az ördögöket is, akarva-akaratlan az igazság ereje kényszeríti, hogy boldognak nevezzék Máriát. Mint Szent Bonaventura mondja, az ég összes angyala szüntelenül ezt kiáltja felé: *Sancta, sancta, sancta Maria, Dei Genitrix et Virgo* (Szent, szent, szent vagy Mária, Istennek szül anyja és sz z!),⁷ s mindennap milliószor és milliószor elmondják neki az Angyali üdvözlét: *Üdvözlégy Mária*, miközben leborulnak el tte kegyelméért esedezve, hogy tisztelje meg ket valamely parancsával. Szent Ágoston elmondása szerint Szent Mihály, bár az egész mennyei udvar fejedelme, a legbuzgóbb abban, hogy minden tiszteletet megadjon és megadasson neki, s szavára vár, hogy abban a megtiszteltetésben részesüljön, hogy valamely szolgájának szolgálatára lehessen⁸.
9. Dics sége betölti az egész földet,⁹ különösen a keresztény világot. Több ország, tartomány, egyházmegye és város oltalmazója és véd je. Több székesegyház az nevével szenteltek Istennek. Nincs templom, melyben tiszteletére ne emeltek volna oltárt; nincs vidék vagy tartomány, ahol ne

⁴ Vö. Ter 2,8.

⁵ Lk 1,49.

⁶ A hasonlatok az alábbi helyekre utalnak: Ef 3,18; Jel 21, 15–16.

⁷ Vö. Iz 6,3.

⁸ Vö. Dán 10,13; Zsid 1,14.

⁹ Vö. Iz 6,3.

volna valamilyen kegyképe, amelynél a bajok orvosoltatnak és mindenféle jótettek esnek meg. Oly sok tiszteletére létesült egyesület és kongregáció, oly sok nevét viselő és oltalma alatt álló szerzetesrend, az egyesületek megannyi tagja és hány szerzetes és tisztelendő nőről hirdeti dicsőítését és dicsőíti irgalmasságát! Nincs olyan kisgyerek, aki az *Üdvözlégy Máriát* gügyögve ne dicsőítené; nincs olyan bűnös, ha mégoly megátalkodott is, kinek szikrányi bizalma se lenne benne; se t olyan ördög sincs a pokolban, aki félve tőle, ne tisztelné t.

10. Ezek után valóban az kell mondanunk a szentekkel: *De Maria nunquam satis*. Máriát még nem dicsőítették, magasztalták, tisztelték, szerették és szolgálták eléggé. Sokkal több dicsőítet, tiszteletet, szeretetet és szolgálatot érdemel.
11. Ezek után azt kell mondanunk a Szentlélekkel: *A király lányának minden dicsősége belül van.*¹⁰ Mintha mindaz a külső dicsőség, amelyben ég és föld versengve részesíti, semmi sem volna ahhoz a dicsőséghez képest, amelyben Isten házában a Teremtő részesül, s amelyet a kicsiny teremtmények, akik nem tudnak a Király titkainak titkába hatolni, egyáltalán nem ismernek.
12. Ezek után kiáltunk fel az apostollal: *Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta*¹¹ Mária szépségét, nagyságát és fenségét. Mária a csodák, a kegyelem, a természet és a dicsőség csodája. Ha meg akarjátok érteni az Anyát – mondja egy szent –, értsétek meg a Fiát. Méltó Anyja Istennek: Itt némuljon el minden nyelv!
13. Szívem különös örömmel sugallta mindazt, amit leírtam, hogy rámutassak arra, hogy a fenséges Mária eleddig ismeretlen volt, és hogy ez az egyik oka annak, hogy Jézus Krisztust egyáltalán nem úgy ismerik, ahogyan ismerni kellene. Ha tehát eljön Jézus Krisztus ismerete és országa – amint az bizonyos, hogy eljön –, ez csak Szűz Mária ismerésének és országának szükségszerű következménye lesz. Hozta Jézus Krisztust először a világra, és másodszor is fogja kinyilatkoztatni.

[1. «ISTEN A LEGNAGYOBB MŰVEIT A SZENT SZŰZ ÁLTAL AKARTA ELKEZDENI ÉS ÁLTALA AKARJA BEFEJEZNI»]

14. Az egész Anyaszentegyházzal együtt vallom, hogy Mária nem más, mint a Magasságbeli keze által létrejött teremtmény, aki az ő fenségéhez képest a paránynál is kisebb, vagy inkább egyáltalán semmi, mert egyedül az, *Aki van*¹². Következésképpen ennek a hatalmas Úrnak, aki mindig független és önmagának elegendő, egyáltalán nem volt és nincs is szüksége a Szentséges Szűzre szándékai megvalósításához és dicsősége kinyilatkoztatásához. Csak akarnia kell, és minden megvalósul.

¹⁰ Zsolt 44,14.

¹¹ 1Kor 2,9.

¹² Kiv 3,14.

15. A dolgokat olyannak feltételezve, amilyenek, mégis azt mondom, hogy a Szent Sz z megteremtése óta Isten a legnagyobb m veit általa akarta elkezdni és befejezni, így feltételezhet , hogy cselekedeteinek módját az egész örökkévalóságon át sem változtatja meg, mert Isten, és nem változik sem érzéseiben, sem cselekedeteinek módjában.¹³

16. Az Atyaisten egyszülött Fiát egyedül Mária által adta a világnak. Bármennyire is vágyakoztak utána a pátriárkák, bármennyire imádkoztak az Ószövetség prófétái és szentjei négyezer esztendőn át, hogy ennek a kincsnek a birtokába jussanak, imádságainak erejével és nagy erényei által csak Mária érdemelte ki, és kegyelmet talált Istennél.¹⁴ Mivel a világ méltatlan volt rá – mondja Szent Ágoston –, hogy az Isten Fiát közvetlenül az Atya kezéb l fogadja, az Atya Máriának adta t, hogy általa fogadja a világ.

A mi üdvösségünkért a Fiúisten emberré lett, de csak Máriában és Mária által.

A Szentlélekisten Jézus Krisztust Máriában teremtette meg, de csak miután udvarának egyik f szolgája által a beleegyezését kérte.

17. Az Atyaisten termékenységével ajándékozta meg Máriát, olyannal, amilyenre pusztá teremtmény képes lehet, s ezzel hatalmat adott neki, hogy Fiát és titokzatos Testének minden tagját világra hozza.

18. A Fiúisten leszállott az sz zi méhébe, mint az új Ádám a földi paradicsomába, hogy gyönyör ségét lelje, s titkon a kegyelem csodáit m velje benne. Mária méhébe zárkózását ez az emberré lett Isten saját szabadságának tartotta. Erejét azzal mutatta meg, hogy hagyta, hogy ez a kislány hordja. Saját és Atyja dics ségének tartotta, hogy fényét az evilági teremtmények el l elrejtette, s csak Máriának fedte fel. Azzal dics ítette függetlenségét és Felségét, hogy ett l a szeretetreméltó Sz zt l függött fogantatásában, születésében, templomi bemutatásában, rejtett életében harminc éven keresztül, egészen haláláig, amelynél Máriának is jelen kellett lennie, hogy vele együtt mutassa be egy és ugyanazon áldozatot, s az beleegyezésével áldoztassék fel az örök Atyának, mint egykor Izsák Ábrahám beleegyezésével áldoztatott fel Isten akaratának.¹⁵ Mária szoptatta, táplálta, gondoskodott róla, nevelte és áldozta fel t értünk.

Ó, csodálatos és felfoghatatlan függése Istennek, melyet a Szentlélek nem tudott elhallgatni az Evangéliumban,¹⁶ hogy így mutasson rá értékére és végtelen dics ségére, bár szinte minden csodás tettet elrejtett, melyet ez a megtestesült Bölcsesség rejtett életében m velt. Anyja iránti harminc évi alárendeltségével Jézus Krisztus jobban dics ítette Atyját, mintha a legnagyobb csodatételekkel az egész világot megtérítette volna. Oh! Mily

¹³ Vö. Zsid 1,12.

¹⁴ Vö. Lk 1,30.

¹⁵ Vö. Ter 22,2.

¹⁶ Vö. Lk 2,51.

nagyon dics íjtük az Istent, amikor az tetszésére, Jézus Krisztus, a mi egyedüli példaképünk példáját követve alávetjük magunkat Máriának!

19. Ha közelebbre megvizsgáljuk Jézus Krisztus további életét, látni fogjuk, hogy csodatételeit Mária által akarta elkezdni. Mária szava által szentelte meg Szent Jánost anyjának, Szent Erzsébetnek a méhében. Mihelyt Mária megszólalt, János szentté lett. Ez Jézus első és legnagyobb csodája a kegyelem rendjében.¹⁷ A kánai menyegzőn a vizet Mária alázatos kérésére változtatta borrá.¹⁸ Ez az első csodája a természet rendjében. Csodatételeit Mária által kezdte el, általa folytatta, és általa folytatja majd az idők végezetéig.
20. A Szentlélek terméketlen Istenben, azaz nem hoz létre más isteni személyt, de termékenyvé vált Mária által, akivel jegybe lépett. Vele, benne és általa alkotta meg remekművet, az emberré lett Istent, s hozza létre mindennap a világ végéig a kiválasztottakat és ennek az imádatra méltó Fiának a tagjait. Ezért, minél inkább megtalálja Máriát, az kedves és elválaszthatatlan jegyesét valamely lélekben, annál hatékonyabb és erőteljesebb lesz arra, hogy létrehozza ebben a lélekben Jézus Krisztust és Jézus Krisztusban ezt a lelket.
21. Ez nem jelenti azt, hogy Szent Mária ad termékenységet a Szentléleknek, mintha az nem volna meg benne, mert Istenként megvan benne a termékenység vagy teremtő képesség, akárcsak az Atyában és a Fiúban, jóllehet ezt a képességét nem váltja tette, mivel nem hoz létre más isteni személyt. Azt akarjuk mondani, hogy a Szentlélek termékenységét Szent Mária közbenjárásával valósítja meg, mert ezzel akar élni, habár erre egyáltalán nincs szüksége, és benne és általa hozza létre Jézus Krisztust és annak tagjait. Ő, a kegyelem titka ismeretlen a legtanultabbak számára és a keresztények között a leglelkiebbek számára is!
22. A Szentháromság három személye láthatatlan módon az Anyaszentegyházban továbbra is ugyanazt a magatartást tanúsítja, amelyet Jézus Krisztus megtestesülésekor és első eljövetelekor tanúsított, és ekként tesz egészen az idők végezetéig, Jézus Krisztus utolsó eljöveteleig.
23. Az Atyaisten egybegyűjtötte az összes vizet, amit tengernek nevezett el; egybegyűjtötte minden kegyelmét, amit Máriának nevezett el. Ennek a nagy Istennek van egy igen gazdag raktára vagy kincstára, amelybe bezárta mindazt, ami szép, ragyogó, ritka és értékes, még a saját Fiát is. Ez a mérhetetlen kincstár nem más, mint Mária, akit a szentek az „Úr kincstárának” neveznek, melynek teljességében az emberek gazdagodnak.
24. A Fiúisten Anyjának adta mindazt, amit életével és halálával szerzett, végtelen érdemeit és csodálatraméltó erényeit. Kincstárnokává tette mindannak, amit Atyjától örökségül kapott. Érdemeit általa fordítja testrészei javára, általa ajándékozza erényeit, és osztja kegyelmeit. a

¹⁷ Vö. Lk 1,41.

¹⁸ Vö. Jn 2,1–12.

titokzatos csatornája, vízvezetéke, amelyen keresztül irgalmasságát szelíden és bőségesen árasztja.

25. A Szentlélekisten Máriának, hőséges jegyesének adta kimondhatatlan ajándékait, sőt választotta mindannak adományozójává, aminek birtokában van, oly módon, hogy minden adományát és kegyelmét annak adja, akinek akarja, annyit, amennyit akar, úgy és akkor, amikor akarja. Egyetlen égi adomány sem adatik az embereknek, amely ne az ő szízei kezén menne át. Mert ez Isten akarata, aki azt akarta, hogy mindenben I. Mária által részesüljünk. Mert a Magasságbeli így teszi gazdaggá, így magasztalja és így tiszteli meg azt, aki mély alázatosságból egész életében szegény, megalázott és rejtett volt, egészen a semmi mélyéig. Íme: ez az Egyház és a szentatyák véleménye.
26. Ha korunk szellemi nagyjaihoz szólnék, akkor mindazt, amit egyszer én elmondok, a Szentírásból és a szentatyáktól származó latin idézetekkel részletesebben bizonyítanám, és több szilárd érvet is felhoznék Poiré tisztelend atya „A Szentséges Szűz hármas koronájában” szereplő fejtegetéseiből. De minthogy első sorban a szegényekhez és az egyszerű, jóakarátú emberekhez szólok, akiknek több a hitük a tudósok többségénél, s akik egyszerűbben és érdemlegesebben hisznek, beérem azzal, hogy az igazságot egyszerűen magyarázzam el, anélkül hogy általuk nem értett latin helyeket idézzek. Bár mégis idézek néhányat, anélkül hogy túlságosan kutatóknak utána. Folytassuk!
27. Mivel a kegyelem tökéletessé teszi a természetet, a megdicsőülés pedig a kegyelmet, bizonyos hogy a mi Urunk a mennyben is éppannyira Mária Fia, mint a földön volt, következésképpen megőrizte a legtökéletesebb gyermek alárendeltségét és engedelmisségét a legjobb anyával szemben. Őrizkedjünk azonban attól, hogy ezt a függést Jézus Krisztus valamiféle megalázkodásának és tökéletlenségének fogjuk fel. Mária ugyanis végtelenül alatta áll Fiának, aki Isten, így nem parancsol neki úgy, mint egy földi anya parancsolna gyermekének, aki alatta áll. S mivel Mária – a minden szentet Istenné alakító kegyelem és megdicsőülés által maga is teljesen Istenné változott, nem kér, nem akar és nem tesz semmi olyat, ami ellenkezne Isten örök és változatlan akaratával. Amikor tehát Szent Bernát, Szent Bernardin, Szent Bonaventura és mások írásaiban azt olvassuk, hogy a mennyben és a földön minden, még maga Isten is, a Szent Szűznek van alárendelve, ezzel azt akarják mondani, hogy az a hatalom, amelyet Isten neki adni akart, akkora, hogy úgy tűnik, mintha Mária hatalma azonos volna Istenével, s imái és kérései Istennél olyan hatalommal bírnak, hogy parancsnak számítanak a Felségesnél, aki sohasem áll ellen kedves Anyja kérésének, mert az mindig alázatos és egyezik saját akaratával.

Ha imája erejével Mózes oly eredményesen megfékezte Isten izraeliek iránt érzett haragját, hogy a legfőbb és végtelenül irgalmas Úr nem tudott neki ellenállni, hanem azt mondta neki, hagyja őt, hogy kitöltse

haragját és megbüntesse ezt a lázadó népet,¹⁹ mit gondoljunk akkor az alázatos Máriának, Isten méltó Anyjának imájáról, amely a Fölségesnél hatalmasabb, mint az ég és a föld összes angyalának és szentjének imája és közbenjárása?

28. A mennyben Mária parancsol az angyaloknak és az üdvözülteknek. Mély alázatossága jutalmául Istent I hatalmat és megbízatást kapott arra, hogy szentekkel töltsse be azokat az üres trónusokat, amelyekr I a lázadó angyalok kevélységük miatt lebuktak. A Magasságbeli, aki az alázatosakat fölemeli,²⁰ azt akarja, hogy az ég, a föld és a pokol, akár tetszik, akár nem, engedelmeskedjék az alázatos Mária parancsainak, akit az ég és a föld uralkodón jévé, seregei f parancsnokává, kincseinek kincstárnokává, kegyelmei osztójává, nagy csodáinak terem jévé, az emberi nem megújítójává, az emberek közbenjárójává, Isten ellenségeinek elpusztítójává, dics ségének és diadalainak h séges társává tett.
29. Az Atyaisten a világ végéig Mária által akar magának gyermekeket nemzeni, és ily szavakkal szól hozzá: *A sátradat Jákobban üsd fel,*²¹ azaz: telepedj le és lakj gyermekeimben és kiválasztottaimban, akiknek el képe Jákob, ne pedig a sátán gyermekeiben és az elvetettekben, akiknek el képe Ézsau.
30. Ahogyan a természetes, testi nemzésben van atya és anya, úgy a természetfeletti és szellemi nemzésben is van egy atya, aki Isten, és egy anya, aki Mária. Isten minden igazi gyermekének és kiválasztottjának Isten az atyja és Mária az anyja, akinek pedig nem Mária az anyja, annak nem Isten az atyja. Ezért az elvetetteknek, akárcsak az eretnekeknek, szakadóroknak stb., akik gy lölik, megvetést és közönyt tanúsítanak a Szentséges Sz z iránt, nem Isten az atyjuk, még ha hencegnek is ezzel, mert nem Mária az anyjuk. Mert ha lenne az anyjuk, úgy szeretnék és tisztelnék, ahogy egy igazi jó gyerek természetesen leg szereti és tiszteli anyját, aki életet adott neki.

A legcsalhatatlanabb és legkétségtelenebb jel, amely az eretneket, a téves eszmék terjeszt jét, az elvetettet megkülönbözteti a kiválasztotttól az, hogy az eretnek és az elvetett csak megvetést vagy közönyt tanúsít a Szent Sz z iránt, szóval és példával, nyíltan vagy titokban, nem egyszer szép ürügyekkel igyekeznek kisebbíteni a tiszteletét és a szeretetét. Jaj! Az Atyaisten nem mondta Máriának, hogy bennük lakozzék, mert k Ézsauk.

31. A Fiúisten szüntelenül ki akarja magát alakítani tagjaiban, úgymond testet akar öltetni kedves Anyja által, akihez így szól: *az örökrészed Izraelben legyen.*²² Mintha azt mondaná ezzel: Isten, az én Atyám örököül adta nekem a föld minden népét, az összes jó és rossz embert, a kiválasztottakat és az elvetetteket. El bbieket aranypálcával, utóbbiakat vaspálcával fogom

¹⁹ Vö. Kiv 32,10–14.

²⁰ Vö. Lk 1,52.

²¹ Sir 24,13.

²² Sir 24,13.

irányítani. Előbbieknek atyjuk és szószólójuk, utóbbiaknak igazságos bosszúállójuk, mindnyájuknak pedig bírójuk leszek. A te örökséged és birtokod azonban, kedves Anyám, csak a kiválasztottak lesznek, akiknek el képe Izrael. Mint jó Anyjuk, világra hozod őket, táplálod és neveled őket; mint uralkodónjuk, irányítod, kormányzod és védelmezed őket.

32. *Ember és ember született benne*²³ – mondja a Szentlélek. Egyes atyák magyarázata szerint az első ember, aki Máriától született az Istenember, Jézus Krisztus; a második csupán ember, Isten és Mária fogadott fia. Ha az emberiség feje, Jézus Krisztus tényleg született, akkor a kiválasztottaknak is – akik a Feltámadás tagjai – szükségszerűen tényleg kell születniük. Egyazon anya nem hoz világra feltámadás tagokat nélkül, sem tagokat feltámadás nélkül. Máskülönben ez a természet szörnyszülöttje lenne. A kegyelem rendjében is a feltámadás és a tagokat egyazon anya szüli. Ha Jézus Krisztus titokzatos testének egyik tagja, azaz egy kiválasztott más anyától született volna, mint Mária, aki a Feltámadást létrehozta, akkor ő nem kiválasztott és nem Jézus Krisztus tagja lenne, hanem egy szörny a kegyelem rendjében.
33. Ezenfelül, mivel Jézus most is csakúgy, mint mindig Mária gyümölcse – ahogy azt ég és föld naponta ezerszer és ezerszer ismétli: „És áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus” –, bizonyos, hogy Jézus Krisztus, az egyes ember számára, akiben jelen van, és általában az egész világ számára valóban Mária gyümölcse és méve. Ezért minden hívő, aki szívében megteremtette Jézus Krisztust, bátran mondhatja: „Hála ezért Máriának! Amim van, az az méve, az gyümölcse. Nélküle ez nem lenne az enyém.” Máriára nagyobb joggal alkalmazható, amit Szent Pál önmagára vonatkoztat ezekkel a szavakkal: *Fiaim, újra a szülés fájdalmait szenvedem értetek, amíg Krisztus ki nem alakul bennetek.*²⁴ Én is – mondja Mária – minden nap megszüülöm Isten gyermekeit, egészen addig, amíg Jézus, az én Fiam nem alakul ki bennük életkorának teljességében.²⁵ Az elmondottakat és önmagát felülmúlva Szent Ágoston azt mondja, hogy a kiválasztottak, hogy megfeleljenek Isten Fia képeinek, ezen a világon a Szent Szűz méhében rejtőznek, ahol ez a jó Anya táplálja, neveli őket és gondoskodik róluk, mígnem haláluk után – ami az igazi születésnapjuk, ahogyan az Egyház az igazak halálát nevezi – dicsőségre nem szüli őket. Ó, mily ismeretlen titka ez a kegyelemnek az elvetettek, és mily kevésbé ismert a kiválasztottak előtt!
34. A Szentlélekisten Máriában és Mária által akarja kialakítani kiválasztottait, ezért így szól hozzá: Szerelmesem és Jegyesem, minden erényeddel kiválasztottaimban verj gyökeret,²⁶ hogy erényről erényre, kegyelemről kegyelemre növekedjenek. Oly sok gyönyöröm telt benned, míg a földön éltél a legmagasztosabb erényeket gyakorolva, hogy még most is szeretnélek

²³ Zsolt 86,5.

²⁴ Gal 4,19.

²⁵ Vö. Ef 4,13.

²⁶ Vö. Sir 24,13.

meglelni a földön, anélkül hogy megszűnnél az égen lenni. Ezért teremtsd újra magadat a kiválasztottaimban, hogy örömmel láthassam bennük legyőzhetetlen hited, mély alázatosságod, mindenre kiterjedő önmegtagadásod, magasztos imád, izzó szereteted, szilárd reményed és minden erényed gyökerét. Mindig éppoly hűséges, éppoly tiszta és éppoly termékeny Jegyesem vagy, mint valaha. Adjon hát nekem a te hited hívőket, a tisztaságod szüzeket, a termékenységed kiválasztottakat és templomokat.

35. Ha Mária gyökeret vert valamely lélekben, a kegyelem csodáit hozza létre benne, amelyeket csak Isten tud létrehozni, mert egyedül Isten a termékeny szűz, kihez tisztaságban és termékenységben soha nem volt és soha nem lesz hasonló.

Mária a Szentlélekkel együtt megteremtette a legnagyobbat, ami valaha volt és valaha lesz: az Istenembert. Következésképpen, az utolsó időkben is fogja létrehozni a legnagyobb dolgokat. A világ vége felé megjelenő nagy szentek megteremtése és felnevelése az Isten számára van fenntartva, mert a szentlélekkel közösen csak ez az egyedülálló és csodálatos Szűz képes egyedülálló és rendkívüli dolgokat létrehozni.

36. Ha Jegyese, a Szentlélek megtalálta Máriát valamely lélekben, hozzárepül és teljességével beleköltözik, átadja magát neki, és pedig annál nagyobb mértékben, minél több teret enged e lélek az Isten Jegyesének, Máriának. Egyik oka annak, hogy a Szentlélek mostanság nem mutat hatalmas csodákat a lelkekben az, hogy nem találja őket eléggé egyesülve hűséges és elválaszthatatlan Jegyesével. Azt mondom: elválaszthatatlan Jegyesével, mert amióta az Atya és a Fiú lényegi Szeretete eljegyezte Máriát, hogy létrehozza Jézus Krisztust, a kiválasztottak Fejét, a kiválasztottakban pedig Jézus Krisztust, azóta soha nem taszította el, mert Isten mindig hűséges és termékeny volt.

[2. «SZÜKSÉGES A SZENT SZŰZ TISZTELETE»]

37. Az elmondottakból az alábbi világos következtetések vonhatók le:

Elször is, Mária nagy hatalmat kapott Istentől a kiválasztottak lelke felett. Mert nem lakozhatna bennük, amint azt az Atyaisten megparancsolta neki; Anyaként nem alakíthatná, táplálhatná, szülhetné őket az örök életre; saját örökségéül és saját részeként nem bírhatná őket, sem őket Jézus Krisztusban, sem Jézus Krisztust bennük kialakítani; erényei nem verhetnének gyökeret szívükben, és nem lehetne a Szentlélek elválaszthatatlan társa a kegyelem mélyében; mindezt, mondom, meg nem tehetné, hacsak nem lenne joga és hatalma lelkük felett a Magasságbeli rendkívüli kegyelméből, aki hatalmat adva neki egyszülött és természetes Fia felett, hatalmat adott fogadott gyermekei felett is, és nemcsak testük tekintetében – ami jelentéktelen dolog –, hanem lelkük tekintetében is.

38. Mária ég és föld Királynéje a kegyelem által, ahogyan Jézus természeténél fogva és hódító ereje által annak Királya. Amint azonban Jézus Krisztus

országa f képpen az ember szívében vagy bens jében van – az Írás szavai szerint: *Az Isten országa közöttetek van*²⁷ –, úgy a Szentséges Sz z országa is f képpen az ember bens jében, azaz a lelkében van. Mária a Fiával kiváltképp a lelkekben dics ítetik meg, mintsem a látható teremtményekben, ezért a szentekkel együtt a *szívek Királynéjének* nevezhetjük t.

39. Másodszor, le kell szögeznünk, hogy ha Istennek szüksége van a Szent Sz zre úgynevezett feltételezett szükségb l, saját akaratának következményeképpen, akkor mennyivel nagyobb szükségük van rá az embereknek végs céljuk elérésére. Ezért a Szent Sz z iránti tiszteletet nem szabad összetévesztenünk más szentek tiszteletével, mintha az iránta való tisztelet nem lenne szükségesebb, vagy meghaladná kötelességeinket.
40. A tudós és jámbor Suárez a Jézus Társaságából, a nagy tudású és jámbor Justus Lipsius löweni doktor és sokan mások olyan atyák nézeteire támaszkodva, mint Szent Ágoston, Szent Efrém edesszai diakónus, Jeruzsálemi Szent Cirill, Konstantinápolyi Szent Germán, Damaszkuszi Szent János, Szent Anzelm, Szent Bernát, Szent Bernardin, Szent Tamás vagy Szent Bonaventura, megcáfolhatatlanul bebizonyították, hogy a Szent Sz z tisztelete szükséges az üdvösséghez. Maga Ökolampadius és több más eretnek nézete szerint az elvetettség csalhatatlan jele, ha valaki nem tanúsít tiszteletet és szeretetet a Szentséges Sz z iránt, és ellenkez leg: a kiválasztottság csalhatatlan jele, ha valaki teljesen és igazán odaadó híve és tisztel je.
41. Ezt bizonyítják az Ó- és az Újszövetség képei és szavai, ezt er sítik meg a szentek nézetei és példái, ezt tanítja és erre mutat rá az értelem és a tapasztalat. Az igazság ereje által kényszerítve, akaratuk ellenére még maga az ördög és cimborái is kénytelenek voltak elismerni ezt. A szentatyák és a tanítók idézeteib l, melyekb l b séges gy jteményt állítottam össze ennek az igazságnak a bizonyítására, a rövidség kedvéért csak egyet hozok fel: *Ó, Szentséges Sz z, az irántad való tisztelet* – mondja Damaszkuszi Szent János – *az üdvösség fegyvere, melyet Isten azoknak ad, akiket meg akar menteni.*
42. Felhozhatnék itt számos eseményt, melyek ugyanezt bizonyítják, többek között: 1° a Szent Ferenc krónikáiban említettet, amikor is a szent egyik elragadtatásában hosszú, éigig ér létrát látott, melynek végénél a Szent Sz z állt. Így tárult fel el tte, hogy aki a mennybe akar jutni, annak ezen a létrán kell felmennie. 2° Szent Domonkos krónikáiban említi azt az eseményt, amikor Carcassonne közelében, ahol a szent a rózsafüzért hirdette, tizenötezer démon szállta meg egy szerencsétlen eretnek lelkét. A Szentséges Sz z parancsára és saját szégyenükre a démonok kénytelenek voltak a Szent Sz z tiszteletével kapcsolatos több nagy, vigasztaló igazságot elismerni, éspedig olyan er vel és olyan világosan, hogy ezt a hiteles történetet és az ördögnek a Szent Sz z tiszteletér l akarata ellen mondott

²⁷ Lk 17,21.

dicshimnuszát nem olvashatjuk örömkönnyek nélkül, akármilyen kevésbé is vagyunk odaadó hívei.

43. Ha az üdvösség elnyeréséhez a Szent Sz z tisztelete egyszer en minden embernek szükséges, akkor még inkább szükséges a különös tökéletességre hivatottaknak. Nem hiszem, hogy bárki is eljuthat a mi Urunkkal való bels egyesülésig és a Szentlélekhez való tökéletes h ségig a Szentséges Sz zzel való szoros egység és a segítségét l való nagymérték függés nélkül.
44. Mária egyedül, minden más teremtmény segítségével nélkül talált kegyelmet Istennél.²⁸ Csakis általa találtak kegyelmet Istennél mindazok, akik utána jöttek, és csak általa találnak majd kegyelmet mindazok, akik jönni fognak. Már akkor telve volt kegyelemmel, amikor Gábor arkangyal üdvözölte.²⁹ A Szentlélek, kimondhatatlan árnyékával beborítva³⁰ ismét túlaradó kegyelemmel telítette. Ezt a kétszeres teljességet napról napra, percr l percre oly mértékben növelte, hogy a kegyelemnek mérhetetlen és felfoghatatlan fokára jutott. Ezért a Magasságbeli kincsei egyedüli kincstárnokává, kegyelmei egyedüli osztójává tette meg t, hogy azt nemesítse, emelje föl vagy tegye gazdaggá, akit akar, hogy a mennybe vezet keskeny útra azt vezesse, akit akar, hogy minden akadály ellenére azt engedje be az élet keskeny kapuján, akit akar, és annak adja a trónust, a jogart és a királyi koronát, akinek akarja. Jézus mindig és mindenütt Mária gyümölcse és Fia, Mária pedig mindenütt az az igazi fa, mely az élet gyümölcsét termi, és az az igazi anya, aki világra hozza.
45. Isten egyedül Máriának adta az isteni szeretet pincéinek kulcsait,³¹ neki adott hatalmat arra, hogy a tökéletesség legfelségesebb és legtitkosabb útjain járjon, s hogy másokat is rájuk vezessen. A h tlen Éva szánalmas gyermekeit egyedül Mária juttatja be a földi paradicsomba, hogy ott Istennel kellemesen sétálgassanak, ellenségeik el l biztonságban elrejt zzenek, hogy nem félve többé a haláltól felségesen táplálkozzanak az élet és a jó és a rossz tudás fájának a gyümölcseib l, hogy nagy kortyokban igyák az ott lév szép forrásból b ségesen fakadó mennyei vizet. Vagy inkább, maga ez a földi paradicsom, ez az áldott sz zi ország, ahonnan a b nös Ádám és Éva ki zetett, és ahova tetszése szerint csak azokat engedi be, akiket szentté akar tenni.
46. A Szentlélek szavaival élve és Szent Bernát magyarázata szerint: a népek gazdagjai könyörögnek színed el tt századról századra, de különösen a világ végén.³² Ez azt jelenti, hogy a legnagyobb szentek, a kegyelemben és erényekben leggazdagabb lelkek imádkoznak majd a legbuzgóbban a Szentséges Sz zhöz, aki tökéletes példaképként mindig el ttük lesz, hogy követhessék és hathatós segítségével részesüljenek.

²⁸ Vö. Lk 1,30.

²⁹ Vö. Lk 1,28.

³⁰ Vö. Lk 1,35.

³¹ Vö. Én 1,3.

³² Vö. Zsolt 44,13.

47. Azt mondtam, hogy ez különösen a világ végén fog bekövetkezni, és pedig hamarosan, mivel a Magasságbelinek szentséges Anyjával együtt nagy szenteket kell teremtenie, akik szentségükben felülmúlják a szentek többségét, miként a libanoni cédrusok is túlnak az alacsony cserjéken, ahogyan ez egy szent léleknek kinyilatkoztatott, kinek életét Msgr. de Renty jegyezte le.
48. Ezek a nagy, kegyelemmel és buzgósággal teli lelkek arra lesznek hivatva, hogy szembeszálljanak Isten mindenhol dühöngő ellenségeivel. Ezek a lelkek különös ájtatossággal viseltetnek majd a Szent Szűz iránt, aki fényével világítja, tejével táplálja, szellemével vezeti, karjával támogatja, oltalmával vigyázza őket, oly módon, hogy egyik kezükkel majd harcolnak, a másikkal pedig építenek.³³ Míg az egyik kezükkel harcolnak, leteperik és elpusztítják az eretnekeket eretnekségükkel, a szakadárokat szakadarságukkal, a bálványimádókat bálványimádásukkal, a bűnösöket pedig istentelenségeikkel együtt, a másik kezükkel felépítik az igazi Salamon templomát, Isten titokzatos városát, azaz a Szentséges Szűzet, akit a szentatyák *Salamon templomának* és *Isten városának* neveznek. Szavukkal és példájukkal mindenkit rábírnak majd az igazi Mária-tiszteletre, ami ugyan sok ellenséget szerez nekik, ugyanakkor sok diadalt és dicsőséget is hoz, magának Istennek. Isten ezt Ferreri Szent Vincének, százada nagy apostolának nyilatkoztatta ki, ahogyan azt már velem egyikében a szent kellő módon le is jegyezte.

Úgy történt, ezt jövendölte meg a Szentlélek az 58. zsoltár alábbi szavaiban: *Hadd legyen nyilvánvaló: Isten uralkodik Jákobban a föld határáig. Estéknként visszatérnek és ugatnak, mint a kutyák, és kószálnak a városban; kóborolnak és élelmet keresnek.*³⁴ A város, amelyet az emberek a világ végén bejárnak, hogy megtérjenek és igazság utáni éhségüket csillapítsák benne, nem más, mint a Szentséges Szűz, akit a Szentlélek *Isten városának*³⁵ nevez.

[B. A MÁRIA-TISZTELET SZÜKSÉGESSÉGE KÜLÖNÖSEN
AZ UTOLSÓ IDŐK BEN]

49. Mária által kezdődött a világ üdvössége, és Mária által kell befejeznie is. Mária szinte alig jelent meg Jézus Krisztus első eljövételében, azért hogy a Fiú személyéről keveset tudó emberek a Máriához való érzséges és durva ragaszkodásukban ne távolodjanak el az igazságtól, ami – ha ismerték volna – bizonyára bekövetkezett volna csodálatos bájai miatt, amelyekkel a Magasságbeli a külsejét ellátta. Ez olyannyira igaz, hogy Aeropagita Szent Dénes írásban számol be arról, hogy amikor meglátta, rejtett bájai és

³³ Vö. Ekd 4,17.

³⁴ Zsolt 58, 14–15.

³⁵ Vö. Zsolt 86,3.

páratlan szépsége miatt istenségnek hitte volna, ha hite, amelyben meger sődött, nem az ellenkez jére tanította volna. De Jézus Krisztus második eljövételében Máriának ismertnek és a Szentlélek által kinyilatkoztatottnak kell lennie, hogy általa megismerjék, szeressék és szolgálják Jézus Krisztust. Akkor már nem lesznek meg azok az okok, amelyek a Szentlelket arra készítették, hogy Jegyesét életében elrejtse és az Evangélium kihirdetése után is csak kevésbé nyilatkoztassa ki.

[1. «ISTEN AZ UTOLSÓ ID K BEN AKARJA KINYILATKOZTATNI ÉS FELFEDNI MÁRIÁT»]

50. Ezekben az utolsó id kben tehát Isten ki akarja nyilatkoztatni és fel akarja fedni kezének remekm vét, Máriát.

1° Azért, mert ezen a világon elrejt zött, mély alázatosságában a porszennél is jobban megalázkodott, és Istennél, apostolainál és evangélistáinál elérte, hogy ne nyilatkoztassák ki.

2° Mivel Isten kezének remekm ve, a földön kegyelem, az égben dics ség által, Isten azt akarja, hogy a földön él k remekm véért dics ítsék és magasztalják t.

3° Mivel Mária a hajnal, mely megel zi és feltárja az igazság Napját, azaz Jézus Krisztust, ismertnek és kinyilatkoztatottnak kell lennie, hogy Jézus Krisztus is megismertessék és feltárulhassék.

4° Mivel Mária az út, melyen Jézus Krisztus el ször jött el hozzánk, akkor is lesz az, amikor másodszor j el, jóllehet nem ugyanolyan módon.

5° Mivel Mária a biztos eszköz, az egyenes és makulátlan út, amelyen Jézushoz juthatunk és t tökéletesen megtalálhatjuk, ezért azoknak a szent lelkeknek, akik szentségükkel t nnek majd fel, Mária által kell t megtalálniuk. Aki megtalálja Máriát, az életet találja meg³⁶, vagyis Jézus Krisztust, aki az út, az igazság és az élet³⁷. De nem találhatjuk meg Máriát anélkül, hogy ne keresnénk, és nem kereshetjük anélkül, hogy ne ismernénk, mert az ember nem keres és nem vágyódik olyanra, amit nem ismer. Máriát tehát jobban meg kell ismerni, mint valaha, hogy ezáltal jobban ismerjük és dics ítsük a Szentháromságot.

6° Könyörületességével, erejével és kegyelmével Máriának az utolsó id kben jobban fel kell ragyognia, mint valaha. Könyörületességével, hogy visszavezesse és szeretettel visszafogadja a szegény b nösöket és az eltévelyedetteket, akik majd megtérnek és visszatérnek a katolikus Egyházhoz. Erejével Isten ellenségeivel, a bálványimádókkal, szakadórokkal, mohamedánokkal, zsidókkal és megátalkodott istentelenekkel szemben, akik félelmetes módon kelnek majd fel, hogy mindazokat, akik ellenük vannak, ígéretekkel vagy fenyegetésekkel becsapják és tönkretégyék. Végül pedig kegyelemmel kell felragyognia,

³⁶ Vö. Péld 8,35.

³⁷ Vö. Jn 14,6.

hogy bátorítsa és támogassa Jézus Krisztus derék katonáit és hű szolgálait, kik érdekeiért harcolnak.

7° Máriának végül oly félelmetesnek kell lennie az ördöggel és cimboráival szemben, mint egy csatasorba állított hadseregnek,³⁸ különösen ezekben az utolsó időkben, mert a sátán jól tudja, hogy a lelkek megrontására kevés ideje van hátra,³⁹ kevesebb, mint valaha, ezért nap mint nap megkétszerezi erőfeszítéseit és támadásait. Rövid idő alatt kegyetlen üldözéseket fog elindítani, Mária hű szolgálainak és igazi gyermekeinek pedig, akiket nehezebben tud legyőzni, mint másokat, iszonyatos kelepccéket állít.

51. Az ördögnek különösen ezekre az utolsó, borzalmas, az Antikrisztus országának eljöveteléig napról napra sokasodó üldözéseire kell vonatkoztatnunk azt az első híres jövendölést és azt az átkot, amit Isten a földi paradicsomban a kígyóra mondott. Itt a megfelelő pillanat, hogy ezt feltárjuk a Szent Szent dicsőségére, gyermekeinek üdvére és az ördög megszügyenyítésére.

*Ellenkezést vetek közed és az asszony közé, a te ivadékod és az ivadéka közé. széttiporja fejedet, te meg a sarkát veszed célba.*⁴⁰

52. Isten csak egyetlen, ám kibékíthetetlen ellenkezést vetett, ami az idők végéig fog tartani, és egyre fokozódik: ellenkezést saját méltó Anyja, Mária és a sátán között, a Boldogságos Szent gyermekei és szolgálai, és Lucifer gyermekei és cimborái között. Így a legádázabb ellenség, akit Isten az ördöggel szemben teremtett nem más, mint Mária, a saját szent Anyja. Isten már a földi paradicsomban is, bár akkor még csak isteni eszmeként létezett, olyan gyölöletet ültetett belé átkozott ellensége iránt, annyi ügyességgel látta el az ősi kígyó gonoszságának leleplezésére, akkora erő adott neki ennek a gőgös istentelennek a legyőzéséhez, letiprásához és elpusztításához, hogy jobban fél Máriától, mint az angyaloktól és az emberektől együttvéve, sőt bizonyos értelemben jobban, mint magától az Istentől. Ez nem azt jelenti, hogy Isten haragja, gyölölete és hatalma nem mérhetetlenül nagyobb a Szent Szenténél, minthogy Mária tökéletessége korlátozott, hanem azt, hogy elször is a Sátán, aki gőgös, sokkalta többet szenved amiatt, hogy Istennek egy kicsiny, alázatos szolgálólánya győzi le vagy bünteti meg, így az alázatossága jobban megalázza, mint Isten hatalma. Másodszor pedig azért, mert Isten akkora hatalmat adott Anyjának az ördög felett, hogy az ördög – mint azt akarata ellenére a megszállottak ajkával gyakran bevallani kényszerült – jobban tart Mária egyetlen sóhajától valamely lélekért, mint az összes szent imáitól, jobban fél egyetlen fenyegetésétől, mint az összes többi kintől.

³⁸ Vö. Én 6,3.

³⁹ Vö. Jel 12,12.

⁴⁰ Ter 3,15.

53. Amit Lucifer g g b l elveszített, azt Mária alázatossággal megnyerte. Amit Éva engedetlenséggel tönkretett és elveszített, azt Mária engedelmességgel megmentette. A kígyónak engedelmeskedve Éva romlásba döntötte magát és gyermekeit, kiszolgáltatta ket a kígyónak, míg Mária, aki tökéletesen h séges volt Istenhez, megmentette magát, gyermekeit és szolgálóit, és az isteni Felségnek szentelte ket.
54. Isten nemcsak egy ellenségeskedést szított, hanem *többet*, nemcsak Mária és a sátán között, hanem a Szent Sz z ivadékai és a sátán ivadékai között is. Más szóval: Isten ellenségeskedést, rejtett ellenszenvet és gy löletet szított a Szent Sz z igaz gyermekei és szolgálói, és a sátán gyermekei és rabszolgái között. Egyáltalán nem szeretik egymást, nincs közöttük semmilyen bels kapcsolat. Béliál fiai, a sátán szolgálói, a világ barátai (mert ezek egy és ugyanaz) mindedig üldözték és mostantól még inkább üldözik majd azokat, akik a Boldogságos Sz zhöz tartoznak, akárcsak egykor Káin üldözte testvérét, Ábelt⁴¹, vagy Ézsau Jákobot, akik az elvetettek és a kiválasztottak el képei. Az alázatos Mária azonban mindig gy zelmet arat e fölött a g gös ellenség fölött, mégpedig akkorát, hogy még a fejét is széttiporja, melyben g gje lakozik. Mindig leleplezi kígyói gonoszságát, pokoli fondorlatait, megghiúsítja ördögi terveit, és kegyetlen mancsától az id k végezetéig megvédi h séges szolgálóit.

Mária hatalma az ördögök felett azonban különösen az utolsó id kben lesz nyilvánvalóvá, amikor a sátán a sarkát veszi célba, azaz alázatos szolgálóit és szegény gyermekeit, akiket Mária a sátán elleni harcra buzdít. A világ szemében kicsik és szegények lesznek, mindenki el tt megaláztatott, mint a sarok, letaposottak, elnyomottak, mint amilyen a sarok a többi testrészt között. Viszont gazdagok lesznek isteni kegyelemben, mib l Mária b ségesen ad nekik, nagyok és magasztosak Isten el tt szentségben, és minden teremtményt felülmúlnak lelkes buzgóságukkal. Az isteni segítség akkora támaszuk lesz, hogy Máriával egyesülve a sarkukkal – alázatosságukkal – tiporják szét a sátán fejét, Jézus Krisztusnak pedig fényes gy zelmet szereznek.

[2. A MÁRIA-TISZTELET KÜLÖNÖSEN AZ UTOLSÓ ID K BEN SZÜKSÉGES]

55. Isten tulajdonképpen azt akarja, hogy szentséges Anyját most jobban ismerjék, szeressék és tiszteljék, mint valaha is. Ez kétség kívül így is lesz, ha a kiválasztottak a Szentlélek kegyelmével és világosságával elmélyülnek abban a bels és tökéletes gyakorlatban, amelyet a kés biekben ismertetni fogok. Akkor majd világosan láthatják – amennyire azt a hit megengedi – a tengernek ezt a gyönyör Csillagát, s vezetésével biztos révbe érnek, minden vihar és kalóz ellenére is. Megismerik ennek az Uralkodón nek a nagyságát, és alattvalóiként, szeretete rabszolgáiként teljes egészében az szolgálatába állítják magukat. Megtapasztalják majd szelídségét, anyai jóságát, s h n

⁴¹ Vö. Ter 4,8.

szeretett gyermekként gyengéden szeretik viszont. Megismerik irgalmát, mely eltölti, felismerik segítségének a szükségességét, ezért minden helyzetben úgy folyamodnak hozzá, mint kedves szószólójukhoz és közbenjárójukhoz Jézus Krisztusnál. Akkor majd belátják, hogy a legbiztosabb, a legkönnyebb, legrövidebb és a legtökéletesebb út, melyen Jézus Krisztushoz juthatunk, ezért testestül-lelkestül, minden fenntartás nélkül átadják magukat neki, hogy általa éppúgy Jézuséi legyenek.

56. De kik is lesznek Máriának e szolgálói, rabszolgái és gyermekei?

Ég t z lesznek, az Úr követői⁴², akik mindenütt felgyújtják az isteni szeretet tüzét.

Éles *nyíl* lesznek *a harcos kezéb l*⁴³, éles nyilak a hatalmas Szent Sz z kezében ellenségei átdöfésére.

Lévi fiai lesznek, akik nagy szenvedéseik tüzeiben megtisztultak és egyesültek Istennel.⁴⁴ Szívükben ezért a szeretet aranyát hordják, lelkükben az imádság tömjénét, testükön pedig az önmegtagadás mirháját, így a szegények és a kicsik számára mindenütt Jézus Krisztus jó illata lesznek,⁴⁵ míg a világ nagyjai, gazdagjai és g gösei számára a halál lehelete.

57. A Szentlélek legkisebb fuvallatára szálló viharfelh k⁴⁶ lesznek, melyek nem tapadva semmihez, nem lep dve meg semmin, nem tör dve semmivel sem ontják Isten igéjének⁴⁷ és az örök életnek az es jét. Mennydörögnek a b n és a világ ellen, leverik a sátánt és cimboráit, s Isten igéjének kétél fegyverével, életre vagy halálra ledöfik mindazokat, akikhez a Magasságbeli küldi ket.

58. k lesznek az utolsó id k igazi apostolai, kiknek az Úr megadja a szót és az er t, hogy csodákat tehessenek, és dics zsákmányt szerezhessenek ellenségeit l. Arany és ezüst, s ami ennél fontosabb, gond nélkül fognak élni a többi pap, egyházi személy és klerikus között,⁴⁸ mégis megadatik nekik a galamb ezüstszárnya, hogy Isten dics ségének és a lelkek üdvének tiszta szándékával eljussanak oda, ahova a Szentlélek szólítja ket. Ezért ott, ahol prédikálnak, nem hagynak mást maguk után, mint a szeretet aranyát, ami a törvény tökéletes teljesítése.⁴⁹

59. Végül is tudjuk, hogy Jézus Krisztus igazi tanítványai lesznek, akik az szegénységének, alázatosságának, világmegvetésének nyomdokain haladva az Istenhez vezet keskeny utat az igazsághoz híven, a szent Evangélium, nem pedig a világ elvei szerint tanítják. Eközben nem nyugtalankodnak, nem lesznek tekintettel senki személyére,⁵⁰ nem kímélnek senkit, nem hallgatnak

⁴² Zsolt 103,4; Zsid 1,7.

⁴³ Zsolt 126,4.

⁴⁴ Vö. Mal 3,3; 1Kor 6,17.

⁴⁵ Vö. 2Kor 2,15–16.

⁴⁶ Vö. Iz 60,8.

⁴⁷ Vö. Zsid 4,12; Ef 6,17.

⁴⁸ Vö. Zsolt 67,14.

⁴⁹ Vö. Róm 13,10.

⁵⁰ Vö. Mt 22,16.

egyetlen halandóra sem, nem félnek t le, bármily hatalmas is legyen. Isten igéjének⁵¹ kétél kardja lesz szájukban, vállukon a kereszt véres zászlaja, jobbjukban a fészület, bal kezükben a rózsafüzér, Jézus és Mária neve a szívükön, egész viselkedésüket pedig Jézus Krisztus szerénysége és önmegtagadása hatja át.

Íme, ilyenek lesznek azok a nagy emberek, akik eljönnek, akiket Mária a Magasságbeli parancsára létrehoz, hogy terjesszék országát az istentelenek, a bálványimádók és a mohamedánok között. De mikor és hogyan történik ez?... Egyedül Isten tudja. A mi dolgunk, hogy imádkozzunk, sóhajtozzunk és várjunk: *Bízom, az Úrban bizakodtam.*⁵²

II. «A MÁRIA-TISZTELET MIBENLÉTE»

[A. A MÁRIA-TISZTELET ALAPIGAZSÁGAI]

60. Miután eddig a Mária-tisztelet szükségességéről beszéltem, most ennek az ájtatosságnak a mibenlétéről kell szólnom. Ezt Isten segédelmével megteszem, miután kifejték néhány alapigazságot, amelyek megvilágítják ezt a nagy és értékes ájtatosságot, amelyet fel akarok tárni.

[«Jézus Krisztus valamennyi ájtatosságunk végső célja»]

61. *Első igazság.* – Jézus Krisztusnak, a mi Megváltónknak, az igaz Istennek és igaz embernek kell valamennyi ájtatosságunk végső céljának lennie, máskülönben azok hamisak és hazugak lennének. Jézus Krisztus *az alfa és az ómega*,⁵³ minden dolog kezdete és vége. Amint az Apostol mondja, mi csak azon fáradozunk, hogy minden embert tökéletessé tegyünk Jézus Krisztusban, mert egyedül benne lakik az istenség egész teljessége, és a kegyelem, erény és tökéletesség minden teljessége; mert egyedül benne áldattunk meg minden áldással; mert a mi egyetlen Tanítónk, akinek tanítania kell bennünket, egyetlen Urunk, akitől függünk kell, a mi egyetlen Fejünk, mellyel egyesülnünk kell, egyetlen példaképünk, akihez hasonlónak kell válnunk, egyetlen orvosunk, aki meg fog bennünket gyógyítani, egyetlen pásztorunk, aki táplálni fog bennünket, egyetlen utunk, amelynek vezetnie kell bennünket, a mi egyetlen igazságunk, akiben hinnünk kell, a mi egyetlen életünk, amelynek éltetnie kell bennünket, és mindenben egyetlen mindenünk, amelynek elegendőnek kell lennie számunkra. Jézus nevének kívül nem adatott más név az ég alatt, amely által üdvözülhetünk. Üdvösségünknek, tökéletességünknek és dicsőségünknek

⁵¹ Vö. Zsid 4,12; Ef 6,17.

⁵² Zsolt 39,2.

⁵³ Jel 1,8. Az egész tétel bibliai reminiscenciáktól hemzseg: Ef 4,13; Kol 2,9; Ef 1,3; Mt 23,8; Mt 23,10; 1Kor 8,6; Kol 1,18; Jn 13,15; 14,6; ApCsel 4,12; 1Kor 3,11; Mt 7,26–27; Jn 15,6; Róm 8,1; 8,38–39; 2Kor 2,15–16.

Isten nem adott más alapot, mint Jézus Krisztust. Minden épület, amely nem szilárd kőn nyugszik, futóhomokra épül, és elbb-utóbb elkerülhetetlenül összeomlik. Minden hívő, aki nem egyesült Jézussal, mint a szőlő vessző a törökkel, leesik, elszárad, és csak arra való, hogy a török vessék. Ha Jézus Krisztusban élünk és Jézus Krisztus bennünk, nincs semmi félnivalónk az ítélettől. Sem az ég angyalai, sem az emberek a földön, sem a pokol ördögei, sem bármely más teremtmény nem árthat nekünk, mert nem választhat el Istent szeretetétől, amely Jézus Krisztusban van. Jézus Krisztus által, Jézus Krisztussal és Jézus Krisztusban mindenre képesek vagyunk: a Szentlélekkel egységben minden tiszteletet és dicsőséget megadhatunk az Atyának, mi magunk pedig tökéletessé válhatunk, és felebarátunk számára az örök élet illata lehetünk.

62. Ha tehát meghonosítjuk a Szent Szőlő igazi tiszteletét, ez csak azért történik, hogy még tökéletesebben elmozdítsuk Jézus Krisztus tiszteletét; csak azért történik, hogy könnyű és biztos eszközt nyújtsunk Jézus Krisztus megtalálására. Ha a Szőlő Mária-tisztelet eltávolítana Jézus Krisztustól, el kellene vetnünk, mint ördögi ármítást. Erre az ájtatosságra azonban, amint már megmutattam, és amiről a későbbiekben is szólok, csak azért van szükségünk, hogy Jézus Krisztust tökéletesen megtaláljuk, gyengéden szeressük és hűségesen szolgáljuk.
63. Itt egy pillanatra Hozzád fordulok, ó, szeretett Jézusom, hogy isteni Felségednek elpanaszoljam, hogy a keresztények többsége, még a legbölcsebbek is, nem ismerik azt a szükségszerű köteléket, amely Közted és legszentebb Anyád között van. Te, Uram, mindig Máriával vagy, Mária pedig Teveled. Nem létezhet Nélküled, különben megszűnne az lenni, ami. A kegyelem által annyira átalakult Tebeléd, hogy nem él, nincs többé: Jézusom, Te magad élsz és uralkodol benne, tökéletesebben, mint az összes angyalban és üdvözültben. Ó, ha az emberek ismernék a dicsőséget és a szeretetet, amelyet ebben a csodálatos teremtményben elnyersz, egészen más véleményen lennének Rólad és Róla. Olyan szorosan egyesül Veled, hogy könnyebb lenne elválasztani a fényt a naptól, a meleget a tőzektől. Sőt, azt mondom, hogy könnyebb lenne elválasztani Teled az összes angyalokat és szenteket, mint az isteni Máriát, mert hűbben szeret és tökéletesebben dicsőít, mint minden teremtményed együttvéve.
64. Ezek után, szeretett Tanítóm, nem meglepő és sajnálatos-e látni, hogy legszentebb Anyád tekintetében mekkora a tudatlanság és az elvakultság a földön az emberekben? Nem annyira a bálványimádókról és a pogányokról beszélek, akik nem ismerve Téged a legkevésbé sem igyekeznek megismerni téged. Az eretnekekről és a szakadárokról sem beszélek, akik nem törődnek legszentebb Anyád tiszteletével, mivel elszakadtak Teled és szent Egyházadtól, hanem a katolikus keresztényekről beszélek, sőt köztük tanítókról is, akik arra hivatottak, hogy másokat az igazságra tanítsanak, miközben nem ismernek Téged, sem legszentebb Anyádat, hacsak nem

valamiféle spekulatív, száraz, terméketlen és közömbös módon. Ezek az urak csak ritkán beszélnek a te legszentebb anyádról és arról a tiszteletre, amellyel iránta kell viseltetnünk, mert – mint mondják – attól tartanak, hogy visszaélnék vele, s hogy Téged ne sértsenek meg azzal, hogy t túlságosan tisztelik. Ha egy Mária-tisztelt látják vagy hallanak e jóságos Anya iránti ájtatosságról gyengéd, er teljes és meggy z hangon beszélni mint biztos, nem félrevezet eszközre, veszélytelen rövid útról, tökéletlenség nélküli szepl telen útról, s annak csodálatos titkáról, hogy Téged megtaláljunk és tökéletesen szeressünk, akkor tiltakoznak ellene, és ezer hamis érvet hoznak fel, hogy bebizonyítsák, nem kell annyit beszélni a Szent Sz z r l, hogy nagy visszaélések vannak ennél az ájtatosságnál, melyek megszüntetésére kellene törekedni, s inkább Rólad beszélni, mintsem az embereket a Szent Sz z iránti ájtatosságra rávenni, akit egyébként is eléggé szeretnek.

Néha ezeket az urakat is hallani a te legszentebb Anyád iránti ájtatosságról beszélni, de nem azért, hogy meghonosítsák s terjesszék, hanem hogy kiküszöböljék a visszaéléseket. Mindeközben ezek az urak híján vannak a jámborságnak és az irántad való gyengéd tiszteletnek, mert így viseltetnek Mária iránt is. A zsolozsmát, a skapulárét, a rózsafüzért az ostoba n személyek és a tudatlanok áhítatgyakorlatainak tartják, amelyek nélkül üdvözülhet az ember. Ha kezük közé kerül egy Mária-tisztelt, aki a rózsafüzért imádkozza vagy más ájtatosságot végez a tiszteletére, csakhamar megváltoztatják a lelkét és a szívét: a rózsafüzér helyett a hét zsolttart, a Mária-tisztelet helyett Jézus Krisztus tiszteletét ajánlják neki.

Ó, kedves Jézusom, ezekben az emberekből a te szellemed élne? Kedvedre van-e, hogy így tesznek? Tetszésedre van-e, ha attól való félelmünkben, hogy ez Neked nem tetszik, nem teszünk meg mindent, hogy Sz zanyádnak tetsszünk? A Sz zanyád iránti tisztelet akadálya-e a Te tiszteletednek? Vajon magának tulajdonítja az iránta tanúsított tiszteletet? Talán különvált T led? Talán valami idegen, akinek nincs Hozzád semmi köze? Ellenedre van, ha Neki tetszeni akarunk? Elszakadunk-e, eltávolodunk-e a Te szeretetedt l, ha Neki adjuk magunkat és szeretjük t?

65. Azonban, kedves Tanítóm, még ha az imént mondtak mind igazak lennének is, a tudósok többsége, g gjük büntetésül nem távolítana el több embert legszentebb Sz zanyád tiszteletét l, és nem árasztaná el ket több közömbösséggel iránta. rizz engem, Uram, rizz engem, hogy ne úgy gondolkozzam, és ne úgy tegyek, ahogyan k! Adj nekem valamicskét abból a hálából, nagyrabecsülésb l, tiszteletb l és szeretetb l, mellyel Te viseltetsz legszentebb Sz zanyád iránt, hogy annál jobban szeresselek és dics ítselek, minél inkább utánozlak, és minél közelebbre l követlek Téged.
66. Mintha eddig még semmit sem mondtam volna legszentebb Sz zanyád tiszteletére, add meg nekem a kegyelmet, hogy méltóképpen dicsérhessem,⁵⁴ minden ellenségével dacolva, akik a tied is, és hogy a szentekkel

⁵⁴ Vö. Szent Bonaventura: *Psalterium maius*, 79. zsolttár, *Opera omnia*, Vivès, Parisiis, 1868., vol. 14., p. 210.

odakiálthassam nekik: „Senki se remélje Isten irgalmát, aki szent Anyját megsérti.”⁵⁵

67. Hogy irgalmadból szent Anyád igazi tiszteletét elnyerjem, hogy az egész földet erre a tiszteletre készítsem, add, hogy h n szeresselek, és fogadd ezért a lángoló imádságot, melyet Szent Ágostonnal és igaz barátaiddal Hozzád intézek:

Tu es Christus, pater meus sanctus, Deus meus pius, rex meus magnus, pastor meus bonus, magister meus unus, adjutor meus optimus, dilectus meus pulcherrimus, panis meus vivus, sacerdos meus in aeternum, dux meus ad patriam, lux mea vera, dulcedo mea sancta, via mea recta, sapientia mea praeclara, simplicitas mea pura, concordia mea pacifica, custodia mea tota, portio mea bona, salus mea sempiterna...

Christe Jesu, amabilis Domine, cur amavi, quare concupivi in omni vita mea quidquam praeter te Jesum Deum meum? Ubi eram quando tecum mente non eram? Jam ex hoc nunc, omnia desideria mea, incalescite et effluite in Dominum Jesum; currite, satis hactenus tardastis; properate quo pergitis; quaerite quem quaeritis. Jesu, qui non amat te anathema sit; qui te non amat amaritudinibus repleatur... O dulcis Jesu, te amet, in te delectetur, te admiretur omnis sensus bonus tuae conveniens laudi. Deus cordis mei et pars mea, Christe Jesu, deficiat cor meum spiritu suo, et vivas tu in me, et concalescat in spiritu meo vivus carbo amoris tui, et excrescat in ignem perfectum; ardeat jugiter in ara cordis mei, ferveat in medullis meis, flagret in absconditis animae meae; in die consummationis meae consummatus inveniar apud te. Amen.

«Krisztus, Te vagy az én szent Atyám, kegyes Istenem, nagy királyom, jó pásztorom, egyetlen tanítóm, legjobb segít m, legszebb kedvesem, él kenyérem, örök papom, hazámba vezet m, igaz világosságom, szent gyönyöröm, egyenes utam, világító bölcsességem, tiszta egyszer ségem, édes békém, teljes oltalmam, szép örökségem, örök üdvösségem...

Jézus Krisztus, kedves Uram, Rajtad, Jézuson, én Istenemen kívül miért szerettem, miért akartam mást egész életemben? Hol voltam, amikor nem Rád gondoltam? Ó, vágyaim, legalább mostantól gyulladjatok fel és égjétek az Úr Jézusért! Siessetek, már eleget késtetek! Siessetek célotok felé, valóban azt keressétek, akit kerestek! Ó, Jézus, átkozott legyen, aki Téged nem szeret! Aki Téged nem szeret, teljék meg keser séggel!... Ó, édes Jézus, Téged szeressen, Benned örvendezzen, Téged csodáljon minden jó és dicséretedre alkalmas érzés! Ó, Jézus Krisztus, szívem Istene és örökségem, haljon meg szívem önmaga számára, és Te élj bennem! Gyulladjon fel szívemben szereteted él lángja és teljesedjék tökéletes t zzzé! Szívem oltárán örökké lobogjék, gyújtsa fel bens met és izzék lelkelem legmélyéig, hogy halálom napján tökéletesnek találtassam Általad! Ámen.»

⁵⁵ Guillaume de Paris: *De rethorica divina*, in Crasset, I. rész, 46. old.

Szent Ágoston csodálatos imádságát latinul akartam megadni, hogy a latinul értők mindennap elmondhassák, hogy általa kérhessék Jézus szeretetét, melyet az isteni Mária által keresünk.

[*Jézus Krisztushoz és Máriához rabszolgaként tartozunk*]

68. *Második igazság.* – Jézushoz való viszonyunkból arra következtethetünk, hogy mint az Apostol mondja, mi nem vagyunk a magunkéi,⁵⁶ hanem egészen az övéi, mint a tagjai és a rabszolgái, akiket végtelenül drágán, saját vére árán vásárolt meg. A keresztség előtt az ördög rabszolgái voltunk, azonban a keresztség Jézus Krisztus igazi rabszolgáivá tett bennünket, így többé nem szabad másért élnünk, dolgoznunk és meghalunk, mint egyedül azért, hogy gyümölcsöt teremjünk ennek az Istenembernek, dicsőítsük testünkben és uralkodni engedjük lelkünkben, mert az Isten vármánya, szerzett népe és öröksége vagyunk.⁵⁷ Éppen ezért hasonlít bennünket a Szentlélek.⁵⁸ 1° az egyház mezején a kegyelem vizének partjára ültetett fákhöz, amelyeknek kell időben gyümölcsöt kell hozniuk, 2° szőlőkhöz, melyeknek tükre Jézus Krisztus, s melyeknek jó szőlőt kell teremniük, 3° nyájkhoz, melynek Jézus Krisztus a pásztora, s melynek sokasodnia kell és tejet adnia, 4° jó földhöz, melyet Isten megvel, melyben a mag megsokasodik, és harminc-, hatvan-, százszoros termést hoz. Jézus Krisztus megátkozta a terméketlen fügefát, és elítélte a mihaszna szolgát, aki nem értékesítette talentumát.⁵⁹ Mindez azt bizonyítja, hogy Jézus Krisztus tükreünk, nyomorultaktól némi gyümölcsöt kíván, azaz a jótetteinket, mert ezek a jótettek csak az övéi: *Krisztus Jézusban jótettekre teremtett minket.*⁶⁰ A Szentléleknek ezek a szavai arra utalnak, hogy minden jócselekedetünk egyetlen kezdete Jézus Krisztus, s Neki kell egyetlen végének-céljának is lennie, és Neki nem csupán fizetett szolgaként, hanem a szeretet rabszolgájaként tartozunk szolgálni. Ezt kifejtem.
69. Itt a földön kétféle módja van annak, hogy máshoz tartozunk, és más hatalmától függünk, t. i. az egyszeri szolgaság és a rabszolgaság, ezért szolgákról és rabszolgákról beszélünk.

A keresztyének között szokásos szolgaságban az ember kötelezi magát, hogy egy másiknak bizonyos ideig, bizonyos bér vagy jutalmazás fejében szolgál.

A rabszolgaságban az ember teljes mértékben és egész életében függ egy másiktól, szolgálnia kell urát anélkül, hogy bérre vagy más jutalmazásra igényt tarthatna, akárcsak egy állat, melynek élete és halála felett rendelkezhet.

⁵⁶ Vö. 1Kor 6,19; 12,27.

⁵⁷ Vö. Róm 7,4; 1Pt 2,9.

⁵⁸ Vö. Zsolt 1,3; Jn 15,5; 10,1–6; 15,1; Mt 13,8.

⁵⁹ Vö. Mt 21,19; 25,24–30.

⁶⁰ Ef 2,10.

70. A rabszolgaságnak három fajtája van: természetes, kényszer és önkéntes rabszolgaság. Az első módon minden teremtmény Isten rabszolgája: *Az Úr a föld és ami betölti*;⁶¹ az ördögök és a kárhozottak a második, az igazak és a szentek pedig a harmadik módon azok. Az önkéntes rabszolgaság a legtökéletesebb és a legdicsőbb Istenre nézve, aki a szívet nézi,⁶² és aki a szív és a szeretet akarat Istenének nevezi magát, mert ez által az önkéntes rabszolgaság által választjuk mindenk fölé Istent és az szolgálataát, még akkor is, ha a természet nem erre kötelezne minket.
71. A szolga és a rabszolga között teljes a különbség:
- 1° A szolga nem adja urának mindazt, ami, amije van, és amit más vagy önmaga által szerezhet. A rabszolga teljesen átadja magát urának, mindenével, amije van, és amit szerezhet, kivétel nélkül.
- 2° A szolga urának tett szolgálataért fizetséget kér, míg a rabszolga semmit sem kérhet, végezzen mégoly kitartó, ügyes vagy fáradságos munkát is.
- 3° A szolga bármikor otthaghatja urát, vagy legalábbis akkor, amikor letelik a szolgálata, míg a rabszolgának nincs joga otthagynia urát, amikor azt szeretné.
- 4° Az úr nem rendelkezik szolgája élete és halála felett, azért ha megölné, mint egy igásállatot, igazságtalan emberölést követne el; míg a törvények szerint az úr rendelkezik rabszolgája élete és halála felett, így bárkinek eladhatja vagy megölheti, mint – anélkül, hogy összehasonlítanánk vele – a lovát.
- 5° Végül, a rabszolga bizonyos ideig áll ura szolgálataában, míg a rabszolga örökké.
72. Semmi sincs, ami az embert nagyobb mértékben tenne egy másik ember tulajdonává, mint a rabszolgaság. Hasonlóképpen, a keresztény életben nincs semmi, ami Jézus Krisztus és az szentséges Anyjának teljesebb tulajdonává tenne bennünket, mint az önkéntes rabság, magának Jézus Krisztusnak példájára, aki irántunk való szeretetből *szolgai alakot öltött*,⁶³ és a Szent Szűz példájára, aki magát az Úr szolgálóleányának és rabnőjének nevezte.⁶⁴ Az apostol büszkén nevezi magát *servus Christi*-nek, *Krisztus szolgájának*.⁶⁵ A Szentírás a keresztényeket is többször *servi Christi*-nek, Krisztus szolgálóinak⁶⁶ nevezi. Maga a *servus* szó, ahogyan egy híres személyiség helyesen megjegyezte, valaha rabszolgát jelentett, mert még nem voltak szolgák a szó mai értelmében, mivel az urakat csak a rabszolgák vagy a felszabadítottak szolgálták. Ezért a Szent Tridenti Zsinat katekizmusa, hogy minden kétségünket kizárja, hogy Jézus Krisztus

⁶¹ Zsolt 23,1

⁶² Vö. 1Sám 16,7; Péld 23,26; Zsolt 72,26.

⁶³ Fil 2,7.

⁶⁴ Vö. Lk 1,38.

⁶⁵ Róm 1,1; Gal 1,10; Filem 1,1.

⁶⁶ Vö. 1Kor 7,22; 2Tim 2,24.

rabszolgái vagyunk-e, egyértelműen fogalmaz, amikor *mancipia Christi*-nek, azaz Krisztus rabszolgáinak nevez meg bennünket. Ezek után:

73. Azt mondom, hogy Jézus Krisztuséi kell, hogy legyünk, és szolgáljunk neki nemcsak fizetett szolgálókként, hanem önkéntes rabszolgákként is, akik nagy szeretetükből átadják magukat, és rabszolgaként szentelik magukat az szolgálatának, csupán azért a megtiszteltetésért, hogy hozzá tartozhatnak. A keresztség előtt a sátán rabszolgái voltunk, a keresztség Jézus Krisztus rabjaivá tett bennünket. Következésképpen: a keresztények vagy a sátán vagy Jézus Krisztus rabszolgái.
74. Amit Jézus Krisztusról abszolút értelemben mondom, azt a Szentséges Szűzrel relatív értelemben mondom, mivel Jézus Krisztus őt választotta élete, halála, dicsősége és égi-földi hatalma elválaszthatatlan társául, s kegyelme által felruházta őt Fenségének mindazon jogaival és kiváltságaival, amelyekkel természeténél fogva rendelkezik. Mindaz, ami Istent természeténél fogva illeti meg, az Máriát a kegyelem által illeti meg – mondják a szentek; így – szavaik szerint – ugyanazok az alárendeltjeik, a szolgálói és a rabszolgái, mivel egyazon az akaratuk és egyazon a hatalmuk.
75. A szentek és számos kiemelkedő személyiség nézete szerint tehát a Szentséges Szűz iránti szeretet rabszolgáinak nevezhetjük magunkat, és azokká lehetünk, hogy ily módon Jézus Krisztus tökéletesebb rabszolgáivá lehessük. A Szentséges Szűz az az eszköz, ami által a mi Urunk eljött hozzánk, s ő az az eszköz, amit használnunk kell, hogy az Úrhoz jussunk. Mert ő nem olyan, mint más teremtmények, akik, ha csatlakoznánk hozzájuk, inkább eltávolítanának bennünket Istentől, mintsem közelebb vinnének hozzá. Ellenkezőleg, Mária legnagyobb kívánsága, hogy egyesítsen minket Fiával, Jézus Krisztussal, a Fiú legnagyobb kívánsága pedig, hogy szentséges Anyja által hozzá jöjjünk. Sőt, ily módon megtiszteljük őt, és a kedvére teszünk, amint a tökéletesebb alattvalóvá és rabszolgává lenni akaró is megtisztelné és kedvére tenne egy királynak, ha a királyné rabszolgájává válna. Ezért mondják a szentatyák és őket követve Szent Bonaventura, hogy a Szent Szűz az az út, amelyen a mi Urunkhoz jutunk: „A Máriához való közeledés a Krisztushoz vezet út”.
76. Ezenkívül, a Szentséges Szűz ég és föld Királynéje és Uralkodónéje, amint azt már említettem: „Íme, Isten hatalmának minden alárendeltetett, így a Szűz is; a Szűz hatalmának minden alárendeltetett, így maga Isten is” – mondja Szent Anzelm, Szent Bernát, Szent Bernardin és Szent Bonaventura. Így nem annyi alárendeltje és rabszolgája van, ahány teremtmény csak van? Nem megalapozott-e, hogy ha oly sok kényszer rabszolgája van, akkor Olyanok is vannak, akik szeretetből azok, akik rabszolgájaként szívesen választják őt legfelsőbb Uralkodónéjüknek? Talán az embereknek és a démonoknak lehetnek önkéntes rabszolgái, Máriának pedig nem? Minden király megtisztel nek tartja, ha társának, a királynének rabszolgái vannak, akik élete és halála felett maga rendelkezik, mert a királyok megtiszteltetése

és hatalma egyben a királyné k megtiszteltetése és hatalma is. Gondolhatjuk-e akkor, hogy a mi Urunk rossznak találja, hogy szentséges Anyjának – akit , mint a valaha is létez legjobb Fiú minden hatalma részesévé tett – szintén legyenek rabszolgái? Talán Jézus kevésbé tisztelné és szeretné Anyját, mint Ahasvéros Esztert vagy Salamon Batsebát?⁶⁷ Ki merné ezt állítani vagy akár gondolni is?

77. De merre is vezet a tollam? Miért id zöm ezen a helyen, hogy bebizonyítsak egy ilyen egyértelm dolgot? Ha valaki nem akarja magát a Szentséges Sz z rabszolgájának nevezni, hát ne tegye! Csak legyen Jézus Krisztus rabszolgája, és annak is hívja magát! Így lesz a Szent Sz z rabszolgája is, mert Jézus Mária gyümölcse és dics sége. Éppen ezt m veljük tökéletesen abban az ájtatosságban, amelyr l a kés bbiekben fogok szólni.

[«*Meg kell szabadulnunk a bennünk lév rossztól.*»]

78. *Harmadik igazság* – Legjobb cselekedeteinket gyakran bemocskolja és elrontja lelkünk gonosz mélye. Ha valaki tiszta, világos vizet önt egy b zl edénybe, vagy bort olyan hordóba, amelyet egy el z leg benne lév másik bor rontott el, akkor a világos víz és az egészséges bor elromlik, ugyanis könnyen magukba szívják a kellemetlen szagot. Hasonlóképpen, amikor Isten kegyelmeit és az ég harmatát vagy szeretete jó borát az eredend b n és a mindenkori b neink által megrontott lelkünk edényébe teszi, akkor az ajándékait rendszerint elrontja és bemocskolja a rossz éleszt és az a rossz üledék, amit a b n hagyott bennünk. Akkor ezt a b zt árasztják cselekedeteink, még a legmagasztosabb erényekb l fakadó is. Hogy tehát elérjük azt a tökéletességet, amely csak Jézus Krisztussal egyesülve érhetünk el, nagyon fontos, hogy kiüresedjünk a bennünk lév rossztól: máskülönben a mi Urunk, aki végtelenül tiszta és végtelenül gy löli a lélek minden, még a legparányibb foltját is, eldob minket magától, és nem egyesül velünk.

79. Önmagunk kiüresítéséhez el ször is a Szentlélek világossága által alaposan meg kell ismernünk gonosz lényünket, az üdvösséghez szükséges jóra való képtelenségünket, minden dologban való gyengeségünket, mindenkori állhatatlanságunkat, méltatlanságunkat bármily kegyelemre és teljes romlottságunkat. satyánk b ne szinte teljesen elrontott, megsavanyított, felfújt és megrontott mindannyiunkat, ahogyan az éleszt is megsavanyítja, felfújja és megkeleszti a tésztát, amelybe beleteszik. Mostani b neink, akár halálosak, akár bocsánatosak, bármennyire is megbocsáttattak, csak növelték bujaságunkat, gyengeségünket, állhatatlanságukat és romlottságunkat, és rossz következményeket hagytak lelkünkben.

Testünk annyira romlott, hogy a Szentlélek b nös, vétekben fogant,⁶⁸ b nben táplált, mindenre képes testnek nevezi, mely ezer és ezer

⁶⁷ Vö. 1Kir 2,19; Esz 5,6–7.

⁶⁸ Vö. Róm 6,6; Zsolt 50,7.

betegségnek van kitéve, napról napra romlottabb, és nem nemz mást, mint rühösséget, férgeket és rothadást.

Testünkkel egyesült lelkünk annyira testi lett, hogy testnek nevezik: *Minden lény a rossz útjára tért.*⁶⁹ Örökségünk nem más, mint szellemünk g gje és elvakultsága, szívünk ridegsége, lelkünk gyengesége és állhatatlansága, testünk bujasága, lázadó szenvedélyei és betegségei. Természetünkénél fogva g gösebbek vagyunk a pávánál, földhözragadtabbak a varangynál, csúfabbak a baknál, irigyebbek a kígyónál, falánkabbak a disznónál, mérgeesebbek a tigrisnél, lustábbak a teknősnél, gyengébbek a nádszálnál és állhatatlanabbak a szélkakasnál. Lényünk mélyén csak a semmi és a b n van, így nem érdemlünk mást, mint Isten haragját és az örök poklot.⁷⁰

80. Ezek után meg kell-e lép d nünk azon, amit a mi Urunk mond, hogy annak, aki követni akarja, meg kell tagadnia, és gy lölnie kell önmagát. Aki szereti életét, az elveszíti, de aki gy löli életét, az megmenti.⁷¹ Ez a végtelen Bölcsesség, aki nem ok nélkül adja parancsolatait, csak azért parancsolja, hogy gy löljük önmagunkat, mert igencsak gy löletre méltók vagyunk. Semmi sem oly szeretetre méltó, mint Isten, és semmi sem oly gy löletre méltó, mint mi magunk.
81. Másodszor, önmagunk kiüresítéséhez minden nap meg kell halnunk magunk számára, azaz meg kell tagadnunk lelkünk szellemi és testünk érzéki er it. Úgy kell látnunk, mintha nem látnánk. Úgy kell hallanunk, mintha nem hallanánk, és úgy kell használnunk e világ dolgait, mintha nem élnék velük.⁷² Szent Pál ezt napi meghalásnak nevezi: *Mindennap készen vagyok meghalni.*⁷³ *Ha a búzaszem nem hull a földbe, és nem hal el, egymaga marad,*⁷⁴ és nem hoz jó termést. Ha nem halunk meg önmagunk számára, és ha legszentebb ájtatosságaink nem vezetnek ehhez a szükséges és termékeny halálhoz, nem hozunk jó termést, ájtatosságaink haszontalanokká válnának, minden igaz cselekedetünket⁷⁵ beszennyezné önimádatunk és tulajdon akaratumk. Ebben az esetben Isten legnagyobb áldozatainktól és a t lünk telhet legjobb cselekedeteinkt l is undorodna, s halálunk napján erények és érdemek tekintetében üres kézzel állnánk, a tiszta szeretetnek szikrája sem lenne bennünk, mert ez csak az önmagunk számára meghalt lelkeknek adatik meg, kiknek élete Krisztussal el van rejtve Istenben.⁷⁶
82. Harmadszor, a Mária-ájtatosságok közül azt kell választanunk, amely erre az önmagunk számára való meghalásra leginkább készíttet bennünket, mert az a legjobb és a legmegszentel bb. Ne gondoljuk azt, hogy minden arany, ami

⁶⁹ Ter 6,12.

⁷⁰ Vö. Ef 2,3.

⁷¹ Vö. Mt 16,24; Lk 9,23; Jn 12,25.

⁷² Vö. 1Kor 7,31.

⁷³ 1Kor 15,31.

⁷⁴ Jn 12,24.

⁷⁵ Vö. Iz 1,13.

⁷⁶ Vö. Kol 3,3.

fénylik, sem azt, hogy minden méz, ami édes, sem pedig azt, hogy amit könnyű megtenni, vagy amit a többség tesz, az a legmegszentelbb. Ahogy vannak természetes titkok, melyek segítségével rövid idő alatt, kevés költséggel és könnyedén véghezvihetünk bizonyos természetes műveleteket, úgy a kegyelem rendjében is vannak titkok, melyek segítségével rövid idő alatt, kellemesen és könnyedén természetfeletti tetteket hajthatunk végre: kiüresíthetjük önmagunkat, megtelhetünk Istennel, és tökéletessé lehetünk.

Az a gyakorlat, amelyet fel akarok tárni, egyike a kegyelem azon titkainak, mely a keresztények többsége előtt ismeretlen, csak kevés istenfél számára ismert, és még kevesebb azok száma, akik gyakorolják és kedvelik. A gyakorlat ismertetése előtt azonban íme a negyedik igazság, ami a harmadikból következik.

[«Szükségünk van közbenjáróra magánál a Közbenjárónál is.»]

83. *Negyedik igazság.* – Tökéletesebb Istenhez nem egyedül, közvetítéssel közelednünk, mert ez alázatosabb. Mivel lényünk, mint arra rámutattam, igen romlott, nem támaszkodhatunk saját erőfeszítéseinkre, ügyeskedéseinkre és alkalmasságunkra, hogy eljussunk Istenhez és kedvére legyünk. Minden jócselekedetünk szennyes és értéktelen lesz Isten előtt, s nem készítik arra, hogy egyesüljön velünk és meghallgasson bennünket. Mert Isten nem ok nélkül adott nekünk közbenjárókat Felségénél. Látta méltatlanságunkat és alkalmatlanságunkat, és megkönyörült rajtunk. Hogy irgalmasságához juthassunk hatalmas közvetítéssel látott előtt bennünket Felségéhez. Ezért, mellőzni ezeket a közbenjárókat, és közvetlenül isteni szentségéhez közelednünk minden ajánlás nélkül, azt jelentené, hogy nincs bennünk alázat, nincs bennünk tisztelet az oly felséges, oly szent Isten iránt. Azt jelentené, hogy kevesebbre becsüljük a királyok Királyát egy földi királynál vagy fejedelelemnél, akihez szószóló barát nélkül nem közelednénk.
84. Urunk a mi szószólónk és közbenjárónk megváltásunkért az Atyaistennél. Általa kell az egész diadalmas és küzdő Egyházzal imádkoznunk. Általa juthatunk isteni Felségéhez, és sohasem jelenhetünk meg előtt másféleképpen, mint Jézus érdemeire támaszkodva és azokat magunkra öltve, ahogyan a kis Jákob kecskegidák bérével befedve jelent meg atyja előtt, hogy áldását fogadja.⁷⁷
85. Valóban nincs szükségünk közbenjáróra magánál a Közbenjárónál is? Elég nagy-e a tisztaságunk ahhoz, hogy közvetlenül, a magunk erejében egyesüljünk Vele? Nem Isten-e, Atyjával mindenben egyenlő, következésképpen a szentek Szentje, aki éppoly tiszteletreméltó, mint Atyja? Ha végtelen szeretetében kezesünk és közbenjárónk lett Atyjánál, Istennél, hogy megengesztelje és megfizesse Neki tartozásunkat, kevesebb tiszteletet és félelmet kell-e ezért felsége és szentsége iránt tanúsítanunk?

⁷⁷ A tétel számos bibliai reminiscenciát tartalmaz: 1Jn 2,1; 1Tim 2,5; Róm 13,14; Ter 27.

Mondjuk ezért Szent Bernáttal bátran, hogy magánál a Közbenjárónál is közbenjáróra van szükségünk, és hogy az isteni Mária a legalkalmasabb ennek a könyörületes tisztségnek a betöltésére. Ahogy Jézus Krisztus általa jött hozzánk, úgy nekünk is általa kell Hozzá mennünk. Ha félünk közvetlenül Jézus Krisztus Istenhez járulni, akár végtelen nagysága miatt, akár hitványságunk vagy bűneink miatt, kérjük bátran Szűzanyánkat, Mária segítségét és közbenjárását. Jó, gyengéd, nincs benne semmi szigorú, sem elutasító, se túlságosan fenséges, se túlságosan csillogó. Ő nézve csak a saját természetünket látjuk. Nem nap, aki erős sugaraival elvakít bennünket, gyengéket, inkább szép és szelíd, mint a hold, mely a naptól kapja fényét, és enyhíti azt, hogy gyenge képességeinkhez igazítsa. Oly szeretetteljes, hogy senkit sem utasít el, aki a közbenjárását kéri, legyen az mégoly bűnös is, mert – mint a szentek mondják – amióta világ a világ, soha nem lehetett azt hallani, hogy valaki kitartóan, bizalommal fordult a Szent Szűzhez, és ő elutasította volna. Oly hatalmas, hogy kérései soha nem találtak elutasításra. Elég, ha megjelenik Fia előtt, és könyörög hozzá: a Fiú nyomban teljesíti kérését, azonnal fogadja. Az anyai kebel, az anyai ölelés és az anyai kérés kiváltotta szeretet mindig győz felette.

86. Mindezt Szent Bernáttól és Szent Bonaventurától vettem. Szerintük három lépcsőfokot kell megtennünk, hogy Istenhez jussunk. Az első, hozzánk legközelebb álló és képességeinknek leginkább megfelel: Mária. A második Jézus Krisztus, a harmadik pedig az Atyaisten. Hogy Jézushoz jussunk, Máriához kell mennünk, mert ő a mi szószóló közbenjárónk. Hogy az örök Atyához jussunk, Jézushoz kell mennünk, mert ő a mi megváltó közbenjárónk. Ehhez a rendhez tökéletesen tartjuk magunkat annak az ajtatosságnak a gyakorlatásával, amelyről a későbbiekben fogok szólni.

[«Nagyon nehéz meg riznünk az Istentől kapott kegyelmeket és kincseket.»]

87. *Ötödik igazság.* – Gyengék és törékenyek lévén nagyon nehéz meg riznünk az Istentől kapott kegyelmeket és kincseket:

1° mert ez az égnél és földnél értékesebb *kincsiünk cserépedényben van,*⁷⁸ romlandó testben, gyenge és állhatatlan lélekben, melyet egy semmiség is feldúl és megsemmisít.

88. 2° Mert a démonok, ezek az ügyes tolvajok váratlanul akarnak meglepni bennünket, hogy meglopjanak, kiraboljanak minket. Éjjel-nappal lesik a kedvező pillanatot, szüntelenül itt kószálnak, hogy elnyeljenek bennünket,⁷⁹ és egy bűn által egy pillanat alatt elrabolják mindazt a kegyelmet és érdemet, amit több év során tudtunk szerezni. Gonoszságuk, tapasztaltságuk, fortélyaik és számuk töltse el bennünket rettentő félelemmel egy ilyen csapástól, tudván azt, hogy olyanokat, akik több kegyelemben részesültek, erényekben gazdagabbak voltak, mély tapasztalatokkal rendelkeztek és a

⁷⁸ 2Kor 4,7.

⁷⁹ Vö. 1Pt 5,8.

szentség magasabb fokán álltak, megleptek és sajnálatos módon megloptak, kifosztottak. Ó, hány libanoni cédrust, az ég mennyi csillagát láttuk amint aláhullik és fényét veszti egy pillanat alatt! Honnan ez a furcsa változás? Nem a kegyelem hiányából, mert annak senki sincs híján, hanem az alázatosság hiányából. Er sebbnek és rátermettebbnek hitték magukat, mint amilyenek voltak. Úgy gondolták, képesek meg rizni kincsüket, önmagukban bíztak, és önmagukra támaszkodtak. Házukat elég biztonságosnak, ládáikat elég erősnek tartották a kegyelem becses kincsének őrzésére. E miatt az észrevehetetlen önmagukra való támaszkodás miatt (jóllehet úgy t nnt nekik, hogy kizárólag Isten kegyelmére támaszkodnak) engedte meg a végtelenül igazságos Úr, hogy kiraboltassanak, miközben magukra hagyta ket. Ó, jaj! Ha ismerték volna a csodálatos ájtatosságot, amelyet a folytatásban ismertetek, kincsüket egy hatalmas és h séges Sz zre bízták volna, aki saját tulajdonaként rizte volna, s t az rzést igaz kötelességének tartotta volna.

89. 3° A világ furcsa romlottsága miatt nehéz kitartani az igazságban. A mai világ oly romlott, hogy ha nem is a sara, de a pora szinte szükségszerűen beszennyezi a vallásos szíveket. Ezért egy csoda, ha valaki állhatatos marad ebben a rohanó árban anélkül, hogy az el ne sodorná; e háborgó tengerben anélkül, hogy alámerülne, vagy kalózkodók és rablók ki ne fosztanák; ebben a pestises levegőben anélkül, hogy meg ne fertőz z dne. Az egyetlen h séges Sz z, akiben a kígyónak része nem volt, az, aki ilyen csodát tesz mindazokkal, akik t szépen szeretik-szolgálják.

[A. AZ IGAZI MÁRIA-TISZTELET ISMERTET JELEI]

90. Feltételezve az említett öt alapigazságot, most jobban, mint bármikor, az igazi Mária-tiszteletet kell kiválasztanunk, mert most több Szent Sz z iránti hamis ájtatosság létezik, mint valaha is, és ezek könnyen igazaknak vehetők. Az ördög, ez a pénzhamisító, ez az ügyes és tapasztalt csaló a Szent Sz z hamis tisztelete révén már annyiszor becsapta és tönkretette a lelkeket! Mindig felhasználja ördögi tapasztalatát, hogy még többet tönkretegyen, miközben néhány általa sugallt rosszul mondott ima és külső gyakorlat leple alatt szórakoztatja és elaltatja ket a b nben. Ahogyan a pénzhamisító rendszeren csak aranyat és ezüstöt hamisít, csak ritkán más fémeket, mert az nem éri meg a fáradságot, úgy a gonosz szellem sem hamisít annyira más ájtatosságot, mint Jézus és Mária tiszteletét, a Szentáldozás és a Szent Sz z tiszteletét, mert ezek a többi ájtatossághoz képest olyanok, mint az arany és az ezüst a fémek között.
91. Nagyon fontos tehát, hogy elször is megismerjük a Szent Sz z iránti hamis tiszteleteket, hogy kerülhessük ket, és az igazit tegyük magunkévá. Másodszer pedig tudnunk kell, hogy a Szent Sz z iránti tisztelet számos

különböz gyakorlata közül melyik a legtökéletesebb, a Szent Sz znek legkedvesebb, Istenre a legdics ségesebb, számunkra a legüdvözít bb, hogy azt sajátítsuk el.

[1. «HAMIS MÁRIA-TISZTEL K ÉS HAMIS MÁRIA-TISZTELETEK»]

92. A hamis Mária-tisztel knek és hamis Mária-tiszteleteknek hét fajtáját különböztetem meg. Ezek: 1. a kritikus tisztel k; 2. az aggályoskodó tisztel k; 3. a küls séges tisztel k; 4. az elbizakodott tisztel k; 5. az állhatatlan tisztel k; 6. a képmutató tisztel k és 7. az önz tisztel k.

[1° «A kritikus tisztel k»]

93. A *kritikus* tisztel k rendszerint g gös bölcsek, er s és beképzelt szellemek, akiknek a lelkében van némi tisztelet a Szent Sz z iránt, de bíráló alá veszik szinte valamennyi áhítatgyakorlatot, amelyeket a közönséges emberek egyszer en és jámborul végeznek ennek a jó Anyának a tiszteletére, mert ezek a gyakorlatok nincsenek kedvükre. Kétségbe vonják mindazokat a Szent Sz z irgalmasságáról és hatalmáról tanúskodó csodákat és történeteket, amelyeket szavahihet szerz k közölnek vagy a szerzetesrendek évkönyveib l származnak. Kellemetlen azt látniuk amint az egyszer és alázatos emberek térdepelve imádkoznak Istenhez a Szent Sz z oltára vagy képe el tt, olykor egy utcasarkon is. S t, bálványimádással vádolják ket, mintha egy fát vagy egy követ imádnának. Azt mondják, hogy k egyáltalán nem szeretik ezeket a küls ájtatosságokat, és nem olyan buták, hogy hinnének azokban a mesékben, amelyeket a Szent Sz z r l terjesztenek. Ha valaki megemlíti nekik azokat a csodálatos dicséreteket, amelyekkel a szentatyák a Szent Szüzet illetik, vagy azt válaszolják, hogy a szentatyák szónoki túlzásokba esnek, vagy pedig rosszul értelmezik szavaikat.

Nagyon kell félnünk ezekt l a hamis tisztel kt l és világi g gösökt l, mert mérhetetlen kárt okoznak a Szent Sz z iránti tiszteletben, és mert hatékony módon távolítják el az embereket ett l az ájtatosságtól, mindezt azzal az ürüggyel, hogy az ájtatossággal való visszaéléseket kiküszöböljék.

[2° «Az aggályoskodó tisztel k»]

94. Az *aggályoskodó* tisztel k azok, akik attól félnek, hogy megszegyenítik a Fiút, ha az Anyát tisztelik, hogy felmagasztalva az egyiket, lealacsonyítják a másikat. Nem tudják elviselni, hogy a Szent Szüzet azokban a méltó dicséreteken részesítsék, amelyekben a szentatyák részesítették. Nehezen viselik el, hogy Mária oltára el tt több ember térdepel, mint az Oltáriszentség el tt. Mintha ez a két tisztelet ellenkezne egymással, és mintha azok, akik a Szent Sz zhez imádkoznak, általa nem imádkoznának Jézus Krisztushoz is. Nem akarják, hogy oly gyakran beszéljenek Sz z Máriáról, és oly gyakran forduljanak Hozzá.

Íme néhány a szokásos mondataiból: Mire jó az a sok rózsafüzér, egyesület és külső ájtatosság a Szentséges Szűz tiszteletére? Ebben sok tudatlanság rejlik. Ez az jelenti, hogy vallásunkból gúnyt vonnak. Beszéljeteink inkább Jézus Krisztus tisztelése iránt (gyakran említik Jézust anélkül, hogy kalapjukat levennék, ezt csak melleleg mondom): Jézus Krisztushoz kell folyamodnunk, az egyetlen közbenjárónk; Jézus Krisztust kell prédikálnunk, ez az igazi ájtatosság!

Bizonyos értelemben igaz, amit mondanak, de mivel ezeket a mondatokat a Szűz tiszteletére vonatkoztatják, hogy azt megakadályozzák, ezért nagyon-nagyon veszedelmes és ravasz ördögi kelepce, az állítólagos nagyobb jó ürügyén. Mert soha jobban nem tiszteljük Jézus Krisztust, mint amikor a Szentséges Szűzet tiszteljük, mert tisztelet csak azért tiszteljük, hogy tökéletesebben tiszteljük Jézust, mert Hozzá úgy fordulunk, mint arra az útra, mely célunkhoz – Jézushoz vezet.

95. Az Anyaszentegyház a Szentlélekkel elszörcsözött Szűz Máriát áldja, másodsorban Jézus Krisztust: *Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a méhed gyümölcse, Jézus!*⁸⁰ Nem mintha a Szűz több lenne Jézus Krisztusnál vagy Vele egyenlő, mert ezt állítani tiszteletlen eretnokség lenne, hanem mert ahhoz, hogy tökéletesebben áldjuk Jézus Krisztust, elszörcsözött Máriát kell áldanunk. Mondjuk tehát Mária minden igazi tisztelésejével együtt ezekkel a hamis, aggályoskodó tisztelésekkel szemben: *Ó, Mária, áldott vagy te az asszonyok között és áldott a méhed gyümölcse, Jézus!*

[3° «A külső séges tisztelések»]

96. A külső séges tisztelések azok, akiknek egész Szűz iránti tisztelete külső gyakorlatokból áll, akiknek csak a Mária-tisztelet külső ségei tetszenek, mert nincs belső szellemük. Gyorsan elmondanak egy sor rózsafüzért, figyelmetlenül hallgatják a sok szentmisét, áhítat nélkül vesznek részt a körmeneteken, mindenféle egyesületbe belépnek, de nem javítanak életükön, nem állnak ellen szenvedélyeiknek, és nem követik a Szentséges Szűzet erényeiben. Az ájtatosságnak csak az érezhető részét szeretik, de nem élvezik a lényegét. Ha gyakorlataikban érezhető kellemességet nem lelnek, azt hiszik, hogy semmit sem tesznek; összezavarodnak, mindent abbahagynak, vagy gyakorlataikat akkor végzik, amikor eszükbe jut. A világ tele van efféle külső séges tisztelésekkel, akiknél senki sem bírálja jobban az imádkozó embereket, akik a bensővel mint lényeggel foglalkoznak, anélkül hogy megvetnék a külső jámborságot, mely az igazi tisztelet velejárója.

[4° «Az elbizakodott tisztelések»]

97. Az elbizakodott tisztelések sodródó bűnösök, vagy a világ kedvelői, akik a keresztények és a Mária-tisztelések neve alatt gőgöt, fösvénységet, tisztátalanságot, iszákosságot, haragot, káromkodást, rágalmazást,

⁸⁰ Lk 1,42.

igazságtalanságot stb. rejtegetnek. Békésen szenderegnek rossz szokásaikban, és egyáltalán nem törődnek javulásukkal, annak ürügyén, hogy Mária-tiszteltük. Arra számítanak, hogy az Isten majd megbocsát nekik, hogy nem halnak meg gyónás nélkül és nem ítéltetnek kárhozatra, mert imádkozzák a rózsafüzért, szombaton böjtölnek, a Rózsafüzér-, a Skapulárétársulat vagy más Mária-egyesület tagjai, a Szent Szűz ruháját vagy láncát hordják stb.

Ha valaki azt mondja nekik, hogy ájtatosságuk nem más, mint ördögi kelepce, veszedelmes elbizakodottság, mely képeseket tönkretenni, nem akarják elhinni. Azt mondják, hogy Isten jó és irgalmas. Nem azért teremtett minket, hogy kárhozatra jutasson; nincs olyan ember, aki ne vétkezne; nekünk nem halnak meg gyónás nélkül, elég ha a haláluk óráján szépen mondják: *Vétkeztem*. Ezen felül nekünk Mária-tiszteltük, skapulárét is viselnek, minden nap hűben és alázatosan elmondanak hét Miatyánkot és hét Üdvözlégy Máriát a tiszteletére, sőt, olykor még a rózsafüzért és Szűz Mária zsoltosmáját is imádkozzák, böjtölnek stb. Szavaik igazolására, s hogy magukat még jobban elvakítsák, néhány hallott vagy olvasott történetet hoznak fel, de hogy ezek igazak-e vagy hazugok, mit sem számít. Történeteik arról tanúskodnak, hogy egyesek, akik halálos bűnben, gyónás nélkül haltak meg, azért mert életükben elmondtak néhány imát vagy végeztek néhány áhítatgyakorlatot a Szent Szűz tiszteletére, feltámadtak, vagy hogy a lelkük csoda folytán a testükben maradt, amíg meg nem gyóntak, vagy hogy a Szent Szűz irgalma által haláluk óráján Istent megbocsátást és megbocsátást nyerték, ami által megmenekültek, ezért nekünk is ebben reménykednek.

98. A keresztényi életben semmi sem elítélendőbb ennél az ördögi elbizakodottságnál. Mondhatjuk-e azt, hogy igazán szeretjük és tiszteljük a Szentséges Szűzet, ha bűneink által Fiát, Jézus Krisztust könnyörtelenül megsebezük, átdöfjük, keresztre feszítjük és gyalázzuk? Ha Mária törvényes kötelességének tartaná, hogy az efféle embereket irgalmasságával megmentse, akkor engedélyezné a bűnt, segítene Fia keresztre feszítésében és gyalázásban. Ki merne ilyet még csak gondolni is?

99. Azt mondom, hogy így visszaélni a Szent Szűz tiszteletével – amely Jézus Krisztus tisztelete után az oltáriszentségben a legszentebb és a legkomolyabb – annyi, mint szörnyű szentségtörést elkövetni, ami a méltatlan áldozás szentségtörése után a legnagyobb és a legkevésbé megbocsátható.

Elismerem, hogy ha igaz Mária-tiszteltük akarunk válni, nem kell feltétlenül oly szentnek lennünk, hogy semmilyen bűnbe nem esünk, habár ez lenne a kívánatos, de legalább (jegyezzük meg jól, amit mondom):

Először is határozzuk el érte, hogy legalább minden halálos bűnt kerülünk, mely az Anyát éppúgy sérti, mint a Fiút.

Másodszor, vegyünk érte magunkon, hogy ne essünk bűnbe.

Harmadszor, lépünk be valamely társulatba, imádkozzuk a rózsafüzért vagy más imádságokat, szombaton böjtölünk stb.

100. Mindez csodálatosan segíti még a legmegrögzöttebb b nös megtérését is. Ha olvasóm is az lenne, s t, ha egyik lábával már a szakadékban járna, ezt tanácsolom neki, de azzal a kikötéssel, hogy ezeket a cselekedeteket csakis azzal a szándékkal tegye, hogy a Szent Sz z közbenjárása által Istent l elnyerje a b nbánat, a b nbocsánat és a rossz szokások feletti gy zelem kegyelmét, nem pedig azért, hogy továbbra is nyugodtan a b nben maradjon, lelkiismeret-furdalásai, Jézus Krisztus és a szentek példái ellenére, a Szent Evangélium elveivel ellentétben.

[5° «Az állhatatlan tisztel k»]

101. *Állhatatlan* tisztel k azok, akik a Szent Szüzet id nként és szeszélyük szerint tisztelik. Hol buzgók, hol lanyhák, hol mindenre késznek látszanak az szolgálatára, majd hamarosan már nem. El ször minden Mária-ájtatosságot magukévá tesznek, belépnek egyesületeibe, de azután nem gyakorolják híven azok szabályait. Úgy változnak, akár a hold,⁸¹ és ezért Mária a lábai alá helyezi ket, mint a holdat, mert állhatatlanok és méltatlanok arra, hogy e h séges Sz z szolgálói lehessenek, kiknek öröksége a h ség és az állhatatosság. Jobb, ha nem terheljük magunkat annyi imával és áhítatgyakorlattal, hanem keveset, de szeretettel és h ségesen végzünk a világ, az ördög és a testiség ellenére.

[6° «A képmutató tisztel k»]

102. Vannak még más hamis Mária-tisztel k is, a *képmutató* tisztel k, akik b neiket, rossz szokásaikat e h séges Sz z palástja alá rejtik, hogy az emberek szemében másnak t njenek, mint amilyenek.

[7° «Az önz tisztel k»]

103. Vannak még *önz* tisztel k is, akik csak azért folyamodnak a Szent Sz zhöz, hogy valamely peres ügyüket megnyerjék, valamely veszedelemt l megmeneküljenek, egy betegségb l kigyógyuljanak, vagy más effajta szükségükben. Egyébként meg is feledkeznének róla. Egyikük is másikuk is hamis tisztel , aki sem Istennek, sem az Szentséges Anyjának nincs tetszésére.

104. Nagyon vigyázzunk tehát, hogy ne tartozzunk a *kritikus* tisztel khöz, akik semmit sem hisznek és mindent bírálnak; az *aggályoskodó*khöz, akik Jézus Krisztus iránti tiszteletb l félnek Máriát tisztelni; a *küls ségesek*hez, akiknek egész áhítata küls gyakorlatokból áll; az *elbizakodottak*hoz, akik hamis Mária-tiszteletük ürügyével b neikben poshadnak; az *állhatatlanok*hoz, akik könnyelm en cserélgetik áhítatgyakorlataikat, vagy a legcsekélyebb

⁸¹ Vö. Sir 27,12; Jel 12,1.

kísértésre teljesen abbahagyják ket; a *képmutatókhoz*, akik egyesületekbe társulnak és a Szent Sz z jelvényeit viselik, hogy jóknak tartsák ket; végül az *önz* tisztel khöz, akik csak azért folyamodnak a Szent Sz zhöz, hogy testi bajaiktól szabaduljanak, vagy ideiglenes javakra tegyenek szert.

[2. AZ IGAZI SZENT SZ Z-TISZTELET ISMERTET JELEI]

105. Miután feltártuk és elítéltük a hamis Mária-tiszteleteket, néhány szóban fel kell tárnunk az igazit is, amely: 1° *bens séges*, 2° *gyengéd*, 3° *szent*, 4° *állhatatos* és 5° *önzetlen*.

[1° «Az igazi tisztelet *bens séges*.»]

106. Az igazi Sz z Mária-tisztelet el ször is *bens séges*, azaz lélekb l és szív b l jön, abból a tisztelet b l, amellyel a Szent Szüzet tiszteljük, abból a magasztos eszméb l, amelyet nagyságáról alkottunk, és abból a szeretet b l, amellyel viseltetünk iránta.

[2° «Az igazi tisztelet *gyengéd*.»]

107. Másodszor, ez a tisztelet *gyengéd*, azaz bizalommal teli a Boldogságos Sz z iránt, mint a gyermek bizalma jó anyja iránt. Az igazi tisztelet arra készíti, hogy a lélek minden testi-lelki szükségletében nagy egyszer séggel, bizalommal és gyengédséggel folyamodjék Máriához. Mindenkor, mindenütt és mindenben jó anyjához fordul segítségért: kételyeiben, hogy megvilágosítsa; tévelygéseiben, hogy jó útra vezesse; kísértéseiben, hogy támaszt nyújtson; gyengeségeiben, hogy er sítse; bukásaiban, hogy felemelje; csüggedéseiben, hogy bátorítsa; aggályaiban, hogy megszabaduljon t lük; keresztjeiben, munkáiban és élete viszontagságaiban, hogy vigasztalást találjon. Egyszóval minden testi-lelki bajában rendre Mária a segít je, s közben nem kell attól tartania, hogy jó Anyának terhére lesz, s ez Jézus Krisztus nemtetszését váltja ki.

[3° «Az igazi tisztelet *szent*.»]

108. Harmadszor, az igazi Mária-tisztelet *szent*, azaz a lelket arra készíti, hogy a b nt kerülje és a Szent Sz z erényeit kövesse. Különösen: mélységes alázatosságát, él hitét, vak engedelmisségét, állandó imáját, mindenre kiterjed önmehtagadását, isteni tisztaságát, ég szeretetét, h sies türelmét, angyali szelídségét és isteni bölcsességét. Ez a Szent Sz z tíz f erénye.

[4° «Az igazi tisztelet *állhatatos*.»]

109. Negyedszer, az igazi Mária-tisztelet *állhatatos*, meger síti a lelket a jóban, és arra készíti, hogy áhítatgyakorlatait ne hagyja el könnyen. Bátorrá teszi, hogy ellenszegüljön a világ divatjainak és elveinek, a test gyötr déseinek és szenvedélyeinek, valamint az ördög kísértéseinek. Ezért egy igazi Mária-tisztel nem állhatatlan, nem bosszús, nem aggályos vagy

félénk. Ez nem jelenti azt, hogy nem esend , áhítatában néha nem változik meg, de ha elesik, kezét jó Anyjának nyújtva újból felkel. Ha ájtatosságában nem lel érezhet kellemességre, nem nyugtalankodik: mert Mária igaz és h tisztel je a Jézusban és Máriában való hitb l él,⁸² nem a test érzeteib l.

[5° «Az igazi tisztelet önzetlen.»]

110. Végül ötödször, az igazi Mária-tisztelet *önzetlen*, azaz arra ösztönzi a lelket, hogy ne önmagát, hanem egyedül Istent keresse az szentséges Anyjában. Egy igazi Mária-tisztel ezt a fenséges Királyn t nem nyereségvágyból vagy érdekb l, sem ideiglenes vagy örök testi vagy lelki javakért szolgálja, hanem kizárólag azért, mert megérdemli, hogy Neki és Benne egyedül Istennek szolgáljanak. Máriát nemcsak azért szereti, mert jót tesz vele vagy jót remél T le, hanem azért mert szeretetreméltó. Ezért szereti és ezért szolgálja viszontagságaiban, szárazságban, gyönyöreiben és forró áhítatában egyaránt h en. Éppúgy szereti a Kálvárián, mint a kánai menyegz n. Ó, mily kedves és értékes Isten és az szentséges Anyja szemében az ilyen tisztel , aki az szolgálatában nem önmagát keresi! De ritka is az ilyen tisztel mostanság! Éppen azért, hogy ne legyen ilyen ritka, ragadtam tollat a kezembe, hogy papírra vessem mindazt, amit nyilvánosan vagy személyesen oly sok éven keresztül tanítottam sikeresen a misszióim során.

111. Azzal a szándékkal, hogy Máriának igaz tisztel ket, Jézus Krisztusnak igazi tanítványokat képezek, sok mindent mondtam már a Szent Sz zr l. De még ennél is több a mondanivalóm, jóllehet tudom, hogy a mondottaknál sokkal többet elmulasztok megmondani, akár tudatlanságból, akár mert nem vagyok rá képes, akár id hiány miatt.

112. Ó! Mily hasznos lenne fáradozásom, ha ez a kis írás egy nemes lélek kezébe kerülne, aki nem vérb l, nem a test vagy a férfi akaratóból,⁸³ hanem Istenb l és Máriából született, ha ösztönözné és a Szentlélek kegyelme által feltárná el tte a Szent Sz z igazi és valódi tiszteletének kiválóságát és értékét, amelyekr l most fogok szólni. Ha tudnám, hogy b nös vérem hozzájárulhat ahhoz, hogy áthassák a szíveket ezek az igazságok, melyeket most drága Anyám és fenséges Úrn m tiszteletére írok, kinek legutolsó gyermeke és rabszolgája vagyok, tinta helyett véremmel írnám le ezeket a bet ket, annak reményében, hogy jó lelkekre találok, akik az általam tanított ájtatosság h séges végzésével kárpótolják drága Anyámat és Úrn met azokért a veszteségekért, amelyeket hálátlanságommal és h tlenséggemmel okoztam Neki.

113. Jobban, mint valaha, bátorkodom hinni és remélni mindazt, amit szívembe mélyen bevéstem, és amiért sok éve imádkozom Istenhez: hogy a Szent Sz znek el bb-utóbb több gyermeke, szolgája és szeret rabszolgája lesz,

⁸² Vö. Zsid 10,38.

⁸³ Vö. Jn 1,13.

mint valaha, ami által Jézus Krisztus, az én drága Tanítóm jobban eluralkodik a szívekben, mint valaha.

114. El re látom amint sok felb szült vad sátáni fogával dühödten támad, hogy széttépje ezt a kis írást és azt, aki a Szentléleknek arra szolgált, hogy leírja, vagy legalább egy láda sötétjébe és csendjébe rejtse, hogy ne kerüljön napvilágra. Mi több, ezek a vadállatok megtámadják majd és üldözik mindazokat, akik olvassák és sorait tettere váltják. De annyi baj legyen! Annál jobb! Ez a kilátás bátorságot és a siker reményét önti belém, ami pedig a következő : el fog jönni Jézus és Mária nagy serege, mely mindkét nemb l bátor és h séges katonákból fog állni, akik lecsapnak a világra, az ördögre s a romlott természetre a veszedelmes id kben, amelyek rohamosabban közelednek, mint valaha. *Aki olvassa, értse meg! Aki fel tudja fogni, az fogja fel!*⁸⁴

[C. «A MÁRIA-TISZTELET F GYAKORLATAI»]

115. A Szent Sz z igazi tiszteletének több *bels* gyakorlata van. Íme röviden a legfontosabbak:

1° Máriát, mint Isten méltó Anyját a hiperdulia kultuszával kell tisztelnünk, azaz t minden más szentnél többre kell becsülnünk és jobban kell tisztelnünk, mivel a kegyelem remekm ve és els Jézus Krisztus, az igaz Isten és igaz ember után; 2° elmélkedjünk erényeir l, kiváltságairól és cselekedeteir l; 3° elmélkedjünk nagyságáról; 4° nyilvánítsuk ki Neki szeretetünket, dicséretünket és hálánkat; 5° szívb l hívjuk segítségül; 6° ajánljuk fel Neki magunkat és egyesüljünk Vele; 7° cselekedeteinket azzal a szándékkal tegyük, hogy neki tetsszünk; 8° minden cselekedetünket Átala, Benne, Vele és Érte kell elkezdenünk, folytatnunk és befejeznünk, hogy azokat Jézus Krisztus által, Jézus Krisztusban, Jézus Krisztussal és Jézus Krisztusért, mint végs célunkért végezzük. Ezt az utolsó gyakorlatot a kés bbiekben megmagyarázom.

116. Az igazi Mária-tiszteletnek több küls gyakorlata is van, melyek közül a legfontosabbak a következők:

1° egyesületeibe és kongregációiba lépni; 2° tiszteletére alapított szerzetesrendekbe lépni; 3° dicséretét hirdetni; 4° tiszteletére alamizsnát adni, böjtölni, lelki és testi önmegtagadást végezni; 5° jelvényeit viselni, mint amilyen a rózsafüzér, a skapuláré vagy egy kis lánc; 6° Jézus Krisztus tizenöt f titkának tiszteletére figyelmesen, áhítattal és jámborul elimádkozni a tizenöt tized Üdvözlégyb l álló rózsafüzért, vagy annak egyharmadát, azaz az öt tizedb l álló rózsafüzért, akár az öt örvendetes titok tiszteletére, melyek: az Angyali üdvözlés, Mária látogatása, Jézus születése, Mária megtisztulása és Jézus Krisztus bemutatása a templomban; akár az öt

⁸⁴ Mt 24,15; 19,12.

fájdalmas titok tiszteletére, melyek: Krisztus halálfélelme az olajfák hegyén, ostorozása, a Töviskoronázás, a Keresztvitel és a Keresztre feszítés; vagy az öt dicsőséges titok tiszteletére, melyek: Jézus feltámadása, mennybemenetele, a Szentlélek eljövetele vagy Pünkösöd, Mária testének és lelkének felvétele a mennybe és megkoronázása a Szentháromság három személye által. Imádkozhatunk hat vagy hét tizedből álló rózsafüzért is, azoknak az éveknél a tiszteletére, melyeket – mint hiszik – a Szent Szűz a földön töltött; vagy a Szentséges Szűz kis füzérét, mely három Miatyánkból és tizenkét Üdvözlégyből áll, tizenkét csillagos koronájának vagy kiváltságainak tiszteletére; végezhetjük az Egyházban általánosan elfogadott és imádkozott kis Szűz Mária zsoltosát is; vagy imádkozhatunk a kis zsoltáros könyvből, melyet Szent Bonaventura írt a tiszteletére, mely oly gyengéd és oly áhítatos, hogy meghatottság nélkül nem is imádkozhatjuk. Mondhatunk tizennégy Miatyánkot és Üdvözlégyet tizennégy öröme tiszteletére; vagy más imádságot, himnuszt és egyházi éneket, mint a *Salve Reginát*, az *Alma* kezdetűt, az *Ave Regina coelorum*ot vagy a *Regina coelit* az egyházi év különböző szakaszai szerint; vagy az *Ave maris Stellát*, az *O gloriosa Dominát*, a *Magnificat*ot vagy bármely más áhítatos imádságot, melyekkel tele vannak a könyvek; 7° tiszteletére egyházi énekeket énekelhetünk vagy énekeltehetünk; 8° bizonyos számú térdhajtást vagy meghajlást végezhetünk, miközben például reggelente hatvanszor vagy százszor elmondjuk: *Üdvözlégy Mária, hódoltságos Szűz*, hogy közbenjárásával elnyerjük Istentől a kegyelmek iránti hódoltságot a nap folyamán; és este: *Üdvözlégy Mária, irgalmasság Anyja*, hogy általa Istentől bocsánatot nyerjünk a nap folyamán elkövetett valamennyi bűnünkért; 9° törölhetünk egyesületeivel, díszíthetjük oltárait, megkoszorúzhatjuk és feldíszíthetjük képeit; 10° vihetjük és vitethetjük képeit a körmenetekben és egyet, a gonosszal szembeni erős fegyverként magunknál is hordhatunk; 11° elkészíthetjük képeit vagy bevéséshetjük nevét, és elhelyezhetjük a templomokban vagy házakban, vagy a városok, templomok, házak kapuin; 12° különös és ünnepélyes módon Neki szentelhetjük magunkat.

117. Az igazi Szent Szűz-tiszteletnek még számos más gyakorlata is van, melyeket a Szentlélek sugallt ájtatos lelkeknek, s amelyek nagyban segítik megszentelésünket. Részletesebben Paul Barry jezsuita atya *Nyitott paradicsom* című könyvében olvashatunk róluk. Művében a szerző számos olyan áhítatgyakorlatot gyűjtött össze, melyeket a szentek a Szent Szűz tiszteletére gyakoroltak, s melyek csodálatosan segítik a lelkek megszentelését, feltéve, hogy helyesen végzik őket, azaz:

1° azzal a jó és egyenes szándékkal, hogy egyedül Istennek tetsszenek, hogy Jézus Krisztussal mint végső céljukkal egyesüljenek, és felebarátjuk épülésére szolgáljanak; 2° figyelmesen, szándékos szórakozottság nélkül; 3° áhítattal, sietség és hanyagság nélkül; 4° jámborul, komoly és példás testtartással.

[D. A MÁRIA-TISZTELET TÖKÉLETES GYAKORLÁSA]

118. Mindezek után ünnepélyesen kijelentem, hogy miután majdnem minden könyvet elolvastam a Szentséges Sz z tiszteletér l, és miután bizalmas beszélgetést folytattam az utóbbi id k legszentebb élet és legbölcsebb személyeivel, nem került tudomásomra és nem tanultam olyan ájtatossági gyakorlatot a Szent Sz zhöz, amely hasonló lenne ahhoz, amelyr l beszélni akarok, amely a lélekt l több áldozatot követelne Istenért, amely jobban kiüresítené önmagától és önszeretetét l, amely h ségesebben megtartaná a kegyelemben és a kegyelmet benne, amely tökéletesebben és könnyebben egyesítené Jézussal, és végül amely dics ségesebb lenne Istenre, üdvözít bb a lélekre és hasznosabb a felebarátra nézve.
119. Mivel ennek az ájtatosságnak a lényege az általa kiépítend bens ben van, nem egyformán érti meg mindenki. Egyesek megállnak a küls ségeinél, és nem mennek tovább; k lesznek a legtöbben. Mások, kevesebben, behatolnak a belsejébe, de csak az els fokát érik el. Ki jut majd a másodikra? Ki éri el a harmadikat? S végül, ki marad azon állandóan? Egyedül az, akinek Jézus Krisztus Lelke feltárja ezt a titkot. maga fogja odavezetni a h séges lelket, hogy erényr l erényre, kegyelemr l kegyelemre, világosságról világosságra haladva elérje önmaga átalakulását Jézus Krisztusban, életkorának teljességét⁸⁵ a földön és dics ségének teljességét a mennyben.

[1. A TÖKÉLETES ÖNÁTADÁS JÉZUS KRISZTUSNAK]

120. Minden tökéletességünk ebben áll: hasonlónak válni, egyesülni Jézus Krisztussal, és neki szentelni magunkat. Ezért, kétségkívül a legtökéletesebb minden ájtatosság közül az, amely legtökéletesebben hasonlónak tesz bennünket Jézushoz, egyesít vele, és neki szentel minket. Mivel pedig Mária vált leghasonlóbbá az összes teremtmény közül, következésképpen a Boldogságos Sz z ájtatossága, a mi Urunk szent Anyja iránti ájtatosság bármely más ájtatosságnál inkább Jézusnak szenteli és hozzá hasonlónak teszi a lelket, és minél inkább Máriának szentelt egy lélek, annál inkább Jézus Krisztusnak szentelt lesz.

Íme, ezért a tökéletes és teljes Jézusnak való szentelés nem más, mint önmagunk tökéletes és teljes Máriának szentelése – s ez az az ájtatosság, amit tanítok –, vagy más szóval, ez az önátadás nem más, mint a keresztségnél tett fogadalmak és ígéretek tökéletes megújítása.

121. Ennek az ájtatosságnak a lényege tehát az, hogy teljesen átadjuk magunkat a Szent Sz znek, hogy általa egészen Jézus Krisztuséi legyünk. Oda kell Neki adnunk: 1° testünket minden érzékével és tagjával; 2°

⁸⁵ Vö. Ef 4,13.

lelkünket minden képességével; 3° küls javainkat, melyeket vagyoni javaknak nevezünk, mégpedig mostani és jövendő belső javainkat; 4° belső és szellemi javainkat, vagyis: érdemeinket, erényeinket és jócselekedeteinket, múltbelieket, jelenlegieket és a jövendő belieket; egyszóval mindent, amink van a természet és a kegyelem rendjében, és mindent, amink a jövőben lehetne a természet, a kegyelem és a dicsőség rendjében, és pedig minden fenntartás nélkül, ami alól egy fillér, egy hajszál vagy a legkisebb jócselekedet sem kivétel, és pedig az egész örökkévalóságra, anélkül hogy adományunkért és szolgálatunkért más jutalmat kérnénk vagy remélnénk, mint azt a dicsőséget, hogy Mária által és Máriaiban Jézus Krisztuséi legyünk, még akkor is, ha ez a szeretetreméltó Úrnem lenne – mint amilyen mindenkor – a legnagyobb lelkés leghálásabb minden teremtmény között.

122. Itt kell megjegyeznünk, hogy az általunk végzett jócselekedetekben két dolog van: az elégtétel és az érdem, más szóval az elégtételi vagy elnyerés és az érdemi érték. Egy jócselekedet elégtételi vagy elnyerés értéke maga a jócselekedet, amennyiben általa eleget teszünk a bűnökért, vagy új kegyelmet nyerünk. Az érdemi érték vagy érdem jócselekedet, ha kiérdemli a kegyelmet és az örök dicsőséget. Így önmagunk átadásával a Szent Szűznek adjuk minden jócselekedetünk teljes elégtételi, elnyerés és érdemi értékét, illetve elégtételét és érdemét. Neki adjuk érdemeinket, kegyelmeinket és erényeinket, nem azért hogy másoknak adjuk őket (hiszen érdemeink, kegyelmeink és erényeink tulajdonképpen nem vihetők át másra; egyedül Jézus Krisztus, aki Atyjának váltságul adta magát értünk, adhatta nekünk érdemeit), hanem azért, hogy azokat számunkra megfizesse, gyarapítsa és szebbé tegye, amiről a későbbiekben még szólunk. Neki adjuk elégtételeinket, hogy Isten nagyobb dicsőségére annak adja, akinek akarja.
123. Ebből az következik, hogy: 1° ez által az ájtatosság által Jézus Krisztusnak adjuk mindent, amit Neki adhatunk – és pedig a legtökéletesebb módon, ugyanis Mária keze által –, és sokkal többet, mint más ájtatosságok által, melyekkel csak időről időre egy részét, jócselekedeteink egy részét, vagy elégtételeink és önmegtágadásunk egy részét adjuk oda. Ezzel az ájtatossággal mindent odaadjuk és felajánlunk, még a rendelkezési jogot is a jócselekedeteink által napról napra szerzett belső javaink és elégtételeink felett, amit még a szerzetesrendekben sem tesznek meg. A szerzetesek a szegénységi fogadalommal Istennek adják vagyoni javaikat, a tisztasági fogadalommal testi javaikat, az engedelmességi fogadalommal akaratukat, és olykor a klauzúra fogadalmával testi szabadságukat; de nem adják Istennek a jócselekedeteik értéke feletti rendelkezés szabadságát és jogát, amennyire lehet nem mondanak le a keresztény számára legértékesebbről és legrágábbról, azaz érdemeikről és elégtételeikről.
124. 2° Ebből az következik, hogy aki magát ily módon Mária által Jézus Krisztusnak szentelte és önként felajánlotta, nem rendelkezhet többé

jócselekedetei értékével. Mindaz, amit elszenved, ami jót csak gondol, mond vagy tesz Máriáé, hogy Fia akarata szerint s az nagyobb dics ségére rendelkezék vele. Ez a függés azonban semmiképp sincs jelenlegi vagy jöv beni rendi kötelességeink kárára; például nem érinti a pap kötelességeit, akinek hivatalból vagy más oknál fogva a szentmise elégtételi és elnyer értékét egy bizonyos személynek kell szentelnie; mert adományunkat kizárólag az isteni rendnek és rendi kötelességeinknek megfelel en adjuk át.

125. 3° Ebb l következik, hogy a Szentséges Sz znek szentelve magunkat egyúttal Jézus Krisztusnak is szenteljük magunkat: a Szentséges Sz znek mint tökéletes eszköznek, melyet Jézus Krisztus választott, hogy velünk és mi Vele egyesüljünk, és a mi Urunknak mint végs célunknak, akinek mindazt köszönhetjük, amik vagyunk, s aki a mi Megváltónk és Istenünk.

126. Mint már mondtam, ezt az ájtatosságot joggal nevezhetjük a keresztségi fogadalmak vagy ígéretek tökéletes megújításának.

Mert a keresztség el tt minden keresztyény a sátán rabszolgája volt, mert hozzá tartozott. A keresztségben saját szájával vagy keresztapja illetve keresztanyja szájával ünnepélyesen megtagadta a sátánt, annak pompáját és cselekedeteit, és Jézus Krisztust fogadta Tanítójává és legf bb Urává, hogy a szeretet rabszolgájaként függjön T le. Éppen ezt tesszük ezzel az ájtatossággal is: megtagadjuk a sátánt, a világot, a b nt és önmagunkat (amint a felajánlás szövegében le van jegyezve), és teljesen átadjuk magunkat Jézus Krisztusnak Mária keze által. S t, még valamivel többet is teszünk, mert a keresztségben rendszerint más, azaz keresztapánk vagy keresztanyánk szájával beszélünk, Jézus Krisztusnak csak megbízott által adjuk át magunkat, míg ebben az ájtatosságban mi magunk ajánljuk fel magunkat, önként, tettünk teljes tudatában.

A keresztségben nem Mária keze által adjuk át magunkat Jézus Krisztusnak, legalábbis nem kifejezetten, és nem ajándékozzuk Jézus Krisztusnak jócselekedeteink értékét sem. A keresztség után teljesen szabadon döntünk arról, hogy kinek szánjuk ezt az értéket, vagy hogy megtartjuk-e magunknak. Ezzel az ájtatossággal viszont kifejezetten Mária keze által adjuk át magunkat Urunknak, és ajánljuk fel Neki minden jócselekedetünk értékét.

127. A keresztségnél, mondja Szent Tamás, az emberek megfogadják, hogy ellentmondanak az ördögnek és pompájának. És ez a fogadalom, mondja Szent Ágoston, a legnagyobb és a legelengedhetetlenebb: *Votum maximum nostrum quo vovimus nos in Christo esse mansuros*⁸⁶ /A keresztség a legnagyobb fogadalmunk, melyben fogadalmat teszünk, hogy Krisztusban maradunk/. Ugyanezt mondják az egyházjogászok is: *Proecipuum votum est quod in baptismate facimus*.⁸⁷ Azonban ki tartja meg ezt a nagy fogadalmat?

⁸⁶ S. Augustinus: *Epis. 149 ad Paulinum*, n. 16, PL 33, 637.

⁸⁷ Calvinus J. (Kahl): *Lexicon juridicum juris caesarei simul et canonici, feudalis item civilis; criminalis: theorici ac practici...*, 1. kiadás, Genf, 1553., 956. old.

Ki az, aki h en megtartja a szent keresztségben tett ígéreteket? Nem szegi-e meg szinte minden keresztény a h séget, amelyet a keresztségben Jézus Krisztusnak ígért? Honnan eredhet ez az általános rendetlenség, ha nem onnan, hogy keresztségi ígéreteinkr l és kötelezettségeinkr l megfélekedve élünk, és önszántából szinte senki sem lépteti életbe azt a *szövetségi szerz dést*, amelyet keresztapja vagy keresztanyja által *Istennel* kötött?

128. Ez olyannyira igaz, hogy a zsinat, melyet Jámbor Lajos parancsára hívtak össze a keresztények között felmerül nagy bajok orvoslására, leszögezte, hogy ennek az erkölcsi romlottságnak a f oka onnan ered, hogy az emberek megfélekedtek keresztségi kötelezettségeikr l vagy nem ismerik azokat. Egy ily nagy baj orvoslására a zsinat nem talált jobb eszközt, mint arra készíteni a keresztényeket, hogy megújítsák keresztségi fogadalmaikat és ígéreteiket.
129. A tridenti zsinat katekizmus, a szent zsinat h séges tolmácsolója arra buzdítja a plébánosokat, hogy ugyanezt tegyék, és híveiket arra készítsék, hogy emlékezzenek és higgyék, hogy a mi Urunk Jézus Krisztustól függenek, Neki vannak szentelve, mint rabszolgák Megváltójuknak és Urunknak. Íme a katekizmus szavai: *Parochus fidelem populum ad eam rationem cohortabitur ut sciat [...] aequum esse nos ipsos, non secus ac mancipia Redemptori nostro et Domino in perpetuum addicere et consecrare*⁸⁸ /A plébános vezesse rá a híveket, hogy mily méltányos az, hogy önmagunkat örökre átadjuk és felajánljuk Megváltónknak és Urunknak, nem másként, mint rabszolgaként/.
130. Ha tehát a zsinatok, az egyházatyák és maga a tapasztalat azt bizonyítják, hogy a legjobb eszköz a keresztények között lév rendetlenség orvoslására az, ha emlékeztetjük ket keresztségi kötelezettségeikre, és fogadalmaik megújítására buzdítjuk ket, nem ésszer -e ezt most tökéletes módon megtenni ezzel az áhítattal és önmagunk Urunknak való felajánlásával az Szentséges Anyja által? Hangsúlyozom: tökéletes módon, mert önmagunk Jézus Krisztusnak való felajánlásánál az eszközök legtökéletesebbikéhez, azaz a Szentséges Sz zhöz folyamodunk.
131. Nem tehetjük azt az ellenvetést, hogy ez az ájtatosság új vagy közömbös. Nem új, mert a zsinatok, az egyházatyák és több régi és új szerz említi ezt az Urunknak való felajánlást és a szent keresztségi fogadalmak megújítását, mint olyasmit, amit már régen is végeztek, s amit minden kereszténynek ajánlanak. Nem közömbös dolog ez az ájtatosság, mivel a keresztények között tapasztalható rendetlenségek, következésképpen a lelkek elkárkozásának f oka a gyakorlatról való megfélekedés és a vele szemben tanúsított közömbösség.
132. Egyesek azt mondhatják, hogy ez az ájtatosság, mivel arra készítet minket, hogy a Szentséges Sz z keze által Urunknak adjuk jócselekedeteink, imáink,

⁸⁸ *Catechismus Conc. Trid.*, pars I, c. 3.

önmegtagadásunk és alamizsnáink értékét, lehetetlenné teszi számunkra, hogy szüleink, barátaink és jótevőink lelkén segítsünk.

Erre elször is azt válaszolom, hogy kevésbé hihető, hogy barátaink, szüleink vagy jótevőink kárt szenvednének azáltal, hogy mi fenntartás nélkül átadtuk és felajánlottuk magunkat a mi Urunk és az Szentséges Anyja szolgálatára. Ez Jézus és Mária hatalmának és jóságának megsértése lenne, mert ők jól tudják majd segíteni szüleinket, barátainkat és jótevőinket a mi kis lelki hozadékunkból vagy más módon.

Másodszor, ez a gyakorlat nem akadályoz meg bennünket abban, hogy másokért, akár holtakért, akár élőkért imádkozzunk, habár jócselekedeteink felhasználása a Szent Szűz akaratától függ. Ellenkezéleg, arra készítek, hogy nagyobb bizalommal imádkozzunk, akár csak a gazdag ember, aki ha egész vagyonát egy fejedelemnek adná, hogy őt ezzel jobban megtisztelje, nagyobb bizalommal kérhetné, hogy barátjának megadja azt az alamizsnát, amelyért ő hozzá fordult. S őt, örömet szerezne a fejedelemnek, hogy alkalmat nyílt arra, hogy elismerését fejezze ki annak a személynek, aki megfosztotta önmagát, hogy őt ajándékozza meg; aki szegénnyé tette magát, hogy őt megtisztelje. Ugyanezt mondhatjuk el a mi Urunkról és a Szent Szűzről is: sohasem engedik meg, hogy nagylelkőségben valaki is felülmúlja őket.

133. Valaki talán majd azt mondja: ha minden jócselekedetem értékét a Szent Szűznek adom, hogy azt annak szánja, akinek csak akarja, akkor talán majd sokáig kell a tisztítótűzben szenvednem.

Ez az önszeretetből, Isten és az Szentséges Anyja nagylelkőségének nem ismeréséből fakadó ellenvetés magától omlik össze. Az a buzgó és nemes lélek, aki Isten érdekeit saját érdekei fölé helyezi, aki Istennek fenntartás nélkül mindenét odaadja, úgy, hogy már többet nem bír adni, *non plus ultra*, aki csak Jézus Krisztus dicsőségére és országa után epekedik az Szentséges Anyja által, és aki ezért teljesen feláldozza magát, ez a nemes és nagylelkű lélek a másvilágon nagyobb büntetést kapna azért, mert nagyobb lelkű és önzetlenebb volt másoknál? Ellenkezéleg: Urunk és Szent Anyja éppen az ilyen lélekkel szemben mutatkozik igen nagylelkűnek a természet, a kegyelem és a dicsőség rendjében úgy ezen, mint a másvilágon, amint a későbbiekben még látni fogjuk.

134. Most pedig, a lehető legrövidebben, látnunk kell azokat az *indítékokat*, amelyek számunkra ajánlatossá teszik ezt az ajánlatosságot, s ennek a hatásait a hűséges lelkekben kiváltott csodálatos *hatásait* és *gyakorlatait*.

[2. «INDÍTÉKOK, MELYEK AJÁNLATOSSÁ TESZIK SZÁMUNKRA EZT A TISZTELETET»]

[*Ez a tisztelet teljesen Isten szolgálatába állít minket.*]

135. *Első indíték, mely megmutatja, mily kiváló dolog önmagunkat Mária keze által Jézus Krisztusnak felajánlani.*

Ha a földön Isten szolgálatánál fenségesebb szolgálatot elképzelni sem lehet, ha Isten legkisebb szolgája gazdagabb, hatalmasabb és nemesebb, mint a föld valamennyi királya és császára, hacsak ezek nem Isten szolgálói, mekkora lehet akkor Isten h és tökéletes szolgájának, aki teljesen, fenntartás nélkül, amennyire csak tudja, az szolgálatába állítja magát, mekkora lehet akkor az gazdagsága, hatalma és méltósága! Ilyen Jézus h séges és szeret rabszolgája Máriában, aki teljesen a királyok Királya szolgálatának szentelte magát az szentséges Anyja által, aki magának semmit meg nem tartott: a föld minden aranya és a mennyek minden szépsége sem tudják megfizetni.

136. A mi Urunk és az szentséges Anyja tiszteletére alapított kongregációk, társulatok és egyesületek, melyek oly sok jót tesznek a kereszténységnek, nem követelik meg, hogy fenntartás nélkül mindenünket odaadjuk. Tagjaik számára csak bizonyos gyakorlatokat és jócselekedeteket írnak el , hogy eleget tegyenek vállalt kötelezettségeiknek. Egyéb cselekedeteik és idejük tekintetében szabadságot adnak nekik. Ez az ájtatosság azonban arra készlet bennünket, hogy minden gondolatunkat, szavunkat, cselekedetünket, szenvedésünket és életünk minden pillanatát fenntartás nélkül Jézusnak és Máriának adjuk. Ha ébren vagyunk, ha alszunk; ha eszünk, ha iszunk; végezzük legnagyobb vagy legapróbb cselekedeteinket is, valóban mindig elmondhatjuk, hogy mindaz, amit teszünk, még ha nem is gondolunk rá, önmagunk felajánlása alapján Jézusé és Máriáé, hacsak felajánlásunkat kifejezetten vissza nem vontuk. Mily vigasz!
137. Ezenkívül, mint már említettem, nincs olyan gyakorlat, amely által könnyebben megszabadulhatnánk bizonyos fajta önszeretetünk t, ami észrevétlenül lopózik be legjobb cselekedeteinkbe is. A mi jó Jézusunk megajándékoz minket ezzel a nagy kegyelemmel, jutalmul h sies és önzetlen tettünkért, hogy szent Anyja keze által minden jócselekedetünk értékét átengedjük neki. Ha már ezen a földön is százannyit ad azoknak, akik iránta való szeretetb l elhagyják küls , ideiglenes és mulandó javaikat,⁸⁹ hány százszorosát adja majd annak, aki még bels , lelki javait is Neki áldozza!
138. Jézus, a mi nagy barátunk fenntartás nélkül adta nekünk magát: testét és lelkét, erényeit, kegyelmeit és érdemeit. *Önmagát egészen nekem adva, teljes valómat megnyerte*, mondja Szent Bernát. Nem úgy kívánja-e az igazságosság és a hála, hogy mindent neki adjunk, amit csak adhatunk? volt el ször nagylelk hozzánk. Legyünk azok utána mi is, és megtapasztaljuk, hogy életünkben, halálunk óráján és az egész örökkévalóságon át még adakozóbb irántunk: „A nagylelk vel nagylelk lesz!”

⁸⁹ Vö. Mt 19,29.

[Ezzel az ájtatossággal Jézus Krisztus és maga Isten példáját követjük, s alázatosságot gyakorolunk.]

139. Második indíték, mely megmutatja, hogy önmagában igazságos és a keresztény számára elnyös, ha ezzel az ájtatossággal a Szent Sz znek szenteli magát, hogy még tökéletesebb módon legyen Jézus Krisztusé.

Ez a jó Tanító a szeretet foglyaként és rabszolgájaként nem áttalott a Szent Sz z méhébe zárkózni, majd harminc éven át engedelmeskedni és alávetni magát Neki. Itt, ismétlem, elvész az emberi értelem, ha komolyan elgondolkodik a megtestesült Bölcsesség viselkedésén, aki habár tehette volna, mégsem akarta magát közvetlenül adni az embereknek, hanem a Szent Sz z által. Nem akart meglett ember korában mástól függetlenül világra jönni, hanem mint szegény kicsi gyermek, aki szent Anyjának gondoskodásától függ. Ez a végtelen Bölcsesség, kinek mérhetetlen vágya Atyja, Isten dics ítése és az emberek megmentése volt, nem talált tökéletesebb és rövidebb utat erre, mint magát mindenben a Szent Sz znek alárendelni, nemcsak életének első nyolc, tíz vagy tizenöt évében, mint más gyermekek, hanem harminc éven keresztül. A Szent Sz znek való alárendeltsége, a T le való függés ideje alatt több dics séget adott Atyjának, Istennek, mintha harminc évet fordított volna arra, hogy csodákat tegyen, az egész földön prédikáljon, és minden embert megtérítsen, mert egyébként ezt tette volna. Ó! Ó! Mily magasztosan dics íjtük Istent, ha Jézus példájára alávetjük magunkat Máriának!

Mikor ilyen világos és közismert példa lebeg a szemünk előtt, lehetünk-e oly ostobák, hogy azt higgyük, Isten dics ítésére tökéletesebb és rövidebb utat találhatunk, mintha alávetjük magunkat Máriának, az Fia példájára?

140. A Szent Sz zt l való függésünk bizonyítására, emlékezzünk a fentiekben mondottakra, amikor az Atya, a Fiú és a Szentlélek által mutatott példákat idéztem arra a függ viszonyra, amelyben a Szent Sz zzel lennünk kell. Az Atya csak Átala adta és adja nekünk Fiát, csak Átala kap gyermekeket, csak Átala nyújt kegyelmet. A Fiúisten minden ember számára csak általa teremtett, nap mint nap egyedül képezi és hozza létre a Szentlélekkel egységben. A Fiú csak Átala osztja érdemeit és erényeit. A Szentlélek csak Átala képezte Jézus Krisztust, csak általa képezi Krisztus misztikus Testének tagjait, és csak Átala osztja ajándékait és kegyelmeit. A Szentháromság ily számos és ily egyértelmű példája után mell zhetjük-e Máriát végs elvakultság nélkül? Megtehetjük-e, hogy ne szenteljük Neki magunkat, és ne függjünk T le az Istenhez vezet úton, ha Istennek akarjuk szentelni magunkat?

141. Íme néhány idézet a szentatyáktól, melyeket az imént mondottak bizonyítására választottam:

Két fia van Máriának: az Istenember és az ember. Az egyiknek test szerint, a másiknak lélek szerint anyja Mária (Szent Bonaventura és Origenes).⁹⁰

⁹⁰ Vö. Zsolt 86,5.

Ez az Isten akarata, hogy mindenben Mária által részesüljünk. Tudjuk hát, hogy minden reménységünk, minden kegyelmünk, minden üdvösségünk Mária kezébe l árad (Szent Bernát).

A Szentléleknek minden ajándékát, erényét és kegyelmét Mária keze osztja ki, akinek akarja, amikor akarja, ahogyan akarja, és amennyit akar (Szent Bernardin).

Méltatlan voltál, hogy neked adasson, ezért Máriának adatott, hogy általa részesülj mindabban, ami neked valaha is adattatik (Szent Bernát).

142. Minthogy Isten látja, hogy méltatlanok vagyunk arra, hogy közvetlenül az kezébe l részesüljünk kegyelmeiben – mondja szent Bernát –, ezért Máriának adja ket, hogy Átala részesüljünk mindabban, amit adni akar nekünk. Saját dics ségének tekinti, ha Mária kezébe l fogadhatja a hálát, a tiszteletet és a szeretetet, mellyel jótéteményeiért tartozunk Neki. Így tehát igen helyes, ha Isten magatartását utánozzuk, hogy – mint Szent Bernát mondja – a kegyelem ugyanazon az úton térjen vissza alkotójához, amelyen hozzánk eljutott.

És éppen ezt tesszük ezzel az ájtatossággal: felajánljuk és feláldozzuk a Szentséges Sz znek mindazt, amik vagyunk, és amink van, hogy Urunk az közvetítésével fogadja t lünk a dics ítést és a hálát, amellyel Neki tartozunk. Belátjuk, hogy méltatlanok és képtelenek vagyunk arra, hogy mi magunk közeledjünk végtelen Felségéhez, ezért a Szent Sz z közbenjárásához folyamodunk.

143. Ezenkívül ez az áhítat nagy alázatosságnak a gyakorlása, amit Isten minden más erénynél jobban szeret. A lélek, amely felmagasztalja önmagát, megalázza Istent; a lélek, mely megalázkodik, felmagasztalja Istent. Az Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak azonban kegyelmet ad.⁹¹ Ha megalázod és méltatlannak tartod magadat, hogy megjelenj El tte és közeledj Hozzá, leszáll, megalázkodik, hogy hozzád jöjjön, kedvét találja benned és akaratom ellenére felmagasztaljon. És ellenkez leg: ha vakmer en közvetít nélkül közeledünk Istenhez, Isten elmenekül, és nem érhetjük el. Ó, mennyire szereti a szív alázatosságát! Éppen erre az alázatosságra kötelez bennünket ennek az áhítatnak a gyakorlása, mivel arra tanít, hogy soha ne közeledjünk egyedül Urunkhoz, ha mégoly jóságos és irgalmas is, hanem folyamodjunk mindig Sz z Mária közbenjárásához, akár Isten el tt megjelenni, Vele beszélni, Hozzá közeledni, Neki valamit bemutatni akarunk, akár azt, hogy Vele egyesüljünk, és Neki szenteljük magunkat.

[Ez az áhítat biztosítja számunkra a Szentséges Sz z jószolgálatait.]

144. *Harmadik indíték.* – A Szentséges Sz z, a jóságos és irgalmas Anya soha nem engedi, hogy szeretetben és b kez ségben túltegyünk rajta. Ezért, ha azt látja, hogy valaki teljesen átadja magát Neki, hogy tisztelje t, és Neki szolgáljon, megfosztva magát a legdrágábbtól, amije van, hogy ezzel t

⁹¹ Jak 4,6.

ékesítse, akkor is teljesen, kimondhatatlan módon odaajándékozza magát annak, aki mindent Neki ad. Alámeríti t kegyelmeinek mélységébe, feldíszíti érdemeivel, támogatja hatalmával, megvilágosítja világosságával, lánggra gyújtja szeretetével, neki ajándékozza erényeit: alázatosságát, hitét, tisztaságát stb.; lesz a kezese, pótlója, mindene Jézusnál. Végezetül, minthogy az ilyen személy teljesen Máriáé, Mária is teljesen az övé, ezért Máriának erről a tökéletes szolgájáról és gyermekéről elmondhatjuk, amit Szent János evangélista mond magáról – hogy minden javául a Szentséges Szűzet tette: *Attól az órától fogva házába fogadta a tanítvány.*⁹²

145. Mária szolgájának lelkében, ha hálás, ez nagy bizalmatlanságot, megvetést és gyölöletet ébreszt önmaga ellen, és nagy bizalmat, feltétlen odaadást jó Úrnak, a Szent Szűz iránt. Nem támaszkodik többé, mint azelőtt, saját képességeire, szándékaira, érdemeire, erényeire és jócselekedeteire, mert miután a jó Anya által mindezt teljesen Jézus Krisztusnak áldozta, már csak egyetlen kincs van, mely minden javát tartalmazza, és ami többé nem saját tulajdona, és ez a kincs Mária.

Így szolgáló félelem és aggályoskodás nélkül közeledhet Urunkhoz, és nagy bizalommal imádkozhat Hozzá. Ekkor olyan érzések töltik el, mint a jámbor és tudós apátot, Rupertet, aki Jákobnak az angyal feletti gyözméremre⁹³ célozva a következő szép szavakat intézi a Szent Szűzhez: „Ó, Mária, Úrnak, az Istenember, Jézus Krisztus szeplőtelen Anyja, nem a saját, hanem a Te érdemeiddel felfegyverkezve kívánok ezzel az Emberrel, vagyis az Isten Igéjével harcolni.”

Ó, mily hatalmasak és erők vagyunk Jézus Krisztus előtt, ha Isten méltó Anyjának érdemeivel és közbenjárásával vagyunk felfegyverkezve, aki, mint Szent Ágoston mondja, szeretetével győzte le a Mindenhatót.

146. Mivel ezzel az ájtatossággal jócselekedeteinket Urunknak ajándékozzuk az ő szent Anyja által, ez a jószágos Úrnak megtisztítja, megszépíti azokat, és elfogadhatja őket Fiával.

1° Megtisztítja őket az önszeretet minden szennyétől és a teremtményekhez való észrevétlen ragaszkodástól, mely alig észrevehetően lopódzik be a legjobb cselekedetekbe. Amint ezek az legtisztább és termékeny kezébe kerülnek, azokba a kezébe, amelyek terméketlenek és tétlenek sohasem voltak, és amelyek mindent megtisztítanak, amihez csak érnek, a neki adott ajándékról eltüntetnek minden romlottságot és tökéletlenséget.

147. 2° Érdemeivel és erényeivel ékesítve megszépíti a jócselekedeteinket. Olyan ez, mintha egy paraszt, aki a király barátságát és kegyét szeretné megnyerni, a királynéhoz menne, és odaajándékozna neki egy almát, ami minden jövedelme, hogy azt a királynak adja. Miután elfogadta a paraszt szegény kis ajándékát, a királyné az almát szép nagy aranytányérra tenné és

⁹² Jn 19,27.

⁹³ Vö. Ter 32,24.

így adná át a királynak a paraszt nevében. Ezáltal az alma, jóllehet önmagában királyhoz méltatlan ajándék, az aranytányérra és az átadó személyére való tekintettel felségéhez méltó adomány lenne.

148. 3° Mária a jócselekedeteinket bemutatja Jézus Krisztusnak, mivel végső soron semmit sem tart meg önmagának abból, amit neki ajándékozunk, hanem mindent h en átad Jézusnak. Ezért, ha valamit neki ajándékozunk, azt szükségszerűen Jézusnak ajándékozunk. Ha Máriát dicsérjük és magasztaljuk, azonnal Jézust dicséri és magasztalja. S t, most is, amikor Máriát dicsérjük és áldjuk, azonnal azt énekeli, amit egykoron, amikor t Erzsébet megáldotta: *Lelkem magasztalja az Urat.*⁹⁴
149. 4° Mária fogadtatja el Jézussal ezeket a jócselekedeteket, ha mégoly kicsi és jelentéktelen is az ajándék a szentek szentje és a királyok királya számára. Ha valamit magunk mutatunk be Jézusnak, saját er nkre és képességünkre támaszkodva, Jézus megvizsgálja az ajándékot, és gyakran elutasítja az önszeretet hozzátapadó szennye miatt, ahogyan egykor elutasította a zsidók önkénnyel teli áldozatait. Ha azonban Szerette tiszta, sz zi keze által mutatnak be neki valamit, akkor gyenge pontjára lelünk, ha szabad ezzel a kifejezéssel élnem. Akkor nem annyira a bemutatott dolgot tartja szem el tt, mint inkább jó Anyját, aki azt bemutatja. Nem annyira azt nézi, honnan jön az ajándék, inkább azt, hogy ki által. Így Mária, akit Fia soha nem utasít el, hanem mindig szépen fogad, eléri, hogy felségénél szíves fogadtatásra találjon mindaz, amit mutat be Neki, legyen az kicsi vagy nagy. Elegend , ha Mária mutatja be, és Jézus máris szívesen fogadja. Szent Bernát fontos tanácsa is ez mindazok számára, akiket a tökéletesség útján vezetett: „Ha Istennek szeretnél valamit bemutatni, igyekezz azt Mária Istennek tetsz és igen méltó keze által bemutatni, ha nem szeretnél elutasításra találni.”
150. Nem ezt sugallja-e maga a természet is a kicsiknek a nagyokkal szemben, ahogyan azt már láttuk? Miért ne indítana bennünket arra a kegyelem, hogy ugyanígy tegyünk Istennel szemben, aki végtelenül magasan áll felettünk, és aki el tt paránynál kisebbek vagyunk, ha másrészt oly hatalmas szószólónk van, akit soha nem utasítottak vissza, aki oly leleményes, hogy ismer minden titkot, mellyel megnyeri Isten szívét, aki oly jó és könyörületes, hogy senkit sem utasít el, legyen az mégoly kicsi vagy hitvány is.

A kimondott igazságok valódi el képét Jákob és Rebekka történetében a kés bbiekben tárom fel.

[Ez az ájtatosság kiváló eszköz arra, hogy Isten legnagyobb dics ségére tegyünk.]

151. *Negyedik indíték.* – Ez az ájtatosság, ha h ségesen végezzük, kiváló eszköz arra, hogy jócselekedeteink értéke Isten legnagyobb dics ségére válják. Habár erre kötelezve vagyunk, szinte senki nem cselekszik ezért a nemes célért, vagy azért, mert nem tudjuk, miben van Isten legnagyobb

⁹⁴ Lk 1,46.

dics sége, vagy azért, mert nem tör dünk vele. Azonban a Szentséges Sz z, akinek átadjuk jócselekedeteink értékét és érdemeit, tökéletesen tudja, miben van Isten legnagyobb dics sége, és mindent Isten legnagyobb dics ségére tesz. Ezért e jó Úrn tökéletes szolgája, aki magát az elmondottak szerint teljesen Neki szentelte, nyugodtan elmondhatja, hogy minden cselekedetének, gondolatának és szavának értéke Isten legnagyobb dics ségére szolgál, hacsak felajánlását kifejezetten vissza nem vonja. Elképzelhet -e ennél nagyobb vigasz annak a léleknek a számára, aki Istent tiszta, önzetlen szeretettel szereti, aki Isten dics ségét és az érdekeit a sajátjánál többre becsüli?

[Ez az ájtatosság út a mi Urunkkal való egyesüléshez.]

152. *Ötödik indíték.* – Ez az ájtatosság könny , rövid, tökéletes és biztos út a mi Urunkkal való egyesüléshez, s ebben rejlik a keresztény tökéletesség lényege.

[Ez az ájtatosság könny út.]

1° Ez könny út. Jézus Krisztus törte, amikor hozzánk jött, és semmi akadály nincs rajta, hogy Hozzá jussunk. Az isteni egyesüléshez tulajdonképpen más utakon is eljuthatunk, de sokkal több kereszt, rendkívüli halál és sokkal több nehézség árán, amelyeket nehezen küzdünk le. Sötét éjeket, nagy harcokat és rendkívüli agóniákat kell átélnünk, meredek hegyeket megmászunk, szúrós töviseken és borzalmas sivatagokon átjutunk. Mária útján azonban kellemesebben és nyugodtabban járhatunk. Igaz ugyan, hogy ezen az úton is nagy harcokat kell vívni, nagy nehézségeket kell legy zni, de ez a jó Anya és Úrn h séges szolgálaihoz oly közel megy, olyannyira velük van, hogy sötétségükben megvilágosítsa, kételyeiket eloszlassa, félelmeikben er t adjon, harcaikban és nehézségeikben támaszt nyújtson, hogy ez a Jézus Krisztushoz vezető út más utakhoz képest valójában rózsás és mézzel folyó út. Volt néhány szent, mint Szent Efrém, Damaszkuszi Szent János, Szent Bernát, Szent Bernardin, Szent Bonaventura, Szalézi Szent Ferenc stb., akik ezt a kellemes utat járták, hogy Jézus Krisztushoz jussanak, mert a Szentlélek, Mária h séges Jegyese különös kegyelemb l megmutatta nekik. A többi szent azonban, akik száma jóval nagyobb – és jóllehet mindegyikük gyakorolta a Szent Sz z tiszteletét –, mégsem, vagy nem teljesen léptek erre az útra. Ezért súlyosabb és veszélyesebb megpróbáltatásokon estek át.

153. De akkor miért van az – kérdezi majd t lem Mária valamely h séges szolgája –, hogy e jó Anya h séges szolgálainak oly sokat kell szenvedniük, többet, mint azoknak, akik nem oly nagy tisztel i? Ellentmondanak nekik, üldözik, rágalmazzák, nem viselik el ket; vagy bels sötétségben és sivatagban járnak, ahová az égi harmat legparányibb cseppje sem hullik. Ha

ez a Szent Sz z iránti tisztelet megkönnyíti a Jézus Krisztushoz vezető utat, akkor miért k a legsanyargatottabbak?

154. Erre azt válaszolom nekik, hogy nagyon igaz, hogy a Szent Sz z legh ségesebb szolgálói, egyben f kedveltjei, megkapják t le az ég legnagyobb kegyelmeit és kedvezményeit, amelyek a keresztek. Állítom azonban azt is, hogy éppen Mária szolgálói viselik könnyebben, több érdemmel és dics séggel. Ami mást ezerszer megállítana vagy földre döntene, az egyszer sem állítja meg ket, hanem segíti haladásukat, mert ez a jó Anya, telve kegyelemmel és a Szentlélek kenetével, a maga készítette kereszteket anyai édességének szirupjába és a tiszta szeretet kenetébe mártja. Ezért szolgálói azokat megédesített dióként örömmel nyelik le, habár magukban igen keser ek. Azt hiszem, hogy az, aki áhítatban és Jézus Krisztusban jámborul élni,⁹⁵ következőképpen üldözést szenvedni és keresztjét naponta hordani akarja, soha nem fog tudni nagy kereszteket viselni, vagy nem tudja ket végig, örömmel viselni, ha nincs benne gyengéd tisztelet a Szent Sz z iránt, aki a keresztek megédesít je. Ahogyan az ember is csak rövid ideig tartó kényszerb l tudná megenni az éretlen diót, ha nem lenne cukorba mártva.

[Ez az ájtatosság rövid út.]

155. 2° Ez a Mária-tisztelet *rövid* út Jézus Krisztus megtalálásához, akár azért, mert nem tévedhetünk el rajta, akár azért, mert – mint említettem – nagyobb örömmel, könnyebben és következőképpen gyorsabban haladunk rajta. Máriának alárendelve és T le függve rövid id alatt jobban haladunk, mint az akaratunkra és önmagunkra való támaszkodás hosszú évei alatt; mert az isteni Máriának *engedelmesked* és alárendelt *ember* ellenségei felett aratott fényes *gy zelmeir l énekel*.⁹⁶ Igaz, hogy ellenségei meg akarják akadályozni haladását, vissza akarják t téríteni, vagy megbuktatni, de Mária támogatásával, segítségével és vezetésével óriás léptekkel halad Jézus Krisztus felé, anélkül, hogy elesne, visszatérne, s t, megállna, éspedig ugyanazon az úton, amelyen – mint írva van⁹⁷ – Jézus óriás léptekkel és rövid id alatt eljött hozzánk.

156. Mit gondolsz, miért élt Jézus Krisztus oly rövid ideig a földön, és miért élte csaknem egész életét Anyjának alárendelve és neki engedelmeskedve? Ó! Azért, mert rövid id alatt sokáig élt,⁹⁸ tovább, mint Ádám, akinek hibáit jött helyrehozni, habár Ádám több mint kilencszáz évig élt. Jézus Krisztus sokáig élt, mert mennyei Atyja iránti engedelmességb l Szentséges Anyjának teljesen alárendelve és vele egyesülve élt. Mert: 1° aki tiszteli anyját, kincseket halmozó emberhez hasonlatos, mondja a Szentlélek, azaz, aki Anyját, Sz z Máriát úgy tiszteli, hogy magát aláveti és mindenben

⁹⁵ Vö. 2 Tim 3, 12.

⁹⁶ A Péld 21,28 egykor népszerű , de téves tolmácsolása.

⁹⁷ Vö. Zsolt 18,6.

⁹⁸ Vö. Bölcs 4,13.

engedelmeskedik neki, hamarosan igen gazdag lesz, mert a bölcsek kövének e titka által mindennap kincseket halmoz fel: *Aki tiszteli Anyját, kincseket halmozó emberhez hasonlatos*;⁹⁹ 2° a Szentlélek alábbi szavainak spirituális magyarázata szerint: *Senectus mea in misericordia uberi – Aggkorom a kebel irgalmasságában rejlik*,¹⁰⁰ azaz Mária keblében, aki *körülölelte és világra hozta a tökéletes embert*,¹⁰¹ s aki képes volt magába zárni Azt, akit a világegyetem sem felfogni, sem magába zárni nem tud. Mondom, Mária keblében válnak a fiatal emberek aggokká világosságban, szentségben, tapasztalatban és bölcsességben, és itt lehet rövid évek alatt Jézus Krisztus teljes életkorát elérni.¹⁰²

[Ez az ájtatosság tökéletes út.]

157. 3° Ez az áhítatgyakorlat a Szent Sz. zhöz *tökéletes* út Jézus Krisztushoz és a vele való egyesüléshez, ugyanis a fenséges Mária a legtökéletesebb és a legszentebb valamennyi teremtmény közül, és mert Jézus Krisztus, aki tökéletes módon jött el hozzánk, nagy és csodálatos utazásánál nem más úton, csakis ezen jött. A Magasságbeli, a Felfoghatatlan, a Megközelíthetetlen, Az, Aki van, el akart jönni hozzánk, kis földi férgekhez, akik semmik vagyunk. Hogyan történt ez?

A Magasságbeli tökéletes és isteni módon szállt le hozzánk az alázatos Mária által, anélkül hogy isteni voltából és szentségéből bármit is veszített volna. Így a legkisebbeknek is Mária által kell tökéletes és isteni módon felemelkedniük a Magasságbelihez, anélkül hogy bármit is félnének.

A Felfoghatatlan megengedte, hogy a kicsiny Mária t tökéletesen felfogja és magába zárja, anélkül hogy hatalmasságából bármit is veszített volna. Ugyanígy nekünk is engednünk kell, hogy a kicsiny Mária tökéletesen és fenntartások nélkül magába zárjon és vezessen bennünket.

A Megközelíthetetlen Mária által közeledett és általa egyesült szorosan, tökéletesen és személyesen emberi természetünkkel, anélkül hogy bármit is veszített volna Fenségéből. Nekünk is Mária által kell közelednünk Istenhez, Fenségével tökéletesen és szorosan egyesülnünk, anélkül hogy elutasítástól tartanánk.

Végül, Aki van, ahhoz akart jönni, ami nincs, és azt, ami nincs, Istenné vagy azzá akarta tenni, Aki van. Tökéletes módon tette ezt, teljesen átadva és alárendelve magát Sz. z. Máriának, anélkül hogy az időben megszünt volna Az lenni, Aki öröktől fogva. És ugyanígy mi, habár semmik vagyunk, Mária által válhatunk Istenhez hasonlókká a kegyelem és a dicsőség által, ha nem félve a csalódástól, önmagunkat oly tökéletesen és teljesen adjuk Neki, hogy önmagunkban semmik, de mindenben benne leszünk.

⁹⁹ Vö. Sir 3,5.

¹⁰⁰ Vö. Zsolt 91,11.

¹⁰¹ Vö. Jer 31,22.

¹⁰² Vö. Ef 4,13.

158. Mutassanak bár nekem egy új, Jézus Krisztushoz vezet utat, mely az üdvözültek érdemeivel van kikövezve, h si erényeikkel ékesítve, az angyalok fényeivel és szépségeivel megvilágítva és megszépítve, legyen ott akár az összes angyal és szent, hogy vezessék, védelmezzék és támogassák azokat, akik ezen az úton akarnak haladni, bizony, bizony, bátran mondom, és az igazat mondom, hogy ennél az oly tökéletes útnál szívesebben járnám Mária szepl telen útját: *Feddhetetlenné tette utamat*¹⁰³, a hiba és folt nélküli, az eredend és a személyes b n nélküli, az árnyék és a sötétség nélküli utat. És ha az én szeretetreméltó Jézusom dics ségében másodszor lejön a földre (ami bizonyos), hogy uralkodjék rajta, nem fog más utat választani, mint a fenséges Máriát, aki által oly biztosan és tökéletesen jött el el ször. A különbség els és utolsó eljövedele között abban van, hogy míg az els titokzatos és rejtett volt, addig a második dics séges és nyilvános lesz. Azonban mindkét eljövedele tökéletes, mert mindkett Mária által történik. Ó, íme a titok, mit meg nem érthetünk! Itt némuljon el minden beszéd!

[Ez az ájtatosság biztos út.]

159. 4° Ez a Mária-ájtatosság biztos út, hogy eljussunk Jézus Krisztushoz, és vele egyesülve elérjük a tökéletességet:

1° mert ez a gyakorlat, amit tanítok, nem új. Olyan régi, hogy kezdetét nem lehet pontosan meghatározni, amint a szentség hírében nemrégiben elhunyt Msgr. Boudon err l az ájtatosságról szóló egyik könyvében írja. Bizonyos azonban, hogy több mint hétszáz éve megtaláljuk a nyomait az Egyházban.

Amint azt önéletrajzában is lejegyezték, az 1040 körül él Szent Odiló cluny-i apát egyike azoknak, akik ezt az ájtatosságot Franciaországban els ként gyakorolták nyilvánosan.

Damiani Péter bíboros elmondja, hogy 1076-ban fivére, Boldog Marinus, vezet je jelenlétében a Szent Sz z rabszolgájának ajánlotta fel magát, és pedig igen épületes módon: kötelet tett a nyaka köré, megkorbácsolta magát, majd a Szentséges Sz znek való önátadása és felajánlása jeléül bizonyos pénzüsszeget tett az oltárra. Ezt egész életében olyan h ségesen gyakorolta, hogy kiérdemelte, hogy halála óráján jó Úrn je meglátogassa, megvigasztalja, és szolgálatainak jutalmául ajkából a paradicsom ígérését kapja t le.

Caesarius Bollandus említést tesz Birbaki Vautier híres lovagról, a löweni hercegek közeli rokonáról, aki 1300 körül felajánlotta magát a Szent Sz znek.

Sok magánember gyakorolta ezt a tiszteletet egészen a XVII. századig, amikor is nyilvánossá vált.

160. A foglyok megváltásáról elnevezett trinitárius rendi Simon de Rojas atya, III. Fülöp udvari szónoka egész Spanyolországban és Németországban

¹⁰³ Zsolt 17,33.

elterjesztette ezt az ájtatosságot, és III. Fülöp közbenjárásával XV. Gergelyt I nagy búcsúkat nyert azok számára, akik gyakorolták.

Az Ágoston-rendi de Los Ríos atya bizalmas barátjával, de Rojas atyával együtt szóval és írással igyekezett elterjeszteni ezt a tiszteletet Spanyolországban és Németországban. *Hierarchia Mariana* címen terjedelmes könyvet írt, melyben egyforma jámborsággal és tudással fejt ki ennek az ájtatosságnak a régiségét, kiválóságát és értékét.

A teatinus atyák a múlt században vezették be ezt a tiszteletet Olaszországban, Szicíliában és Szavójában.

161. Phalacius Szaniszló atya a Jézus Társaságából csodálatosan elterjesztette ezt a tiszteletet Lengyelországban.

Fent említett m vében de los Ríos atya felsorolja a különböző országok fejedelmeinek, fejedelemasszonyainak, püspökeinek és bíborosainak a nevét, akik ezt az ájtatosságot felkarolták.

A jámborsága és tudása miatt nagy tekintélynek örvend Cornelius a Lapide atya több püspökt I és teológustól megbízatást kapott az ájtatosság megvizsgálására. Alapos vizsgálata után jámborságához méltó dicséretekkel halmozta el, minek utána több kimagasló személyiség is követte példáját.

A jezsuita atyák, akik mindig is buzgók voltak a Szentséges Sz z szolgálatában, a kölni kongreganisták nevében Ferdinánd bajor herceg, akkori kölni érsek elé kis értekezést terjesztettek err l a tiszteletre l. Az érsek jóváhagyta és engedélyezte a nyomtatását, arra buzdítva egyházmegyéje minden plébánosát és szerzetesét, hogy amennyire csak tudják, terjesszék ezt az értékes ájtatosságot.

162. De Bérulle bíboros, kinek emlékét egész Franciaország áldja, a kritikusok és a szabadgondolkodók rágalmi és üldözései ellenére ennek az ájtatosságnak egyik legbuzgóbb franciaországi terjeszt je. Újítással és babonával vádolták, gúnyiratot írtak és jelentettek meg ellene, és ezernyi csellel akadályozták k, vagy inkább az ördög, az ájtatosság franciaországi terjesztését. De ez a nagy és szent ember csak türelmével válaszolt rágalmaikra, gúnyiratukban szerepl ellenvetéseiket pedig egy kis írásában sikeresen megcáfolta, bebizonyítva nekik, hogy ez az ájtatosság Jézus Krisztus példáján, a Vele szembeni kötelességeinken és a keresztségnél tett fogadalmainkon alapul. Különösen ezzel az utolsó érvel hallgattatta el ellenfeleit, rámutatva arra, hogy ez a felajánlás a Szentséges Sz znek és az keze által Jézus Krisztusnak nem más, mint a keresztségi fogadalmak vagy ígéretök tökéletes megújítása. Sok szépet mondott err l a gyakorlatról, amir l m veiben olvashatunk.

163. Boudon könyvében olvashatunk azokról a pápákról, akik jóváhagyták ezt az ájtatosságot, a teológusokról, akik megvizsgálták, az elszenvedett és kiállt üldözésekr l, és azokról az ezrekr l, akik magukévá tették. Egyetlen pápa sem ítélte el, s nem is lehetne ezt megtenni a keresztség alapjainak megrengetése nélkül.

Vitathatatlan tehát, hogy ez az ájtatosság nem új, s ha nem általános, ez azért van, mert túl értékes ahhoz, hogy mindenki értékelni és végezni tudja.

164. 2° Ez az ájtatosság *biztos* eszköz, hogy Jézus Krisztushoz jussunk, mert a Szent Sz z tulajdonsága, hogy bennünket biztosan vezessen Jézus Krisztushoz, ahogyan Jézus Krisztus tulajdonsága, hogy bennünket biztosan elvezessen az örök Atyához. A szellem embereinek nem szabad tévesen azt hinniük, hogy Mária akadály lehet az Istennel való egyesülés elérésének. Mert lehetséges volna, hogy az, aki a világ számára általában és mindenki számára külön is kegyelmet talált Istennél, akadályozná a lelket a Vele való egyesülés nagy kegyelmének megelégedésében? Lehetséges volna, hogy az akadályozza a lélek Istennel való tökéletes egyesülését, aki tele, b ségesen tele volt kegyelemmel, olyannyira egyesült Istennel és úgy átalakult Belé, hogy Istennek benne kellett megtestesülnie?

Nagyon igaz, hogy ha megnézzük a többi teremtményt, legyenek mégoly szentek is, az olykor talán késleltetheti az Istennel való egyesülést, de Mária – mint már mondtam, és fáradhatatlanul mindig is mondani fogom – nem. És hogy oly kevés lélek éri el Jézus Krisztus teljes korát, annak egyik oka az, hogy Máriát, aki úgy most, mint örökké Jézus Krisztus Anyja és a Szentlélek termékeny Jegyese, nem alakítottuk ki eléggé szívünkben. Aki érett és tökéletes gyümölcsöt akar, annak fája is kell, hogy legyen, amely azt termi. Aki az élet gyümölcsét, Jézus Krisztust akarja, abban meg kell lennie az élet fájának is, ami Mária. Aki magában akarja tudni a Szentlélek hatását, benne kell lennie h séges és elválaszthatatlan Jegyesének, az isteni Máriának is, aki a Szentlelket termékenyvé, b ven adóvá teszi, mint arról már más helyütt említést tettem.

165. Légy tehát meggy z dve, hogy minél inkább Máriát szemléled imádságaidban, cselekedeteidben és szenvedéseidben, ha nem is világos és éber tekintettel, de legalább általánosan, nem mindenre kiterjed figyelemmel, annál tökéletesebben találod meg Jézus Krisztust, aki Máriával mindig nagy, hatalmas, hatékony és felfoghatatlan, nagyobb mértékben, mint a mennyben vagy a világmindenség bármely más teremtményében. Így tehát, távol attól, hogy az Istenben teljesen elmerült Mária a tökéletesek akadály lenne az Istennel való egyesülés elérésében, s t, eddig még soha nem volt, és nem is lesz teremtmény, aki ebben a nagy munkában hatékonyabban segítene, akár az általa ehhez adott kegyelmek által – mert egyedül általa telünk meg Isten gondolatával, ahogy egy szent mondja –, akár azért, mert megvéd minket a gonosz szellem ámításaitól és cseleit l.

166. Ahol Mária van, ott nincs gonosz szellem. Egyik legcsalhatatlanabb jele annak, hogy a jó szellem vezet minket, ha nagy áhítattal viseltetünk Mária iránt, gyakran gondolunk rá, és gyakran beszélünk róla. Ez egy szent gondolata, aki hozzáteszi, hogy amint a lélegzés biztos jele annak, hogy a test nem halott, úgy ha gyakorta gondolunk Máriára és szeretettel hívjuk segítségül, az biztos jele annak, hogy lelkünk nem halt meg a b nben.

167. Egyedül Mária semmisített meg minden eretnekséget, mondja az Egyház és annak vezetője, a Szentlélek: „Egyedül semmisítetted meg a világmindenség valamennyi eretnekségét.” Ezért Mária hűséges tisztelje soha nem fog eretnekséget elkövetni, vagy tévhitbe, legalábbis nyilvánvaló tévhitbe esni, ha mégannyira is zúgolódnak e vélemény miatt a kritikusok. Habár másoknál sokkal nehezebben, de materiális értelemben is tévedhet, a hazugságot igazságnak, a gonosz szellemet jónak tarthatja, de elbb-utóbb belátja hibáját vagy tévedését, és ha felismeri, semmiképp sem ragaszkodik makacsul ahhoz, hogy azt higgye, és azt állítsa, amit korábban igaznak vélt.
168. A csalódástól való félelem nélkül, ami az imádsághoz szokott személyeknél rendszerint megvan, bárki, aki a tökéletesség útján akar haladni, biztosan és tökéletesen akarja megtalálni Jézus Krisztust, teljes szívvel tegye magáévá ezt a Mária-ájtatosságot, melyet talán eddig még nem ismert. Térjen erre a számára ismeretlen kiváló útra, melyet mutatok neki: *Ezért mindennél magasztosabb utat mutatok nektek.*¹⁰⁴

Ezt az utat Jézus Krisztus, a megtestesült Bölcsesség, a mi egyetlen Főnk taposta ki, a rajta járó tag nem tévedhet el. Ez egy *könnyű* út, mert a kegyelem teljessége és a Szentlélek kenete árasztja el. Rajta járva nem lankadunk, nem hátrálunk. Ez egy *rövid* út, mely rövid idő alatt vezet bennünket Jézus Krisztushoz. Ez egy *tökéletes* út, mert nincs rajta sár, por, és a bűnök legcsekélyebb szennye sem. Végül, ez egy *biztos* út, mely Jézus Krisztushoz és az örök élethez vezet minket, biztosan és egyenesen, anélkül hogy jobbra vagy balra letérnénk róla.

Lépjünk tehát erre az útra, és járjunk rajta éjjel-nappal, míg Jézus Krisztus teljes korát el nem érjük.

[*Ez a tisztelet nagy belső szabadságot ad.*]

169. *Hatodik indíték.* – Ez az áhítatgyakorlat nagy belső szabadságot ad azoknak, akik hűségesen gyakorolják – Isten fiainak szabadságát.¹⁰⁵ Mert lévén, hogy ezen ájtatosság által Jézus Krisztus rabszolgájává válunk, ebben a minőségben teljesen Neki szenteljük magunkat, ez a jó Tanító szeretetteljes fogságunk jutalmául: 1° megszabadítja lelkünket minden aggálytól és szolgálói félelemtől, amelyek mást nem tudnak, mint lelkünket összeszorítani, fogságban tartani és összezavarni; 2° kitágítja szívünket az Istenbe vetett szent bizalommal, és Atyánkat láttatja Benne; 3° szívünket gyengéd, fiúi szeretetre készíti.
170. Anélkül, hogy ennek az ájtatosságnak érvekkel való bizonyítását abbahagynám, beérem azzal, hogy egy történelmi példát idézzek fel, melyet a Jézusról nevezett Ágnes anya, domonkosrendi szerzetesnő életéről olvastam, aki Auvergne-ben a Langeac-i kolostorban élt, és 1634-ben ugyanott halt meg szentség hírében. Még csak hétéves volt, és nagy lelki

¹⁰⁴ 1Kor 12,31.

¹⁰⁵ Vö. Róm 8,21.

kínokat szenvedett el, amikor hangot hallott, mely azt mondta neki, hogy ha meg akar szabadulni minden kínjától és oltalmat szeretne ellenségeivel szemben, váljék mihamarabb Jézusnak és az szent Anyjának rabszolgájává. Alighogy hazatért, máris teljesen átadta magát ilyen min ségben Jézusnak és az szent Anyjának, jóllehet korábban nem tudta, mi ez az ájtatosság. Talált egy vasláncot, feltette a derekára, és haláláig viselte. Ezt követ en minden kinja és aggálya megsz nt, szíve nagy békére talált és feltárult, ami arra ösztönözte, hogy sokaknak megtanítsa ezt az ájtatosságot, akik abban nagy el rehaladást mutattak. Többek között Olivier úrnak, a Saint Sulpice-i Szemnárium alapítójának, és ugyanezen Szeminárium több papjának és egyházi emberének... egy nap megjelent neki a Szentséges Sz z, és aranyláncot tett a nyakába abbéli öröme jeléül, hogy Fia és az rabszolgája lett. Szent Cecília, aki a Szentséges Szüzet kísérte, így szólt hozzá: Boldogok a mennyek Királyn jének h séges rabszolgái, mert az igazi szabadságot fogják élvezni. *Neked szolgálni szabadság!*

[Ez az ájtatosság nagy javakat biztosít felebarátunknak.]

171. *Hetedik indíték.* – Arra, hogy magunkévá tegyük ezt a gyakorlatot, ösztönözhetnek bennünket azok a javak is, amelyekhez felebarátunk jut általa. Mert ezzel az ájtatossággal kiváló módon gyakoroljuk a felebaráti szeretetet, ugyanis Mária keze által odaadjuk neki a legdrágábbat, amink van, azaz minden jócselekedetünk elégtételi és elnyer értékét, a legcsekélyebb jó gondolatot, a legkisebb szenvedést sem véve ki. Beleegyezünk abba, hogy mindaz az elégtétel, melyet eddig szereztünk, vagy halálunkig még szerezni fogunk, a Szent Sz z akarata szerint vagy a b nösök megtérítésére, vagy a tisztítót zben szenved lelkek kiszabadítására fordíttassék.

Nem ez a felebarátunk iránti tökéletes szeretete? Nem azt jelenti, hogy Jézus Krisztus igazi tanítványai vagyunk, akik a szeretetr l ismerhet k fel?¹⁰⁶ Nem ez a b nösök megtérítésének eszköze, anélkül hogy hivalkodástól kellene tartanunk? Vagy a tisztítót zben szenved lelkek kiszabadításának eszköze, miközben szinte semmi mást nem teszünk azon felül, amit rendünknek megfelelő en kötelesek vagyunk megtenni?

172. Hogy megértsük ennek az indítéknak a kiválóságát, tudnunk kellene, milyen jó egy b nös megtérítése vagy egy lélek tisztítót zb l való kiszabadítása. Végtelenül jó ez, nagyobb, mint az ég és a föld megteremtése, mivel egy lélek birtokába adjuk Istent. Ha ezzel a gyakorlattal csak egy lelket szabadítanánk ki a tisztítót zb l egész életünkben, vagy csak egyetlen b nöst térítenénk meg, nem lenne ez elegend arra, hogy mindenki, akiben van felebaráti szeretet a magáévá tegye?

Azonban meg kell jegyeznünk, hogy jócselekedeteinknek, ha Mária kezén mennek át, megn a tisztaságuk, következképpen érdemük, elégtételi és

¹⁰⁶ Vö. Jn 13,35.

elnyer értékük is. Ezért sokkal inkább képesek lesznek könnyíteni a tisztítót zben szenved k lelkén és megtéríteni a b nőöket, mintha nem mennének át Mária sz zi és adakozó kezén. Annak a kevésnek, amit saját akaratumk nélkül, a legönzetlenebb szeretetb l adunk a Szent Sz z által, valóban meglesz az a hatalmas ereje, hogy Isten haragját csillapítsa és irgalmát elnyerje. Így megtörténhetik talán, hogy ennek az áhítatnak h séges gyakorlója halála óráján azt tapasztalja, hogy ezzel az eszközzel több lelket kiszabadított a tisztítót zb l, több b nöst megtérített, holott csak a rendjének megfelel szokásos dolgait végezte. Mekkora öröm lesz ez ítélete napján! Mily nagy dics ség az örökkévalóságban!

[*Ez a tisztelet az állhatatosság csodálatos eszköze.*]

173. *Nyolcadik indíték.* – Végül, ami bizonyos tekintetben még er teljesebben ösztönöz bennünket erre Mária-tiszteletre az, hogy ez az erényben való állhatatosság és a h ség csodálatos eszköze. Mert miért van az, hogy a b nőök megtérése többnyire nem tartós? Miért van az, hogy oly könnyen esünk újra b nbe? Miért van az, hogy az igazak többsége ahelyett, hogy erényr l erényre haladna és új kegyelmeket nyerne, gyakran azt a kevés erényét és kegyelmét is elveszíti, ami je van? Ez a szerencsétlenség – mint már korábban szóltam róla – azért van, mert az olyannyira romlott, gyenge és állhatatlan ember önmagában bízik, saját erejére támaszkodik, és képesnek hiszi magát arra, hogy kegyelmei, erényei és érdemei kincsének rz je legyen.

Ezzel az ájtatossággal a h séges Szent Sz zre bízzuk mindazt, amink van; t tesszük meg természeti és kegyelmi javaink általános letéteményesévé. Az h ségére hagyatkozunk, az hatalmára támaszkodunk, irgalmasságára és szeretetére építünk, hogy rizzze és gyarapítsa erényeinket és érdemeinket az ördög, a világ és a test ellenére, melyek igyekeznek t lük megfosztani bennünket. Mondjuk neki, mint a jó gyermek anyjának és a h szolgáló úrn jének: *rizd meg a rád bízott kincset.*¹⁰⁷ Jó Anyám és Úrn m, elismerem, hogy közbenjárásodra eddig több kegyelmet kaptam Istent l, mint azt megérdemlem, és szomorú tapasztalatom arra tanít, hogy ezt a kincset igen törekeny edényben hordom, és túlságosan gyenge és túlságosan nyomorult vagyok ahhoz, hogy magamban meg rizzem: *kicsi vagyok és lenézett.*¹⁰⁸ Hálából, vedd letétbe mindenemet, amim van, és rizd meg h ségeddel és hatalmaddal. Ha te vigyázol rám, nem veszítek el semmit; ha te tartasz, nem esem el; ha te oltalmazol, biztonságban vagyok ellenségeimmel szemben.

174. Szent Bernát is kifejezetten ezt mondja, amikor erre az ájtatosságra ösztönöz minket: „Ha tart téged, nem esel el; ha oltalmaz, nem félsz; ha vezet, nem fáradsz el; ha kegyes hozzád, az üdvösség révébe jutsz.” Úgy

¹⁰⁷ 1Tim 6,20.

¹⁰⁸ Zsolt 118,141.

t nik, Szent Bonaventura is ugyanezt mondja még világosabban: „A Szentséges Sz z – mondja – nemcsak önmagát tartja fenn a szentek teljességében, hanem a szenteket is tartja és meg rzi saját teljességükben, hogy az ne csökkenjen. Megakadályozza, hogy erényeik elillanjanak, érdemeik semmivé legyenek, kegyelmeik elveszenek, és az ördögök ártsanak nekik, s végül feltartóztatja a mi Urunkat, hogy a vétkez ket megbüntesse.

175. A Szentséges Sz z h séges Sz z, aki Isten iránti h ségével jóváteszi a károkat, amelyeket a h tlen Éva h tlenségével okozott, és a hozzá ragaszkodók számára megszerzi az Isten iránti h séget. Ezért hasonlítja egy szent er s horgonyhoz, mely tisztel it fenntartja és meggátolja, hogy hajótörést szenvedjenek e világ háborgó tengerén, ahol annyian odavesznek, mert nem kapaszkodtak ebbe az er s horgonyba: „Lelkünket, mint er s horgonyhoz, a benned való reménységhez kötjük”. Mindazok a szentek, akik üdvözültek, hozzá ragaszkodtak leginkább, és másokat is erre buzdítottak, hogy ki tudjanak tartani az erényben. Boldogok tehát a keresztények, ezerszer boldogok, akik most hozzá ragaszkodnak, h en és teljesen, mint er s horgonyhoz. A világ viharai nem süllyesztik el ket, mennyei kincseiket el nem veszítik. Boldogok, akik Belé, mint Noé bárkájába szállnak! A b n vízözönének árja, mely oly sokakban kárt tesz, nekik nem árt, mert: *akik hozzám szeg dnek, azok nem vétkeznek.*¹⁰⁹ Akik bennem dolgoznak üdvösségükön, nem fognak vétkezni – mondja Mária a Bölcsesség szavaival. Boldogok a szerencsétlen Éva h tlen gyermekei, akik a h séges Anyához és Sz zhöz szeg dnek, aki mindig h marad, és önmagát soha meg nem tagadja: *h marad, mert önmagát nem tagadhatja meg,*¹¹⁰ aki mindig szereti azokat, akik t szeretik: *akik szeretnek, azokat szeretem,*¹¹¹ és pedig nem csupán az érzelem szeretetével, hanem valós és hatékony szeretettel is, és kegyelmek b ségével gátolja erényben való hanyatlásukat vagy hogy elessenek az úton, és elveszítsék Fia kegyelmét.

176. Ez a jóságos Anya tiszta szeretetb l mindig elfogad mindent, amit letétbe helyezünk nála, s ha egyszer letéteményesként átvette, a letéti szerz és értelmében jog szerint köteles azt meg rizni, akárcsak az a személy, akinél ha ezer tallért helyeznék letétbe, köteles lenne azt meg rizni számomra, és ha hanyagságából az ezer tallérom elveszne, teljes joggal felelne érte. De nem, a h séges Mária soha nem fog nemtör dömségb l veszni hagyni abból, ami rábíztak. Ég és föld el bb múlik el, semhogy hanyag és h tlen legyen azokhoz, akik bíznak benne.

177. Mária szegény gyermekei, mily végtelen gyengeségetek, mily nagy állhatatlanságotok, mily romlott lényetek legmélye! Be kell ismerni, ti is Ádám és Éva fiainak romlott tömegéb l származtok. De ne csüggedjete

¹⁰⁹ Sir 24,22.

¹¹⁰ 2 Tim 2,13.

¹¹¹ Péld 8,17.

ezért, hanem vigasztalódjatok és örvendjete! Íme a titok, melyet nektek tanítok, a titok, mely csaknem minden, még a legjámborabb keresztény előtt is ismeretlen.

Aranyaitokat és ezüstjeiteket ne hagyjátok ládáitokban, melyeket a gonosz szellem már feltört és kifosztott, és melyek túl kicsik, túl gyengék és túl régiek ilyen nagy és értékes kincs részére. Ne öntsétek tiszta, világos forrásvizet bontl rongált és fertőzött edényeitekbe. Ha bontl nincs is már bennük, a szaga még megmaradt, s a víz megromlik tle. Pompás boraitokat ne öntsétek régi, rossz borral töltött hordókba, mert megromlanának, s a kiöntés veszélye fenyegetné ket.

178. Habár értetek engem, ó kiválasztott lelkek, még nyíltabban fogok beszélni. Szeretetetek aranyát, tisztaságotok ezüstjét, a mennyei kegyelmek vizét, érdemeitek és erényeitek borát ne bízzátok lyukas zsákra, régi, törött ládára, sérült, szennyes edényre, mint amilyenek ti vagytok, különben kirabolnak benneteket a tolvajok, azaz az ördögök, akik éjjel-nappal az alkalmas pillanatot keresik, lesik, hogy ezt megtegyék; különben önszeretetetek, önbizalmatok és saját akaratotok rossz illatával megrontjátok még a legtisztábbat is, amit Isten nektek ad.

Minden kincseteket, kegyelmeteket és erényeteket tegyétek, öntsétek Mária ölébe és szívébe, aki lelki edény, a tisztelet és az ájtatosság példás edénye. Amióta minden tökéletességével maga Isten is ebbe az edénybe zárkózott, azóta az egészen lelki lett, a legspirituálisabb lelkek lelki hajléka. Tiszteletreméltóvá és az örökkévalóság legnagyobb fejedelmeinek dics trónusává lett. Ájtatosságban példás lett, valamint a szelídségben, kegyelemben és erényben legkiválóbbak tartózkodási helyévé vált. Végül gazdag lett, mint az aranyház, erős, mint Dávid tornya, és tiszta, mint az elefántcsonttorony.

179. Ó, mily boldog az az ember, aki mindent Máriának adott, aki mindenben és egészen Máriában bíz és benne elvész! egészen Máriáé, és Mária egészen az övé. Nyugodtan mondhatja Dáviddal: *az az osztályrészem*,¹¹² azaz: Mária nekem teremtett; vagy a szeretett tanítvánnyal: *házába fogadta a tanítvány*,¹¹³ azaz: minden javammá t tettem; vagy Jézus Krisztussal: *ami az enyém, az a tied, s ami a tied, az az enyém*.¹¹⁴

180. Ha valamely kritikus írásomat olvasva azt képzei, hogy túlzón, túlfőtött jámborságból beszélek, akkor sajnós, nem ért meg engem. Vagy azért, mert a test embere, akinek nincsenek ínyére a szellem dolgai, vagy azért, mert világi ember, aki nem tudja befogadni a Szentlelket,¹¹⁵ vagy azért, mert kevély és kritikus, aki elítéli vagy megveti mindazt, amit nem ért. Azok a lelkek azonban, akik *nem a vérnek vagy a testnek a vágyából s nem is a férfi*

¹¹² Zsolt 119,57.

¹¹³ Jn 19,27.

¹¹⁴ Jn 17,10.

¹¹⁵ Vö. Mt 16,23; Jn 14,17.

*akarataiból, hanem Istenből és Máriából születtek,*¹¹⁶ megértene és tetszik nekik, amit mondok, és csak azok, akiknek ezt írom.

181. Azonban, félbeszakított témát folytatva, egyiküknek is, másuknak is ezt mondom: az isteni Mária a legnemesebb és a legadakozóbb valamennyi egyszer teremtmény közül, aki szeretetben és adakozásban soha nem hagyja felülmúlni magát. Tojásért ökröt ad – mondja egy szent –, azaz a kevésért, amit neki adunk, sokat ad abból, amit Istentől kapott. Következésképpen, ha egy lélek fenntartás nélkül átadja magát neki, az is fenntartás nélkül adja magát ennek a léleknek, ha az, elbizakodottság nélkül egész bizalmát belé helyezi, és a maga részéről az erények megszerzésére és szenvedélyei megszelídítésére törekszik.
182. Bátran mondják hát a Szentséges Szűz hárséges szolgálói Damaszkuszi Szent Jánossal: „Ha Benned bízom, ó, Isten Anyja, akkor megmenekülök; ha Te oltalmazol, nem félek semmit tőled; segítségeddel legyőzöm és megfutamodásra kényszerítem ellenségeimet: mert az irántad való tisztelet az üdvösség fegyvere, melyet Isten azoknak ad, akiket meg akar menteni.

[3. E TÖKÉLETES AJTATOSSÁG BIBLIAI ELKÉPE: REBEKKA ÉS JÁKOB]

183. A Szent Szűzzel, gyermekeivel és szolgálóival kapcsolatos általam kifejtett igazságok csodálatos elképét a Szentlélek a Szentírásban¹¹⁷ Jákob történetében adja, aki atyja, Izsák áldását anyja, Rebekka fondorlatos ügyeskedésével kapta meg.

Íme a történet, ahogyan a Szentlélek elmeséli, majd magyarázatot fűz hozzá.

[*Jákob története*]

184. Miután Ézsau eladta elsőszülöttségi jogát Jákobnak,¹¹⁸ a két fivér anyja, Rebekka, aki gyengéden szerette Jákobot, több évvel az esemény után biztosítja Jákob számára ezt a kiváltságot, mégpedig szent és misztériummal teli leleménnyel.¹¹⁹ Mivel Izsák túlságosan öregnek érezte magát, halála előtt meg akarta áldani fiait. Hivatta fiát, Ézsaut, akit nagyon szeretett, és megparancsolta neki, hogy menjen, ejtsen vadat ennivalónak, azután majd megáldja. Rebekka tüstént elmondta Jákobnak, mi történt, majd megparancsolta neki, hogy hozzon két kecskegidát a nyájából. Amikor meghozta, anyja ételt készített belőlük úgy, ahogy Izsák szerette. Ezek után ráadta Jákobra Ézsau ruháját, melyet magáról vett, karját és nyakát pedig kecskebőrrel borította, hogy a vak apa – legalábbis a karszűrés miatt – fivérének, Ézsauak gondolhassa, még ha Jákob hangját is hallja. Izsák valóban meglepődött a hangon, melyet Jákobénak vélt. Magához szólította, majd megtapintotta a kecskeszűrt, amellyel le volt fedve Jákob karja, és azt

¹¹⁶ Vö. Jn 1,13.

¹¹⁷ Vö. Ter 27; Mal 1,2–3; Zsid 11,20; 12,16.

¹¹⁸ Vö. Ter 25,33.

¹¹⁹ Vö. Oz 12,4.

mondta, hogy a hang valóban Jákobé, de a karok Ézsau karjai. Miután elfogyasztotta az ételt, megcsókolta Jákobot, és közben megérezte ruhája illatát, megáldotta, az ég harmatát és termékeny földet kívánt neki, testvérei urává tette, majd a következő szavakkal fejezte be áldását: „Legyen átkozott, aki átkoz, és minden áldás szálljon arra, aki áld téged!”

Alighogy kimondta e szavakat, belépett Ézsau, és elétette az elejtett vadat, hogy ehessen, majd utána megáldja. Igen nagyon elcsodálkozott a szent pátriárka, amikor rájött, mi történt. De nem vonta vissza a tettét, hanem megerősítette, mert igen világosan Isten ujját látta a történetekben. A Szentírás szerint, Ézsau felzokogott, és hangosan csalással vádolta testvérét, majd megkérdezte atyját, hogy csak egyetlen áldása van-e? E tekintetben Ézsau – amint azt a szentatyák megjegyzik, az olyan emberek el képe, akik könnyen össze tudják egyeztetni az Istent és a világot, és egyszerre akarják élvezni az égi és a földi gyönyöröket is. Ézsau jajgatásától meghatódva Izsák végül megáldotta fiát, de földi áldással és fivérének alárendelve. Ezért Ézsauban oly heves gyölemény támadt Jákob iránt, hogy alig várta, mikor meghalt az apjuk, hogy megölhesse fivérét. És Jákob nem kerülhette volna el a halált, ha kedves anyja, Rebekka meg nem mentette volna leleményességével és jó tanácsaival, amelyeket fiának adott, és az megfogadott.

[Jákob történetének értelmezése]

185. Mielőtt értelmezném ezt az oly szép történetet, meg kell említenem, hogy Jákob, a szentatyák és a Szentírás tolmácsolói szerint Jézus Krisztus és a kiválasztottak el képe, míg Ézsau az elvetetteké. Elég, ha egyikük vagy másikuk cselekedeteit és viselkedését megfigyeljük, hogy ilyen ítéletet hozzunk róluk.

1° Az id sebbik fivér, Ézsau erős, robusztus testalkatú, mestere az íjnak, aki sok vadat tudott ejteni.

2° Szinte alig volt otthon, s csak erejében és ügyességében bízva kint dolgozott.

3° Nem sokat tördött azzal, hogy anyja, Rebekka kedvére tegyen, s nem is tett semmit ennek érdekében.

4° Oly falánk volt, annyira szerette a hasát, hogy egy tál lencséért eladta elsőszülöttségi jogát.

5° Mint Káin,¹²⁰ is tele volt irigységgel testvére, Jákob iránt, és a végsőig üldözte t.

186. Nos, az elvetettek is így viselkednek mindig. 1° Ügyes-bajos dolgaikban erejükben és ügyességükben bíznak. Nagyon erősök, jártasak és felvilágosultak a földi dolgokban, míg égi dolgokban nagyon gyengék és nagyon tudatlanok: „A földiekben erősök, az égiekben gyengék.” Ezért:

¹²⁰ Vö. Ter 4,8.

187. 2° Egyáltalán nem vagy csak nagyon keveset tartózkodnak otthon, azaz a bensükben, ami a belső és igazi otthon, melyet Isten – saját példájával – minden embernek lakásul adott. Isten ugyanis mindig otthon tartózkodik. Az elvetettek cseppet sem szeretik a visszavonulást, sem a lelkiséget, sem a belső jámborságot; kicsinyeseknek, vakbuzgóknak és elvadultaknak tartják azokat, akik belső életet élnek, visszavonultak a világtól, és többet dolgoznak bent, mint kint.
188. 3° Az elvetettek egyáltalán nem törődnek a Szent Szűzzel, a kiválasztottak Anyja iránti tisztelettel. Igaz ugyan, hogy valójában nem gyűlölik, olykor dicsérik is, azt mondják, hogy szeretik, sőt valamiféle ájtatosságot is gyakorolnak a tiszteletére, de egyébként nem tudják elviselni, ha valaki gyengéden szereti, mivel nincs meg bennük iránta Jákob gyengédsége. Ezért van ellenvetésük az ájtatossági gyakorlatokkal szemben, amelyeket Mária jó gyermekei és szolgálói hárségesen gyakorolnak szeretete elnyeréséért, mert nekik ezt az ájtatosságot nem tartják szükségesnek üdvösségükhöz. Mivel valójában nem gyűlölik a Szentséges Születet, vagy nyíltan nem vetik meg az iránta való tiszteletet, azt gondolják, hogy elnyerték a Szentséges Szűz kegyelmét, az ő szolgálói, és mindehhez elegendő, ha tiszteletére elmondanak vagy elmormolnak valamilyen imát, iránta való gyengédség nélkül, vagy anélkül, hogy megjavulnának.
189. 4° Az elvetettek első szülöttségi jogukat, azaz az égi gyönyöröket eladják egy tál lencséért, azaz földi gyönyörökért. Nevetnek, esznek, isznak, szórakoznak, játszanak, táncolnak stb., és mint Ézsau, egyáltalán nincs gondjuk arra, hogy méltók legyenek mennyei Atyjuk áldására. Egyszerűen, semmi másra nem gondolnak, mint a földre, csak a földet szeretik, csak róla beszélnek, csak érte és gyönyöreire tesznek. Egy pillanatnyi gyönyörért, a tisztelet hiú mámoráért, egy darab kemény sárga vagy fehér földért eladják a keresztség kegyelmét, ártatlanságuk köntösét, égi örökségüket.
190. 5° Végül, az elvetettek gyűlölik és állandóan üldözik a kiválasztottakat, vagy nyíltan vagy titokban. Terhükre vannak, megvetik, bírálják őket, ellenük tesznek, sértegetik, meglopják, becsapják, elszegényítik, üldözik és porrá zúzzák őket, miközben nekik maguk megcsinálják a szerencsájüket, szórakoznak, jól megy a soruk, gazdagodnak, gyarapodnak és kedvük szerint élik életüket.
191. 1° Jákob, a kisebbik, gyenge testalkatú, szelíd és békés természetű fiú általában otthon volt, hogy elnyerje anyja, Rebekka jóindulatát, akit gyengéden szeretett. Ha elment hazulról, az nem saját akaratából történt, sem azért, mert bízott volna ügyességében, hanem hogy engedelmességedjék anyjának.
192. 2° Szerette és tisztelte anyját, ezért is volt mellette annyit otthon. Nem volt annál elégedettebb, mint amikor láthatta. Óvta mindent, ami kellemetlen lehetett számára, és mindent megtett, amiről úgy gondolta, hogy kedves neki. Rebekka ezért egyre jobban szerette.

193. 3° Mindenben alárendelte magát kedves anyjának, mindenben a legteljesebb mértékben engedelmeskedett neki, tüstént, késedelem nélkül, szeretettel, zokszó nélkül. Anyja akaratának legkisebb jelére a kis Jákob repült, és elvégezte a dolgot. Ellenkezés nélkül mindent elhitt, amit mondott neki. Például, amikor azt mondta, hogy hozzon két kecskegidát, hogy elkészíthesse apjának, Izsáknak, Jákob nem azt felelte, hogy egy is elég egy ember ételéhez, hanem ellenkezés nélkül megtette, amit mondott neki.
194. 4° Nagyon bízott kedves anyjában. Mivel nem saját tudására hagyatkozott, hanem kizárólag anyja gondoskodására és oltalmára, minden szükségében hozzá fordult, minden kételyében t le kért tanácsot. Például amikor megkérdezte, hogy áldás helyett talán nem átkot kap majd apjától, hitt anyjának és megbízott benne, amikor az azt mondta, hogy magára veszi azt az átkot.
195. 5° Végül, képességei szerint, követte az anyjánál tapasztalt erényeket. Úgy t nik, állandó otthon tartózkodásának egyik oka az, hogy követhesse az olyannyira erényes anyja példáját, és távol maradjon a rossz társaságtól, mely megrontja az erkölcsöket. Így lett méltóvá kedves atyja kétszeres áldására.
196. Íme, hogyan viselkednek mindig a kiválasztottak:
- 1° Otthon vannak az anyjukkal, azaz szeretik a visszavonulást, bels életet élnek, gyakran imádkoznak, s teszik mindezt Anyjuk, a Szent Sz z példájára és társaságában, akinek minden dics sége belül van, s aki egész életében annyira szerette a visszavonulást és az imádságot. Igaz ugyan, hogy olykor a külvilágban is mutatkoznak, de ezt Isten és kedves Anyjuk akaratának engedelmeskedve teszik, hogy eleget tegyenek rendi feladataiknak. M veljenek kint látszólag mégoly nagy dolgokat is, sokkalta többre becsülik, amit magukban, a bens jükben, a Szentséges Sz z társaságában m velnek, mivel itt tökéletességük nagy m vén dolgoznak, melyhez képest az összes többi munka csak gyerekjáték. Miközben fivérek és n vérek kifelé olykor nagy igyekezettel, leleménnyel és sikerrel dolgoznak a világ dicséretei és elismerése közepette, a Szentlélek világossága által k tudják, hogy sokkal nagyobb dics ség, boldogság és öröm rejtve maradni példaképükkel, Jézus Krisztussal visszavonulva, teljes és tökéletes alárendeltségben Anyjuknak, mintsem csodákat m velni a világban a természet és a kegyelem rendjéb l Ézsau és az elvetettek módjára. „A dics ség és a gazdagság az házában lakozik”¹²¹: Isten dics sége és az emberek gazdagsága Mária házában van.
- Urunk Jézus, mily kedvesek a te hajlékaid! A veréb is otthont talált magának, s a fecske fészket, hogy kicsinyeit oda rejthesse.¹²² Oh, mily boldog az ember, ki Mária hajlékában lakozik, ahol te els ként találtál otthonra! A kiválasztottaknak eme hajlékában kap segítséget t led, szívében

¹²¹ Vö. Zsolt 111,3.

¹²² Vö. Zsolt 83,4.

itt kezd dik az erények minden fokozata és felemelkedése, hogy tökélyre emelkedjen ebben a siralomvölgyben. *Mily kedves a te hajlékod.*¹²³

197. 2° A kiválasztottak a Szentséges Szűzet jó Anyjukként és Uralkodón jükként gyengéden szeretik és igazán tisztelik. Nemcsak szájukkal, hanem valóban szeretik, nemcsak küls leg, hanem szívük mélyén tisztelik, s akárcsak Jákob, kerülnek mindent, ami neki nem tetsz , buzgón gyakorolják mindazt, amivel hitük szerint elnyerhetik jóindulatát. Nem két kecskegidát visznek neki, mint Jákob Rebekának, hanem azt, amit e két kecskegida jelentett: testüket és lelküket adják neki mindenestül, hogy: 1. a Szent Sz z saját tulajdonaként fogadja; 2. hogy megölje ket, azaz elérje, hogy meghaljanak a b n és önmaguk számára, hogy lenyúzza, megfossa ket saját b rükt l, saját önimádatuktól, hogy ezáltal Fiának, Jézusnak tetsszenek, aki barátjául és tanítványául nem akar másokat, mint olyanokat, akik meghaltak önmaguk számára; 3. hogy el készítse ket a mennyei Atya ízlésének megfelelő en – amit Mária minden teremtménynél jobban ismer –, az legnagyobb dics ségére; 4. végül, hogy ez a test és ez a lélek, mely Mária gondoskodása és közbenjárása révén teljesen megtisztult minden szennyt l, meghalt, alaposan megtisztítva és jól el készítve ízes étékké legyen, mely méltó a mennyei Atya szájához és az áldására. Nem ekképpen tesznek-e majd a kiválasztottak, akik örömmel gyakorolják a tökéletes önátadást Jézus Krisztusnak Mária keze által, azt az önátadást, amit magam is tanítok, hogy ezzel Jézusnak és Máriának hatékony és bátor szeretetükr l tegyenek tanúbizonyságot?

Valóban, az elvetettek azt mondják, hogy szeretik Jézust, szeretik és tisztelik Máriát, de nem teljes lényükkel,¹²⁴ nem annyira, hogy nekik áldozzák testüket érzékeikkel és lelküket szenvedélyeikkel, ahogyan azt a kiválasztottak teszik.

198. 3° A kiválasztottak a Szentséges Sz z alárendeltjei, akik mint jó Anyjuknak engedelmeskednek neki, Jézus Krisztus példájára, aki a földön töltött harminchárom éve közül harminc évet arra használt, hogy Atyját, Istent dics ítse tökéletes és teljes alárendeltségben szentséges Anyjának. Tanácsait pontosan követve engedelmeskednek neki, ahogyan egykor Jákob Rebekka tanácsait: *fiam, hallgass rám, arra, amit mondok neked;*¹²⁵ vagy mint a kánai menyegz meghívottjai, amikor a Szentséges Sz z ezt mondta nekik: *Tegyetek meg mindent, amit csak mond!*¹²⁶ Miután anyjának engedelmeskedett, mint valami csoda folytán elnyerte az áldást, jóllehet természetes úton nem kapta volna meg. A Szent Sz z tanácsainak követéséért a kánai menyegz vendégeit az a megtiszteltetés érte, hogy részesei lehettek Jézus els csodájának, aki szentséges Anyja kérésére borrá

¹²³ Zsolt 83,2.

¹²⁴ Vö. Péld 3,9.

¹²⁵ Ter 27,8.

¹²⁶ Jn 2,5.

változtatta a vizet. Ugyanígy, mindazok, akik az idők végezetéig elnyerik a mennyei Atya áldását, és az a megtiszteltetés éri őket, hogy Isten csodáinak részesei lehessenek, ezekben a kegyelmekben egyedül Mária iránti tökéletes engedelmességük folytán részesülnek. Ezzel szemben az Ézsauk, minthogy nem rendelik alá magukat a Szent Szűznek, elveszítik az áldást.

199. 4° A kiválasztottaknak nagy a bizalmuk jó Anyjuk, a Szentséges Szűz jóságában és hatalmában. Szüntelenül az segítségét kérik, északi sarkcsillagként tekintenek rá, aki biztos révbe juttatja őket. Nyitott szívvel tárják fel eltekinthetetlen kényeiket és szükségleteiket, irgalmas és szelíd kebléhez folyamodnak, hogy közbenjárására elnyerjék bűneik bocsánatát, vagy anyai kegyeit élvezhessék minden kínjukban és keservükben. Sőt, szeretetteljes és szelíd ölébe vetik és rejtik magukat, gyönyörűségesen elvesznek benne, hogy itt lobbanjanak tiszta szeretetre, itt tisztuljanak meg legkisebb foltjaiktól, s hogy itt találják meg egészen Jézust, akinek hajléka, mint legdicsebb trónusa itt van. Ó, mily boldogság! Ne hidd – mondja Gueric apát –, hogy nagyobb boldogság Ábrahám ölében lenni, mint Máriában, mert itt maga az Úr állított magának trónust.

Ezzel szemben az elvetettek minden bizalmukat önmagukba helyezik; a tékozló fiú módjára csak disznóeledelt esznek, béka módjára csak földdel táplálkoznak, és mint a világi emberek csak a látható és külső dolgokat szeretik. Nem ízelhetik Mária ölének és keblének édességét, nem érzik azt a bizonyos támaszt és azt a bizalmat, melyet a kiválasztottak éreznek jó Anyjuk, a Szent Szűz iránt. Kívülről nyomorultul szeretik éhségüket, mint Szent Gergely mondja, mert nem akarják megízlelni azt az édességet, mely bennük, Jézusban és Máriában teljesen elkészült.

200. 5° Végül, a kiválasztottak jószágos Anyjuk, a Szentséges Szűz útját járják, vagyis az példáját követik. És éppen ezért valóban boldogok, jámborak, és kiválasztottságuk csillogó jelét viselik, amint azt jó Anyjuk mondja: *jól járnak, akik megtartják útjaimat,*¹²⁷ azaz: boldogok, akik Isten kegyelmének segítségével erényeimet gyakorolják, akik életem nyomdokain haladnak. E világi életükben boldogok a kegyelmek és kegyek sokasága által, amellyel a teljességemben részesítem őket, és sokkal boldogabbak, mint azokat, akik nem követnek ilyeneket. Boldogok haláluk óráján, mely szelíd és békés, amelynél rendszerint én is ott vagyok, hogy magam vezessem őket az örökkévalóság örömeibe. Végül, boldogok lesznek az örökkévalóságban, mert jó szolgálóim közül egy sem vészett el, aki életében erényeimet követte.

Ezzel szemben az elvetettek boldogtalanok életükben, haláluk óráján és az örökkévalóságban, mert nem követik erényeiben a Szent Szűzet, megelégednek azzal, hogy olykor belépnek egyesületeibe, elimádkoznak néhány imát a tiszteletére, vagy valamilyen más külső ajándékot végeznek.

Ó, Szentséges Szűz, jó Anyám, mily boldogok, lelkes szívvel ismétlem, hogy mily boldogok azok, akik nem hagyják magukat irántad való hamis

¹²⁷ Péld 8,32.

ájtatossággal félrevezetni, hanem h ségesen a te nyomdokaidon járnak, követik tanácsaidat és megtartják parancsaidat. De mily boldogtalanok és átkozottak azok, akik visszaélve a te irántad való ájtatossággal nem tartják be Fiad parancsolatait: *akik eltérnek parancsaidtól, azokat mind átok terheli.*¹²⁸

[A Szent Sz z szeretettel teljesíti kötelességeit h séges szolgálói iránt.]

201. Íme, azok a kötelességek, amelyeket a Szent Sz z, minden anya közül a legjobb, szeretettel teljesít h séges szolgálói iránt, akik az általam már említett módon, és Jákob példájára, odaajándékozták magukat neki.

1° Szereti ket.

*Akik szeretnek, azokat szeretem.*¹²⁹ Szereti ket: 1° mert igazi Anyjuk, márpedig az anya mindig szereti gyermekét, méhének gyümölcsét; 2° szereti ket hálából, mert jó Anyjukként szeretik t; 3° szereti ket, mivel kiválasztottakként Isten is szereti ket: *Jákobot szerettem, Ézsaut mell ztem;*¹³⁰ 4° szereti ket, mert egészen Neki adták magukat, és mert részei és örökségei: *az örökrészed Izraelben legyen.*¹³¹

202. Gyengéden szereti ket, gyengédebben, mint valamennyi anya együttvéve. Tedd, ha lehet, a világ összes anyjának gyermekeik iránti minden természetes szeretetét egy anya szívébe egyetlen gyermeke iránt. Bizonyos, hogy ez az anya igen nagyon szeretné ezt a gyermeket. Azonban igaz, hogy Mária még sokkal gyengédebben szereti gyermekeit, mint ahogy ez az anya szeretné a sajátját.

Nemcsak érzelmileg, hanem hathatósan is szereti ket. Irántuk való szeretete tev leges és hatékony, olyan, és még több mint Rebekkáé Jákob iránt. Íme, mit tesz ez a jó Anya, kinek Rebekka csak az el képe volt, hogy gyermekei számára megszerezze a mennyei Atya áldását:

203. 1° Rebekkához hasonlóan lesi a kedvez alkalmat, hogy jót cselekedjen velük, naggyá és gazdaggá tegye ket. Mivel Istenben világosan lát minden jót és minden rosszat, a szerencsét és a balszerencsét, Isten áldásait és átkait, már jó el re úgy intézi a dolgokat, hogy szolgálait mindenféle rossztól megóvja, és mindenféle jóval elárassza. Így, ha valakit szerencse kell, hogy érjen Istenben a rábízott magasztos feladat h séges végzéséért, bizonyos, hogy Mária megnyeri ezt a szerencsét valamelyik jó gyermeke és szolgálja számára, és megadja nekik a kegyelmet, hogy h séggel boldoguljanak vele. *tör dik a dolgainkkal* – mondja egy szent.

204. 2° Jó tanácsokkal látja el ket, akárcsak Rebekka Jákobot: *fiam, hallgass rám, arra, amit mondok neked.*¹³² Egyebek mellett azt tanácsolja nekik, hogy két kecskegidát hozzanak neki, vagyis testüket és lelküket, majd

¹²⁸ Zsolt 118,21.

¹²⁹ Péld 8,17.

¹³⁰ Róm 9,13.

¹³¹ Sir 24,13.

¹³² Ter 27,8.

ajándékozzák neki, hogy Istennek tetsz pompás étet készíthessen bel lük, továbbá azt, hogy tegyék mindazt, amit szavaival és példájával Fia, Jézus Krisztus tanított. Ha nem maga adja nekik ezeket a tanácsokat, angyalok által teszi ezt, akik számára nincs nagyobb megtiszteltetés és öröm annál, hogy parancsának engedelmeskedve leszálljanak a földre és valamely szolgája segítségére siessenek.

205. 3° Amikor átadják és neki szentelik testüket és lelküket, ezek minden javával együtt, kivétel nélkül, mit tesz akkor ez a jó Anya? Azt, amit egykor Rebekka tett a két kecskegidával, melyeket Jákob hozott neki: 1. megöli ket, azaz elveszi t lük a régi Ádám életét; 2. megnyúzza ket, azaz megfosztja természetes b rükt l, természetes hajlamaiktól, önszeretetükt l, saját akaratuktól és a teremtményekhez való mindennem ragaszkodásuktól; 3. megtisztítja ket foltjaiktól, szennyükt l és b neikt l; 4. majd elkészíti ket Isten ízlése szerint, az nagyobb dics ségére. Mivel egyedül ismeri tökéletesen Isten ízlését, a Magasságbeli nagyobb dics ségét, egyedül tudja hibátlanul el készíteni és elkészíteni testünket és lelkünket ennek a végtelenül magasztos ízlésnek és végtelenül rejtett dics ségnek megfelel en.
206. 4° Miután elfogadta tökéletes adományunkat, mellyel az említett ájtatosság által neki adjuk önmagunkat, érdemeinket és elégtételeinket, és miután leveti rólunk régi ruháinkat, alkalmassá, méltóvá tesz bennünket a mennyei Atyánk el tti megjelenésre. 1. Tiszta, új, értékes, és az id sebb testvér, Ézsau illatától illatozó ruhába, vagyis Fia, Jézus Krisztus ruhájába öltöztet bennünket, melyet otthonában, azaz hatalmában riz, mivel Fia, Jézus Krisztus érdemeinek és erényeinek a kincstárnoka, általános és örök kiosztója. Ezeket azoknak adja, azoknak osztja, akiknek akarja, amikor akarja, ahogyan akarja és amennyit csak akar, mint azt már korábban láttuk. 2. Szolgálói nyakát és kezét a leölt és megnyúzott kecskegidák b rével fedi, vagyis cselekedeteik érdemeivel és értékével ékesíti fel ket. Valóban, megöl bennük és kiirt bel lük minden tisztátalanságot és tökéletlenséget, de nem semmisíti meg, nem bántja azt a jót, amit a kegyelem tett bennük. rzi és gyarapítja, hogy ékük, nyakuk és karjuk ereje legyen, azaz: er t ad nekik az Úr igájának viseléséhez, amit a nyakukon hordanak, és nagy tettek véghezviteléhez Isten dics ségére és nyomorult testvéreik üdvösségére. 3. Új illatot, új kegyelmet ad ruháikhoz és ékeikhez, miközben nekik adja saját ruháikat: érdemeiket és erényeiket, melyeket halálakor végrendeletben hagyott örökül rájuk, mint mondja egy múlt századi, szent hírében elhunyt szerzetesn , aki err l kinyilatkoztatás útján szerzett tudomást. Így hát Mária háza népe, h séges szolgálói és rabszolgái kett s ruhát viselnek, Fia ruháit és saját ruháikat: *egész háza népét ellátta kett s ruhával.*¹³³ Ezért nem kell félniük Jézus Krisztus hófehér hidegét l, amit a ruhátlan, azaz Jézus Krisztus és a Szent Sz z érdemeit l megfosztott elvetettek nem tudnak majd elviselni.

¹³³ Péld 31,21.

207. 5° Végül megszerzi számukra a mennyei Atya áldását, jóllehet fiatalabb testvéreként és fogadott fiakként nem lenne rá természetes joguk. Egészen új, nagyon értékes és szépen illatozó ruhájukban, jól el készített és elkészített testükkel és lelkükkel bizalommal közelednek mennyei Atyjuk fekhelyéhez. Atyjuk hallja és megkülönbözteti hangjukat, ami a b nők hangja; megérinti b rbe burkolt kezüket; érzi ruhájuk illatát; örömmel fogyasztja azt, amit Anyjuk, Mária készített neki, és felismerve bennük Fiának és szentséges Anyjának érdemeit és jó illatát: 1. kett s áldását adja nekik, az ég harmatának áldását: *az ég harmatából,*¹³⁴ azaz isteni kegyelmet, mely a dics ség magva: *aki Krisztusban minden lelki áldással megáldott minket fönn az égben;*¹³⁵ és a term föld áldását: *és a föld kövérségéb l,*¹³⁶ azaz ez a jó Atya mindennapi kenyérrel és az evilági javak elegend b ségével látja el ket; 2. testvéreik, azaz az elvetettek urává teszi ket. Ez az els bbségük nem mindig mutatkozik meg ezen a világon, mely egy pillanat alatt elmúlik,¹³⁷ s melyen gyakran az elvetettek uralkodnak: *Meddig fog még, Uram, a b nös, meddig fog még a gonosz dicsekedni? Meddig locsognak még arcátlanul, és meddig pöffeszkednek a gonosztev k? Láttam a b nöst: büszkén fennhézott, mint a Libanon cédrusa, fenn hordta a fejét.*¹³⁸ Mária szolgálóinak els bbsége azonban igazi, a másvilágon nyilvánvaló lesz az egész örökkévalóságra, amikor majd, ahogyan a Szentlélek mondja, az igazak lesznek, akik a *népeken uralkodnak,*¹³⁹ akik parancsolnak a nemzeteknek. 3. Mivel fensége nem elégszik meg azzal, hogy csak személyüket és javaikat áldja meg, megáldja mindazokat, akik ket áldják, és elátkozza azokat, akik ket átkozzák és üldözik.

[2° Mindennel ellátja ket.]

208. A második szeretetteljes kötelesség, amelyet a Szent Sz z h séges szolgálói iránt teljesít az, hogy testileg és lelkileg mindennel ellátja ket. Kett s ruhát ad nekik, amint az imént láttuk, Isten asztaláról a legpompásabb étkeket kínálja, a maga által készített élet kenyérével¹⁴⁰ táplálja ket. *Teljetek el gyümölcseimmal!*¹⁴¹ Kedves gyermekeim, mondja nekik a Bölcsesség nevében, *teljetek el gyümölcseimmal, azaz Jézussal, az élet gyümölcseivel, akit értetek hoztam a világra. Gyertek, egyetek a kenyeremb l, igyatok a borból, amelyet kevertem!*¹⁴² *Egyetek, igyatok, ittassodjatok meg, kedveseim!*¹⁴³ Gyertek, ismétli más helyütt, *egyetek a kenyeremb l, ami*

¹³⁴ Ter 27,28.

¹³⁵ Ef 1,3.

¹³⁶ Ter 27,28.

¹³⁷ Vö. 1Kor 7,29–31.

¹³⁸ Zsolt 93,3–4; 36,35.

¹³⁹ Bölcs 3,8.

¹⁴⁰ Vö. Jn 6,35.

¹⁴¹ Sir 24,19.

¹⁴² Péld 9,5.

¹⁴³ Én 5,1.

Jézus, és igyatok szeretete borából, melyet magam kevertem nektek keblem tejével. Mivel a Magasságbeli adományainak és kegyelmeinek kincstárnoka és kiosztója, jó, s t a legjobb adagot választja bel lük, hogy gyermekeit és szolgálóit táplálja és ellássa. Az élet kenyerét l er re kapnak, a bortól megittasulnak, ami szüzeket nemz.¹⁴⁴ Mária keblére emeli ket: *Ölükben hordozzák.*¹⁴⁵ Könnyen viselik Jézus igáját, hogy szinte nem is érzik terhét¹⁴⁶ az ájtatosság olaja miatt, mellyel Mária azt rothasztja.¹⁴⁷

[3° Vezeti és irányítja ket.]

209. A harmadik jótétemény, amelyben a Szent Sz z h séges szolgálait részesíti az, hogy Fia akarata szerint vezeti és irányítja ket. Rebekka is vezette kis Jákobját, és id nként tanácsokkal látta el, vagy azért, hogy elnyerje számára atyja áldását, vagy azért, hogy megkímélje bátyja, Ézsau gy löletét l és üldözését l. Mária, a tenger csillaga is biztos révbe vezeti h séges szolgálait. Megmutatja nekik az örök élet útját; távol tartja ket a veszélyes lépésekt l; kézen fogva vezeti ket az igaz úton;¹⁴⁸ támaszuk lesz, amikor elesni készek; felemeli ket, ha elestek; szeret anyaként feddi meg ket, ha vétenek; s t, olykor szeretetteljesen meg is bünteti ket. Eltévedhet-e vajon az örökkévalóság útján Mária gyermeke, a tápláló anyjának és megvilágosodott irányítójának engedelmesked gyermek? Ha t követed, mondja Szent Bernát, nem tévedsz el. Nem kell attól tartanotok, hogy Mária igaz gyermekét megtéveszti a gonosz, és nyilvánvaló eretnekséget követ el. Hol Mária vezet, ott nincs gonosz, sem annak csapdái, nincsenek eretnekek, sem azok ármányai. Ha tartéged, nem esel el.

[4° Megvédi és oltalmazza ket.]

210. A negyedik jó szolgálat, amelyet a Szent Sz z gyermekeinek és h séges szolgálainak tesz az, hogy megvédi és oltalmazza ket ellenségeikkel szemben. Rebekka gondoskodásával és ügyeskedésével megmentette Jákobot minden veszélyt l, amibe került, különösen a haláltól, amit bátyja, Ézsau bizonyára ráért volna iránta viseltetett gy löletéb l és irigységéb l, mint egykor Káin, testvérére, Ábelre.¹⁴⁹ Mária, a kiválasztottak jóságos Anyja, véd szárnyai alá rejti ket, akár a tyúk a csibéit.¹⁵⁰ Beszél velük, leereszkedik hozzájuk, sajnálkozik gyengeségeiken, körülveszi ket, hogy megvédje ket a karvalytól és a kesely t l, és csatarendbe állított seregként¹⁵¹ kíséri ket. Ha az embert százezer f s jól felállított sereg veszi körül, van-e félnivalója ellenségeit l? Még kevesebb félnivalója van Mária

¹⁴⁴ Vö. Zak 9,17.

¹⁴⁵ Vö. Iz 66,12.

¹⁴⁶ Vö. Mt 11,30.

¹⁴⁷ Vö. Iz 10,27.

¹⁴⁸ Vö. Zsolt 22,3.

¹⁴⁹ Vö. Ter 4,8.

¹⁵⁰ Vö. Zsolt 60,5; 90,4; Mt 23,37.

¹⁵¹ Vö. Én 6,3.

h séges szolgálójának, akit az védelme és uralkodói hatalma vesz körül. Ez a jó Anya, a mennyek hatalmas Uralkodón je el bb küldi angyalok millióinak légióit egyetlen szolgálójának segítségére,¹⁵² minthogy elmondhatnánk, hogy h séges szolgálója, aki bizalommal fordult hozzá, meghajolt ellenségei gonoszsága, száma vagy ereje el tt.

[5° Közbenjár érettük.]

211. Végül, az ötödik és legnagyobb jótétemény, amelyben a szeretetreméltó Mária h séges tisztel it részesíti az, hogy Fiánál közbenjár érettük, imáival megnyihíti t, igen bens séges köteléssel egyesíti ket Vele, s tartja meg ebben az egységben.

Rebekka atyja ágyához vezette Jákobot, s a jóember megérintette, megölelte, s t örömmel meg is csókolta, mert elégedett volt és jóllakott a finoman elkészített hússal, melyet fia hozott neki. Ruháinak pompás illatát megérezvén, ami nagy megelégedéssel töltötte el, így kiáltott fel: *Lám, fiam illata olyan, mint a termékeny föld illata, amit az Úr megáldott.*¹⁵³ Ez a termékeny mez , melynek illata elb völte az atya szívét, nem más, mint Mária erényeinek és érdemeinek illata, mert kegyelemmel teli mez , ahová az Atyaisten, mint a kiválasztottak búzamagját, egyszülött Fiát elvetette.¹⁵⁴

Ó, mily szívesen látott Jézus Krisztusnál – aki az eljövend század Atyja¹⁵⁵ – Mária minden jó illatú gyermeke! Oh! Mily gyorsan és tökéletesen egyesül Jézussal! Err l b vebben a fentiekben szóltam.

212. Ezenkívül, miután gyermekeit és szolgálit elárasztja kegyelmeivel, és miután elnyeri számukra a mennyei Atya áldását és az egyesülést Jézust Krisztussal, Mária megtartja ket Jézus Krisztusban, Jézust pedig bennük.¹⁵⁶ Vigyáz rájuk, szüntelenül rködik felettük, attól félve, nehogy elveszítsék Isten kegyelmét és ellenségeik csapdájába essenek. A szenteket megtartja teljességükben, és segíti ket, hogy a végs kig kitartsanak, amint azt már láttuk.

Íme a kiválasztottság és az elvetettség nagy és régi el képeinek a magyarázata, mely oly ismeretlen és oly sok titokkal teli.

[4. CSODÁLATOS HATÁSOK, AMELYEKET A MÁRIA-TISZTELET A HOZZÁ H SÉGES LÉLEKBEN KIVÁLT]

213. Kedves fivérem, légy meggy z dve arról, hogy ha h ségesen végzed ennek az ájtatosságnak a küls és bels gyakorlatait, amelyeket az alábbiakban tüntetek fel:

¹⁵² Utalás a Zsolt 90,11; Dán 7,10; Mt 26,53-re.

¹⁵³ Ter 27,27.

¹⁵⁴ Vö. Zak 9,17.

¹⁵⁵ Vö. Iz 9,6.

¹⁵⁶ Vö. Jn 14,20.

[*Önismeret és önmegvetés*]

1° A Szentlélek világoosságával, amelyet Mária, szeretett Jegyese által fog megadni, megismered lelked gonosz mélyét, romlottságodat és jóra való restségedet, és hogy ennek nem Isten, a természet és a kegyelem megteremtje az soka. Ennek a megismerésnek a hatására megveted magad, borzalommal gondolsz magadra. Csigának fogod tartani magadat, mely nyálával mindent bemocskol, varangyos békának, mely mindent megmérgez, vagy alattomos kígyónak, mely csak megtéveszteni akar. Végül az alázatos Mária mélységes alázatában részesít, ami által magadat megveted, más senkit sem, és szeretni fogod a megvetettséged.

[*Részesedés Mária hitében*]

214. 2° A Szent Sz z részesít téged a hitében, mely a földön nagyobb volt valamennyi pátriárka, próféta, apostol és az összes szent hiténél. Most, amikor a mennyben uralkodik, már nincs meg ez a hite, mert a dicsőség fénye által mindent tisztán lát Istenben. Mégis, a Magasságbeli jóváhagyásával nem vesztette el dicsőségbe vonulásakor, hanem megízlelte, hogy a küzdő Egyházban leghégsőbb szolgálóinak és szolgálólányainak adja. Tehát, minél inkább megnyered ennek a fenséges Uralkodónak és Hétszögnek a kegyeit, annál inkább tiszta hited lesz egész magatartásodban: tiszta hited, amely közömbössé fog tenni minden érzéki és rendkívüli iránt; él hited, amelyet áthat a szeretet, ami által minden tettettedet kizárólag a legtisztább szeretet ösztönzésére fogod tenni; állhatatos és rendíthetetlen hited lesz mint a kőszikla, ami erőt ad neked, hogy állhatatos és kitartó maradj a viharok és szenvedések közepette; hatékony és belátó hitet, amely mint valami titokzatos zár, amely meg tudja nyitni az utat Jézus minden titka felé, az ember végső dolgai felé és magába Isten Szívébe; bátor hitet, amelyben língadozás nélkül nagy dolgokra fogsz vállalkozni és nagy dolgokat fogsz véghezvinni Istenért és a lelkek üdvösségéért; végül olyan hitet, amely égő fáklya, az isteni Bölcsesség rejtett kincse lesz számodra, és mindenható fegyvered, amelyet arra fogsz használni, hogy megvilágítsd azokat, akik a sötétségben és a halál árnyékában élnek; hogy lángra lobbantsd a lanyhákat és azokat, akiknek a szeretet izzó aranyára van szükségük; hogy életet adj azoknak, akik bűnben haltak meg; hogy megérintsd és felébreszd szelíd és erőt teljes szavaddal a márványszíveket és a libanoni cédrusokat; és végül, hogy ellenállj az ördögnek és a megváltás minden ellenségének.¹⁵⁷

[*A tiszta szeretet kegyelme*]

215. 3° A szép szeretet Anyja¹⁵⁸ megszabadítja szívedet minden aggálytól és minden szolgálói félelemtől. Megnyitja és kitágítja szívedet, hogy Fia

¹⁵⁷ Vö. Gal 5,6; Kol 1,23; Róm 5,1–2; Zsid 11,33; Kol 2,3; Lk 1,79; 1Pt 5,8–9.

¹⁵⁸ Vö. Sir 24,24.

parancsainak útján Isten gyermekeinek szent szabadságával futhass, és hogy fellobbantsa rajta a tiszta szeretetet, mely kincsének az az je. Így Isten iránti viselkedésedet – aki maga a szeretet – többé nem a félelem, mint eddig, hanem a tiszta szeretet hatja át.¹⁵⁹ Jó Atyádnak fogod t tekinteni, akinek szüntelenül tetszésére igyekszel lenni, akivel bizalmasan beszélgetsz, mint gyermek jó Atyjával. Ha sajnálatos módon meg is bántanád, azonnal megalázkodnál el tte, és alázatosan bocsánatot kérnél t le, egyszer en nyújtanád neki kezedet, szeretettel emelkednél fel, zavar és nyugtalanság nélkül, és csüggedés nélkül mennél tovább felé.

[Nagy bizalom Istenben és Máriában]

216. 4° A Szent Sz z nagy bizalommal tölt majd el Isten és önmaga iránt: 1° mert többé nem magadtól közeledsz Jézus Krisztushoz, hanem mindig e jó Anya által; 2° mivel neki adtad minden érdemedet, kegyelmedet és elégtételeidet, hogy akarata szerint rendelkezzen velük, neked adja erényeit, és felruház érdemeivel, így bizalommal telve mondhatod Istennek: *Íme Mária, a szolgálóleányod, legyen nekem a Te igéd szerint: Az Úr szolgálója vagyok, teljesedjenek hát be rajtam szavaid;*¹⁶⁰ 3° mivel mindenestül, testestül-lelkestül átadtad magad neki, , aki adakozó az adakozókkal, és adakozóbb az adakozóknál, viszonzásul csodálatos, de igaz módon ajándékozza magát neked, így nyugodtan mondhatod neki: *A tied vagyok, adj nekem szabadulást,*¹⁶¹ vagyis: *A Tied vagyok, Szentséges Sz z, ments meg engem; vagy, mint már mondtam, a szeretett tanítvánnyal: Szentséges Anyám, Téged vettelek minden javamul. Szent Bonaventurával még ezt is mondhatod: Szeretett Úrn m és megment m, bizalommal fogok cselekedni és nem félek majd, mert er m és dics ségem Te vagy az Úrban...;* és másutt: *„Tied vagyok egészen, és mindaz, ami az enyém, a tied,*¹⁶² *ó, dics séges, minden teremtett dolog fölött áldott Sz z; szívemre mint pecsétet helyezlek, mert szereteted er s, mint a halál. A próféta érzéseivel elmondhatod Istennek: Uram, sem szívemnek, sem szememnek nincs oka felmagasztalni magát, nincs miért g gösnek lennie, nagy és csodálatos dolgokat keresnie. Ezzel együtt még mindig nem vagyok alázatos, de a bizalom által felemeltem és meger sítettem lelkemet. Olyan vagyok, mint a földi örömekt l megkímélt, anyja ölén pihen gyermek, s ez az az öl, melyben javakkal árasztanak el.*¹⁶³ 4° Ami iránta való bizalmadat még inkább növeli az, hogy önmagadban kevésbé, sokkal inkább benne, kincseskamrádban bízol, miután nála helyezted letétbe minden meg rzésre vagy elajándékozásra való javadat. Ó, mily nagy bizalom, mekkora vigasz a léleknek, mely elmondhatja, hogy Isten kincseskamrája, melyben

¹⁵⁹ Bibliai reminiscenciák: Zsolt 118,32; Jn 4,18; Róm 8,21; Gal 4,31; 1Jn 4,16.

¹⁶⁰ Lk 1,38.

¹⁶¹ Zsolt 118,94.

¹⁶² Kiv 15.

¹⁶³ Vö. Zsolt 130, 1–2.

legértékesebb kincsét elhelyezte, az kincseskamrája is. – mondja egy szent – az *Úr kincseskamrája*.

[*Mária lelkének és szellemének átadása*]

217. 5° A Szent Sz z lelke átadja magát neked, hogy az Urat dics ítse; az szelleme lép a tied helyébe, hogy megváltó Istenében ujjongjék,¹⁶⁴ feltéve, hogy ennek az áhítatnak h séges gyakorlója vagy. *Mária lelke legyen mindenkiben, hogy dics ítse az Urat; Mária szelleme legyen mindenkiben, hogy örvendezzék Istenben.* Ó, mikor jön el az a boldog id – mondja egy kortárs szent, aki Máriában teljesen elmerült –, ó, mikor jön el az a boldog id , amikor Mária lesz Úrn je és Királyn je a szíveknek, hogy azokat hatalmas és egyetlen Jézusa uralmának teljesen alávesse? Mikor lélegzik majd be a lelkek Máriát úgy, mint tud a leveg t? Akkor majd csodálatos dolgok történnek idelent, ahol a Szentlélek szeretett Jegyesére mintegy újrateremtve talál rá a lelkekben, akikre gyakorta leszáll majd, hogy adományával, f leg a bölcsesség adományával árassza el ket, hogy a kegyelem csodáit m velhessék. Kedves testvérem, mikor jön el az a boldog id , Mária kora, amikor majd sok kiválasztott lélek, akiket Mária a Magasságbelit l a maga számára elnyert, Mária bens jének mélységeiben elmerül, és az él képmása lesz, hogy Jézus Krisztust szeresse és dics ítse? Ez az id csak akkor jön el, ha majd az általam tanított áhítatot megismerik és gyakorolják. *Uram, hogy eljöjjön a Te országod, jöjjön el Mária országa!*

[*A lelkek átalakulása Máriában Jézus Krisztus képmására*]

218. 6° Ha ennek az ájtatosságnak h séges gyakorlásával gondosan ápoljuk lelkünkben Máriát, az élet fáját, akkor a kell id ben meghozza gyümölcsét;¹⁶⁵ és az gyümölcse nem más, mint Jézus Krisztus. Annyi jámbor lelket látok, akik Jézus Krisztust keresik. Egyesek egy bizonyos úton, bizonyos gyakorlattal, mások máshogyan. És miután gyakran sokáig dolgoztak éjszaka, elmondhatják: *egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit.*¹⁶⁶ És mi is elmondhatjuk nekik: *Sokat vetettetek, de keveset takarítottatok be.*¹⁶⁷ Jézus Krisztus még túl gyenge bennetek. De Mária szepl telen útján, ezt az isteni gyakorlatot végezve, melyet tanítok, nappal dolgozunk, szent helyen és keveset. Máriában nincs éjszaka, mivel b n, s t annak még a legcsekélyebb árnyéka sem volt benne soha. Mária szent hely, a szentélyek szentélye, melyben a szentek képz dnek és formálódnak.¹⁶⁸

219. Jegyezd meg, kérlek, amit mondok: a szentek Máriában formálódnak. Nagy a különbség a között, ha egy domborm ves alakot kalapáccsal és

¹⁶⁴ Vö. Lk 1,47.

¹⁶⁵ Vö. Zsolt 1,3; Lk 1,42.

¹⁶⁶ Lk 5,5.

¹⁶⁷ Ag 1,6.

¹⁶⁸ Bibliai reminiscenciák: Zsolt 17,33; Jn 9,4; 1Jn 1,5; Kiv 26,34.

vés vel dolgozunk ki, vagy ezt az alakot formaöntéssel készítjük. A szobrászok sokat fáradnak, hogy alakjaikat az előbbi módon készítsék elő, és ehhez sok időre van szükségük. Az utóbbi módon azonban kevés fáradsággal igen rövid idő alatt elkészülnek velük. Szent Ágoston a Szent Szűzet Isten formájának nevezi. *Ha Téged Isten formájának nevezlek, méltó vagy arra. Önt forma, mely istenek formálására, öntésére való.*¹⁶⁹ Akit ebbe az isteni formába öntenek, az gyorsan formálódik és alakul át Jézus Krisztusba és Jézus Krisztus beléje. Kis költséggel rövid idő alatt isteni alakot ölt, mivel ugyanabba a formába öntik, mely kialakított egy Istent.

220. Úgy tényleg, jogosan hasonlíthatom össze azokat a lelki vezetőket és jámbor személyeket, akik Jézus Krisztust magukban vagy másokban más gyakorlatok által akarják kialakítani, azokkal a szobrászokkal, akik bizalmukat saját tudásukba, ügyességükbe és művészi képességeikbe helyezve, számtalan kalapács- és vésőütéssel dolgoznak egy kemény kővön vagy egy megmunkálatlan fadarabon, hogy abból Jézus Krisztus alakját kidolgozzák. Ez az alak olykor természetellenesre sikeredik, vagy azért, mert híjával vannak a szükséges ismeretnek és tapasztalatnak Jézus Krisztus személyét illetően, vagy pedig néhány félresikerült ütés miatt, mely elrontja műveket. Azok azonban, akik magukévá teszik a kegyelem titkát, melyet ismertetek velük, joggal hasonlíthatók olvasztó- és öntőmunkásokhoz, akik megtalálván Mária szép öntőformáját, melyben Jézus Krisztus természetes és isteni módon alakult ki, beleöntik magukat Máriába, hogy ott elveszenek és Jézus Krisztus hűképűsávé váljanak, miközben nem saját ügyességükre, hanem kizárólag a kiválóra formára hagyatkoznak.
221. Ó, mily szép és igaz hasonlat! De ki érti meg? Szeretném, ha te lennél az, kedves testvérem! De emlékezzél arra, hogy csak azt lehet formába önteni, ami olvadt és folyékony: vagyis össze kell zúzni és fel kell olvasztani magadban a régi Ádámot, hogy az újjá válhass Máriában.

[*Jézus Krisztus legnagyobb dicsősége*]

222. 7° Ha ezt az ájtatosságot nagyon hűségesen végzed, akkor Jézus Krisztust egy hónap alatt jobban dicsőíted, mint bármely más, talán még nehezebb gyakorlattal is több éven keresztül. Állításom megindokolására álljanak itt a következők:

1° Cselekedeteidet a Szent Szűz által végezve, amire ez a gyakorlat tanít, lemondasz saját szándékaidról és tevékenységeidről, legyenek azok mégoly jók vagy ismertek is, hogy úgymond elvéssz a Szentséges Szűzében, jóllehet azok ismeretlenek előtted. Ezáltal részesülsz az ő szándékainak magasztosságában. Ezek oly tiszták voltak, hogy legkisebb cselekedetével, pl. rokkája megpörgetésével vagy egyetlen öltéssel¹⁷⁰ is jobban dicsőítette Istent, mint Szent Lőrinc kegyetlen szenvedésével a rostélyon, sőt, jobban,

¹⁶⁹ Utalás a Zsolt 81,6-ra.

¹⁷⁰ Vö. Péld 31,19.

mint az összes szentek leghűesebb cselekedeteikkel. Ezért földi tartózkodása alatt Mária oly kimondhatatlanul sok kegyelmet és érdemet szerzett, hogy könnyebb lenne megszámlálni az égbolt csillagait, a tenger vizének cseppjeit és partjának homokszemeit, mint az angyalok kegyelmeit és érdemeit. Istent pedig jobban dicsőítette, mint az összes angyalok és szentek valaha is dicsőítették vagy valaha is dicsőítenék. Ó, Mária, te hatalmas csoda! Te csakis a kegyelem csodáit tudod megvalósítani azokban a lelkekben, akik valóban el akarnak veszni benned!

223. 2° Mert a lélek ennek az ájtatosságnak a gyakorlásával semmire sem tartja azt, amit maga gondol, vagy tesz, hanem Jézus Krisztushoz közeledve, sőt, ha csak beszél is vele, Mária tetszésére és rendelkezésére támaszkodik. Ezáltal sokkal inkább gyakorol alázatosságot, mint azok a lelkek, akik önmaguktól cselekednek, saját képességeikre támaszkodnak, és ezekben észrevétlenül is örömeiket lelik. Következésképpen az emberi lélek sokkal magasztosabban dicsőíti Istent, akit csak a kicsik és a szívükben alázatosak dicsőítenek tökéletesen.
224. 3° Mivel a Szentséges Szűz nagy szeretetében örömmel fogadja szívébe cselekedeteink ajándékát, csodálatos szépséggel, ragyogással ékesíti, és maga mutatja be Jézus Krisztusnak. Ezáltal a mi Urunkat egyértelműen jobban dicsőítjük, mintha bűnös kezünkkel mi mutatnánk be Nekik.
225. 4° Végül, valahányszor Máriára gondolsz, Mária helyetted gondol Istenre. Valahányszor dicsőíted és tiszteled Máriát, Mária veled együtt dicsőíti és tiszteli Istent. Máriánál minden Istenhez viszonyul, és én teljes joggal fogom ezt „Isten viszonyának” nevezni, mert mivel mindenben Istenhez viszonyul, Isten visszhangja, amely csak azt mondja, azt visszhangozza: Isten. Ha azt mondod: Mária, azt válaszolja: Isten. Szent Erzsébet dicsőíti Máriát és boldognak mondja, mert hitt; Mária pedig, Isten hívő visszhangja azt énekli: *Magnificat anima mea Dominum*: Magasztalja lelkem az Urat.¹⁷¹ Amit Mária ebből az alkalomból tett, azt minden nap megismétli. Amikor dicsőíjük, szeretjük, tiszteljük vagy odaajándékozunk neki magunkat, Istent dicsőíjük, Istent szeretjük, Istent tiszteljük, Istennek hozunk ajándékot Mária által és Máriában.

[5. A MÁRIA-TISZTELET KÜLÖNLEGES GYAKORLATAI]

Külső gyakorlatok

226. Jóllehet ennek az ájtatosságnak a lényege a belsőben van, mégis több külső gyakorlata van, amelyeket nem kell elhanyagolni: *Ezt meg kell tenni, azt nem szabad elhagyni.*¹⁷² Akár azért, mert a jól végzett külső gyakorlatok segítik a belsőket, akár azért, mert emlékeztetik az érzelmeiket által vezetett

¹⁷¹ Lk 1,46 és Lk 1,45.

¹⁷² Mt 23,23.

embert arra, hogy mit tett, s mit kell tennie, akár pedig azért, mert alkalmasak felebarátunk épülésére, aki látja ezeket, ami nem mondható el a pusztán csak belső gyakorlatokról. Ezért tehát egyetlen világi ember, se bíráló ne avatkozzék bele azt állítva, hogy az igazi ájtatosság a szívünkben van, hogy minden külső segítséget kerülnünk kell, mert abban hívság lehet, hogy el kell rejteni ájtatosságunkat stb. Én Tanítómmal ezt válaszolom nekik: *Ugyanígy a ti világosságotok is világítsa az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat.*¹⁷³ Természetesen, ahogyan Szent Gergely is mondja, nem szabad tetteinket azért véghezvinni és külső ájtatosságainkat azért végezni, hogy tetsszünk az embereknek, és dicséretet kapjunk tőlük, ez hiúság lenne. Olykor mások el is tesszük, azzal a szándékkal, hogy tetsszünk Istennek, és ezáltal dicsőítsük titeket, mit sem törődve mások megvetésével vagy dicséretével.

Csak néhány külső gyakorlatot fogok röviden felvázolni, amelyeket nem azért hívok külső gyakorlatoknak, mert a benső nélkül lehetne végezni őket, hanem azért, mert valamelyest külsőek a tisztán belső gyakorlatokhoz képest.

[Önátadás az előző készített gyakorlatok után]

227. *Első gyakorlat.* Akik magukévá szeretnék tenni ezt a különleges ájtatosságot – amelyet a társaság még nem vett fel, bár ajánlatos lenne –, legalább tizenkét napot arra használjanak, hogy kiüresítsék magukat a Krisztus szellemével ellenkező világ szellemétől, mint már mondtam ennek a Jézus Krisztus országára való felkészülésnek az első részében. Ezután három hetet arra használjanak, hogy a Szent Szellem által megteljenek Jézus Krisztussal. Íme a sorrend, amihez tarthatják magukat:

228. Az első héten minden imádságukban és ájtatos cselekedtükben önismeretért és tökéletes bűnbánatért imádkoznak, mindezt az alázatosság szellemében. E célból, ha akarják, elmélkedhetnek arról, amit lelkünk gonosz mélyéről mondtam, így ennek a hétnek az első hat napján nem másnak, mint csigának, hernyónak, varangyos békának, disznónak, kígyónak és bakkecskének tekintik magukat, vagy pedig Szent Bernát alábbi három mondását tartják szem előtt: „Gondold el, mi voltál, rothadt csíra; mi vagy most, sáredény; mi leszel, férges tápláléka”. Ezekkel a szavakkal imádkozzanak Jézus Krisztushoz és a Szentlélekhez, hogy világosítsa meg őket: *Uram, hogy lássak!*¹⁷⁴ vagy: *Ismerjem meg magamat!* vagy: *Jöjj el, Szentlélek!* Minden nap mondják el a litániákat a Szentlélekhez az azokat követő imádsággal, ahogyan az írás első részében feltüntettük. Folyamodjanak a Szent Szellemhez, és kérik ezt a nagy kegyelmet, az önmegismerés kegyelmét, amely az összes többinek alapja kell legyen. E célból mondják el naponta az *Üdvözlégy, tenger Csillagát* és ennek litániáit.

¹⁷³ Mt 5,16.

¹⁷⁴ Lk 18,41.

229. A második héten imádságaikban és napi cselekedeteikben igyekeznek megismerni a Szentséges Szüzet. Ezért a megismerésért a Szentlélekhez imádkoznak. Olvashatják és elmélkedhetnek arról, amit ezzel kapcsolatban mondtunk. Mint az els héten a Szentlélekhez szóló litániákat és az *Üdvözlégy, tenger Csillagát* imádkozzák, ezenfelül mindennap egy rózsafüzért, vagy legalább a kis rózsafüzért mondják el ezzel a szándékkal.
230. A harmadik hetet Jézus Krisztus megismerésére használják. Olvashatnak és elmélkedhetnek arról, amit mondtunk, elmondhatják Szent Ágoston imáját, amelyet ennek a második résznek az elején adtunk meg. Ezzel a szenttel naponta százszor meg százszor elmondhatják, elismételhetik: *Hadd ismerjelek meg Téged!* vagy: *Uram, hogy lássak!* Az el z hetekhez hasonlóan elmondják a litániákat a Szentlélekhez és az *Üdvözlégy, tenger Csillagát*, amihez még minden nap elmondják a litániákat Jézushoz is.
231. Ennek a három hétnek a végén meggyónnak és megáldoznak azzal a szándékkal, hogy a szeretet rabszolgáiként Mária keze által átadják magukat Jézus Krisztusnak. Az áldozás után, amit a lentebb leírt módon igyekeznek végezni, elmondják felajánló imádságukat, amelyet szintén lentebb találunk meg. Ha ez a szövegminta nincs kinyomtatva, másolják le vagy másoltassák le, és írják alá azon a napon, amikor elvégezték felajánlásukat.
232. Ajánlatos, ha ezen a napon valamilyen járandóságot fizetnek Jézus Krisztusnak és Szent Anyjának, akár keresztségi fogadalmaik iránti egykori h tlenységük levezeklésére, akár azért, hogy ezzel tegyenek tanúbizonyságot Jézus és Mária hatalmától való függésükr l. Ez a járandóság tehát ki-ki ájtatosságának és képességének megfelelő lesz, akárcsak a böjt, az önmegtagadás, alamizsna vagy gyertya. Ha ajándékul nem is hoznának mást, csak jó szívvel egy gombost t, ez elég lenne Jézusnak, aki csak a jó szándékot nézi.
233. Legalább évente, ugyanazon a napon megújítják ugyanazt a felajánlást, miközben három hétig ugyanazokat a gyakorlatokat végzik.
S t, mindazt, amit tettek, havonta és naponta megújíthatják ezzel a néhány szóval: *Tied vagyok egészen, és mindaz, ami az enyém, a tied,*¹⁷⁵ szeretett Jézusom, Mária, a te legszentebb Édesanyád által.

[A kis Sz z Mária-rózsafüzér elimádkozása]

234. *Második gyakorlat.* Életük minden napján, mégis minden feszélyezettség nélkül elimádkozzák a kis Sz z-Mária rózsafüzért, mely három Miatyánkból és a Szentséges Sz z tizenkét kiváltságának és nagyságának tiszteletére tizenkét Üdvözlégyb l áll. Ez az a gyakorlat nagyon régi, alapja a Szentírásban található. Szent János egy asszonyt látott, *öltözte a nap, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból korona,*¹⁷⁶ s ez az asszony a tolmácsolók szerint a Szent Sz z.

¹⁷⁵ Vö. Kiv 15.

¹⁷⁶ Vö. Jel 12,1.

235. Több módja van, hogy szépen imádkozzuk ezt a kis rózsafüzért, és túl hosszas lenne itt kifejteni ezeket. Maga a Szentlélek tanítja meg azoknak, akik a legh ségesebbek ehhez az ájtatossághoz. Mégis, íme a legegyszer bb módja. El ször mondd ezt: Szentséges Sz z, kegyeskedj meghallgatni magasztalásomat, és adj er t ellenségeiddel szemben! Majd imádkozd el a Hiszekegyet, azután háromszor egymás után egy Miatyánkot, négy Üdvözlégy Máriát és egy Dics séget az Atyának. Befejezésül ezt mondjuk: Oltalmad alá...

[Vaslánc viselése]

236. *Harmadik gyakorlat.* Igen dicséretes, becsüendő és hasznos dolog azokra nézve, akik ily módon Máriában Jézus rabszolgájává válnak, ha szeretetük rabságának jeleként vasláncot viselnek, amely a lentebb feltüntetett külön áldással van megáldva.

Igaz, ezek a küls jelek nem fontosak, az ember jól megvan nélkülük, még ha magáévá is tette ezt az ájtatosságot. Mégis, nem állhatom meg, hogy ne dicsérjem meg nagyon azokat, akik lerázták magukról az ördögi rabság szégyenteljes láncait, melyekkel az eredendő b n és talán személyes b neik bilincseltek meg ket, akik önként lettek Jézus Krisztus rabjai, és Szent Pállal büszkén vallják, hogy Jézus Krisztusért vannak láncra verve,¹⁷⁷ mely bár vasból van és fénye nincs, ezerszer dics bb és értékesebb, mint a császárok arany nyakékei.

237. Míg egykor semmi sem volt szégyenletesebb a keresztnél, mostanság a kereszténységben nincs dics bb ennél a fadarabnál.¹⁷⁸ Ugyanezt mondhatjuk el a rabláncokról is. A régiek között nem volt gyalázatosabb nála, s ma sincs másképp a pogányok között. A keresztények között viszont nincs dics bb Jézus láncainál, mert felszabadítanak és megóvnak minket a szégyenteljes b nös kapcsolatoktól és az ördögtől.¹⁷⁹ Szabadságot hoznak, Jézushoz és Máriához kötnek bennünket, éspedig nem kényszerrel és er szakkal, mint valami rabokat, hanem kedvességgel és szeretettel, mint a gyerekeket. A *szeretet kötelékeivel vonzottam ket*¹⁸⁰ – mondja Isten egy próféta ajkával –, melyek következképp er sek, mint a halál,¹⁸¹ és valamiképpen még er sebbek azoknál, akik halálukig h en viselik ezeket a dics jelvényeket. Mert bár a halál megsemmisíti testüket, rothadt anyaggá változtatva azt, nem semmisíti meg rabságuk kötelékeit, melyek vasból lévén nem romlanak könnyen, s talán a feltámadás napján, az utolsó ítélet napján ezek a láncok, amelyek még összekötik csontjaikat, dics ségük részévé lesznek, a világosság és a dics ség láncáivá válnak. Boldogok tehát, ezerszer is boldogok Jézus kiváló rabszolgái Máriában, akik láncukat sírjukig hordják!

¹⁷⁷ Vö. Ef 3,1; Filem 1,1; 1,9.

¹⁷⁸ Vö. Ter 6,14.

¹⁷⁹ Vö. Róm 6,22.

¹⁸⁰ Oz 11,4.

¹⁸¹ Vö. Én 8,6.

238. Ezeket a láncokat az alábbiak miatt viseljük:

El ször is, hogy emlékeztessék a keresztynt keresztségi fogadalmaira és kötelességeire, tökéletes megújításukra, melyet ezzel az ájtatossággal tesz, és arra a szigorú kötelességére, hogy h maradjon hozzájuk. Mivel az embert gyakran inkább érzékei vezetik, mint tiszta hite, könnyen megfélelkezik Isten iránti kötelességeir l, ha valamely küls tárgy nem emlékezteti rá. Ezért ezek a láncok csodálatos szolgálatot tesznek a keresztynek emlékeztetve t a b n és az ördög rabláncaira, melyekt l a szent keresztség megszabadította,¹⁸² továbbá Jézus Krisztustól való függésére, amit a szent keresztségben fogadott, és amit fogadalmi megújításával meger sített. Annak, hogy oly kevés kereszty gondol keresztségi fogadalmaira, és a pogányok módjára oly szabadosan él, mintha semmit sem ígért volna Istennek, egyik oka az, hogy nem viselnek semmilyen küls jelvényt, amely ezekre emlékeztetné ket.

239. Másodszor, hogy megmutassuk, nem szégyenkezünk a Jézus Krisztusnak való rabszolgaság és szolgálat miatt, és megtagadjuk a világnak, a b nnek és az ördögnek való végzetes rabszolgaságot.

Harmadszor, hogy óvakodjunk, megvédjük magunkat a b n és az ördög láncaitól. Mert vagy *a romlottság kötelékeit*, vagy pedig *a szeretet és az üdvösség kötelékeit* kell viselnünk.¹⁸³

240. Ó, kedves testvérem, törjük össze a b n és a b nösök, a világ és a világiak, az ördög és cimborái rabláncait, és dobjuk messzire végzetes igájukat: *Törjük össze bilincüket, tépjük szét rabláncukat!*¹⁸⁴ Tedd a lábad – hogy a Szentlélek szavaival éljek – Jézus dics bilincésébe, a nyakadat meg láncába: *A bölcsesség bilincét rakd a lábadra, a nyakadat meg hajtsd az igájába.*¹⁸⁵ Hajtsuk le vállunkat, és hordjuk a Bölcsességet, ami Jézus Krisztus, és nem fáradunk bele láncai hordásába: *Hajtsd alá a vállad, s hordozzad a terhét, a gyepel it ne und meg sohasem.*¹⁸⁶ Megfigyelheted, hogy a Szentlélek, mielőtt kimondaná ezeket a szavakat, felkészíti rá a lelket, hogy ne vesse el fontos tanácsát: *Figyelj, fiam, s vedd át gondolataimat, ne vedd meg, amit tanácsolok neked.*¹⁸⁷

241. Ezért, kedves testvérem, biztosan örömmel veszed, ha a Szentlélekkel egyesülve ugyanezt a tanácsot adom neked: Bilincsei az üdvösség kötelékei. Ahogyan Jézus Krisztus a kereszten akarva-akaratlan mindent magához vonz, úgy fogja b neik láncá által magához vonzani az elvetetteket, hogy mint rabokat és ördögöket örök haragjához és bosszúálló igazságához bilincselje, míg a kiválasztottakat, különösen az utolsó id kben, a szeretet

¹⁸² Vö. Róm 6,17.

¹⁸³ Vö. Iz 5,18; Oz 11,4.

¹⁸⁴ Zsolt 2,3.

¹⁸⁵ Sir 6,24.

¹⁸⁶ Sir 6,25.

¹⁸⁷ Sir 6,23.

kötélékeivel vonzza magához: *Mindenkit magamhoz vonzok.*¹⁸⁸ *Puha kötélekkel vonzottam ket, a szeretet kötélekeivel.*¹⁸⁹

242. Jézus Krisztus szeret rabszolgái vagy foglyai¹⁹⁰ viselhetik láncukat a nyakukban, a karjukon, derekuk körül, vagy a lábukon. Caraffa Vince atya, a Jézus Társaságának hetedik generálisa, aki 1643-ban szentség hírében hunyt el, szolgasága jeléül vaskarikát hordott a lábán, és azt mondta, hogy nagyon sajnálja, hogy nem vonzolhatja ket nyilvánosan is. A Jézusról nevezett Ágnes anya, akir l már beszéltünk, dereka körül viselt vasláncot. Mások a nyakukon hordták vezeklésül a világban viselt gyöngy nyakláncokért, megint mások pedig a karjukon, hogy kezük munkája során emlékeztessék magukat arra, hogy Jézus Krisztus rabszolgái.

[Különös ájtatosság a Megtestesülés titka iránt.]

243. *Negyedik gyakorlat.* Jézus és Mária rabszolgái különös ájtatossággal viseltetnek a március 25-én ünnepelt Ige Megtestesülésének nagy titka iránt. Ez a titok ennek az ájtatosságnak a titka, mert a Szentlélek sugallta: 1. hogy tiszteljük és kövessük azt a kimondhatatlan függ séget, amellyel a Fiúisten akart függeni Máriától az Atyaisten dics ségére és a mi üdvösségünkre. Ez a függ ség különösen ebben a titokban mutatkozik meg, amelyben Jézus Krisztus fogoly és rabszolga az isteni Mária ölében, ahol mindenben T le függ; 2. hogy hálát adjunk Istennek azokért a mérhetetlen kegyelmekért, amelyekben Máriát részesítette, és kiváltképpen azért, hogy t választotta méltó Anyjául, s ez a választás ebben a titokban esett meg. Ez a két f célja krisztusi rabszolgaságunknak Máriában.
244. Jegyezd meg, kérlek, hogy én rendszerint ezt mondom: *Jézus szolgálja Máriában, szolgaság Jézusnak Máriában.* Valójában azt is lehetne mondani, ahogyan többen is megtették: *Mária szolgálja, szolgaság a Szent Sz znek.* Úgy vélem azonban, hogy jobb magunkat Jézus szolgájának nevezni Máriában, ahogyan azt a témával kapcsolatban egy egyházi embernek tanácsolta a ritka bölcsességér l és nagy jámborságáról ismert Tronson úr, a Saint-Sulpice-i Szeminárium f elöljárója. Ennek okai a következők:
245. 1° Büszke század a miénk, melyben számos felfuvalkodott tudós, er s, kritikus szellem él, akik mindig találnak kivetnivalót a legmegalapozottabb és legértékesebb ájtatossági gyakorlatokban. Hogy ne szolgáltsunk nekik alkalmat szükségtelen kritikákra, jobb ezt mondani – *szolgaság Jézus Krisztusnak Máriában,* és jobb magunkat *Jézus Krisztus szolgáinak,* mintsem Mária szolgáinak nevezni. Ez esetben ezt az ájtatosságot inkább a végs célja alapján nevezzük el, ami Jézus Krisztus, mintsem az útról és az eszköztől, melyek által a célhoz érünk, azaz Máriáról, jóllehet valójában aggodalom nélkül használhatjuk egyik vagy másik elnevezést, ahogyan azt

¹⁸⁸ Jn 12,32.

¹⁸⁹ Oz 11,4.

¹⁹⁰ Vö. Ef 3,1; Filem 1,1–9.

magam is teszem. Például, ha valaki Orléans-ból Tours-ba megy Amboise-on keresztül, jogosan mondhatja, hogy Amboise-ba megy, és azt is, hogy Tours-ba megy, hogy Amboise-ba tartó, de azt is, hogy Tours-ba tartó utazó. Annyi különbség azonban mégis van, hogy Amboise csak a Tours-ba vezet egyenes út, míg utazásának végső célja és végállomása kizárólag Tours.

246. 2° Mivel a fentiek, melyet ebben az ájtatosságban tisztelünk és magasztalunk a Megtestesülés titka, amelyben Jézus Krisztust kizárólag Máriában láthatjuk, az életben megtestesülve, helyénvaló azt mondani, hogy: *rabszolgaság Jézusnak Máriában*. Jézusnak, aki Máriában lakozik és uralkodik, mint azt oly sok kiváló ember szép imádsága is kifejezi: *Ó, Jézus, ki Máriában élsz, jöjj el és élj bennünk szentséged szellemével!* stb.¹⁹¹

247. 3° Ez a kifejezés jobban rámutat a Jézus és Mária közötti szoros egységre. Oly bensőségesen egyesültek, hogy egyikük egészen a másikban van: Jézus egészen Máriában, és Mária egészen Jézusban; vagy inkább: Mária nincs többé, csak Jézus benne, olyannyira, hogy könnyebb lenne elválasztani a világosságot a naptól, mint Máriát Jézustól. Ezért nevezhetjük Urunkat *Mária Jézusának*, a Szent Szület pedig *Jézus Máriájának*.

248. Mivel idem nem engedi, hogy a Máriában élő és uralkodó Jézus titkának vagy az Ige megtestesülésének kiválóságát és nagyságát hosszabban elmagyarázzam, arra szorítkozom, hogy néhány szóval elmondjam, hogy ez Jézus Krisztusnak első, legrejtettebb, legfenségesebb és legkevésbé ismert titka. Jézus ebben a titokban jelölt meg minden kiválasztottat, Máriával egyetértésben, az életben, melyet ezért a szentek az *isteni titkok termékek* neveztek el. Ebben a titokban teljesítette életének minden további titkát azáltal, hogy elfogadta, teljesíti őket. Mikor Jézus e világba jött, így szólt: *Megyek, hogy teljesítsem akaratodat.*¹⁹² Következésképpen ez a titok csírájában tartalmazza az összes többi titkot, magában foglalja a többihez szükséges akaratot és kegyelmet. Végül ez a titok Isten irgalmasságának, nagylelkiségének és dicsőségének trónusa. Irántunk való irgalmasságának trónusa, mert nem közeledhetünk Jézushoz másként, mint Mária által, nem láthatjuk Jézust, nem beszélhetünk Vele, mint Mária közbenjárására. Jézus, aki mindig meghallgatja szeretett Anyját, a szegény bűnösöknek erről a trónról is mindig kegyelmet és irgalmat ad: *Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónjához.*¹⁹³ Ez nagylelkiségének trónja Máriával szemben, mert amíg ez az új Ádám ebben az igazi földi paradicsomban tartózkodott, titkon annyi csodát látott, hogy sem az angyalok, sem az emberek fel nem fogják azokat. Ezért nevezik Máriát a szentek Isten fenségességének, mintha Isten csak Máriában lenne fenségesebb: *Mert ott mutatja meg nekünk fölségét az Úr!*¹⁹⁴ Atyja dicsőségének trónusa ez, mert Jézus Krisztus Máriában

¹⁹¹ Az imát elsőször Olier jelentette meg 1655-ben. Állítása szerint Condrent 1 származik.

¹⁹² Zsid 10,5–9.

¹⁹³ Zsid 4,16.

¹⁹⁴ Iz 33,21.

engesztelte ki tökéletesen az emberekre haragvó Atyját; benne állította helyre a dicsőséget, melyet a bűn elragadott tőle. Akaratának és önmagának áldozata által pedig, melyet Máriában mutatott be, több dicsőséget adott Atyjának, mint a Régi Törvény összes áldozata valaha is adott. Végül Atyjának végtelen dicsőséget adott, amelyet emberrel még nem kapott soha.

[Az Üdvözlégység Mária és a rózsafüzér iránti nagy áhítat]

249. *Ötödik gyakorlat.* Mária szolgálói nagy áhítattal imádkozzák az Üdvözlégység Máriát, vagyis az Angyali üdvözlést, melynek értékét, érdemét, kiválóságát és szükségességét még a felvilágosultabb keresztények közül is csak kevesen ismerik. A Szentséges Szűznek többször meg kellett jelennie nagy és igen felvilágosult szenteknek, hogy megmutassa ennek az imádságnak az érdemét, mint például Szent Domonkosnak, Kapisztrán Szent Jánosnak, Boldog Alanus de Rupe-nak. Sok egész könyveket írtak ennek az imádságnak a csodáiról és hatékonyságáról a lelkek megtérítésében. Fennen hirdették, hogy mivel a világ üdvössége az Üdvözlégység Máriával kezdődött, ezért az egyes ember üdvössége is ehhez az imához kapcsolódik. Éppen ez által az imádság által hozta meg a száraz, terméketlen föld az élet gyümölcsét, és éppen ennek az imádságnak – ha áhítattal végezzük – kell kicsíráztatnia lelkünkben Isten szavát,¹⁹⁵ és megteremnie az élet gyümölcsét, Jézus Krisztust. Az Üdvözlégység Mária mennyei harmat, mely a földet, vagyis lelkünket öntözi,¹⁹⁶ hogy az idejében gyümölcsöt teremjen. Az a lélek viszont, melyet ez az imádság, ez a mennyei harmat nem öntöz, nem hoz gyümölcsöt, hanem csak tövist és bojtort terem, és majdnem átkozott.¹⁹⁷
250. Íme, amit a Szentséges Szűz feltárt Boldog Alanus de Rupe elmondott, aki ezt „A rózsafüzér méltóságáról” című könyvében le is jegyezte, majd ahogyan azt később Carthage írja: „Tudd meg, Fiam, és tudasd mindenkivel, hogy az örök kárhozat igen valószínű jele, ha valaki idegenkedik az Angyali üdvözléstől, lagymatagon vagy hanyagul viseltetik az imádság iránt, mely az egész világot helyreállította.” Mily vigasztaló és mily félelmetes szavak! Alig hinnénk, ha nem kezeskedne értük ez a szent ember, és elte Szent Domonkos, utána pedig sok jelentős személyiség és több évszázados tapasztalat. Mert mindig megfigyelhető volt, hogy az elvettség bélyegét magukon viselik, mint amilyenek az eretnekek, az istentelenek, a pogányok és a világi emberek gyölölik vagy megvetik az Üdvözlégység Máriát és a rózsafüzért. Az eretnekek tanulják és imádkozzák még a Miatyánkot, de az Üdvözlégység Máriát és a rózsafüzért nem, ezek az ereszborzalmaik. Inkább kígyót hordanának maguknál, mint rózsafüzért. A pogányok, még ha katolikusok is, mivel ugyanolyan hajlamúak, mint atyjuk, Lucifer, megvetik az Üdvözlégységet, vagy közömbösek iránta, a rózsafüzért pedig nem is áhítatnak

¹⁹⁵ Vö. Lk 8,11–15.

¹⁹⁶ Vö. Zak 8,12.

¹⁹⁷ Vö. Ter 3,17–18; Zsid 6,8.

tartják, mely csak a tudatlanoknak és az olvasni nem tudóknak való. Ezzel szemben a tapasztalat azt mutatja, hogy azok, akik egyébként a kiválasztottság jeleit viselik magukon, szeretik, élvezik, és örömmel imádkozzák az Üdvözlég Máriaát. És minél inkább egyesültek Istennel, annál jobban szeretik ezt az imádságot. Ezeket mondta még a Szentséges Sz z Boldog Alanusnak a fent idézett szavak után.

251. Nem tudom, hogy van ez és miért, de mégis igaz. Nincs is jobb titkom, hogy megtudjam Istené-e valaki, mint az, hogy megvizsgálom, szereti-e az Üdvözlég Máriaát és a rózsafüzért imádkozni. Azt mondom: szereti, mert lehet, hogy valaki természetes vagy természetfölötti képtelenség folytán nem tudja elimádkozni, de mégis szereti, és másokat is erre buzdít.
252. Ó, TI VÁLASZTOTT LELKEK, JÉZUS RABSZOLGÁI MÁRIÁBAN, tudjátok meg, hogy az Üdvözlég Mária a legszebb imádság a Miatyánk után. Ez a legtökéletesebb hódolat, mellyel Máriának adózhat, mert ezt az üdvözlét küldte neki a Magasságbeli az Arkangyal által, hogy megnyerje szívét. Ez a titokzatos bájjal teli köszönés oly nagy hatással volt Mária szívére, hogy mélységes alázatossága ellenére beleegyezett az Ige megtestesülésébe. Ezzel a hódolattal ti is feltétlenül megnyeritek a szívét, ha azt méltóképpen mondjátok.
253. Ha az Üdvözlég Máriaát jól, azaz figyelmesen, áhítattal és szelíden imádkozzuk, akkor az, a szentek szerint, az ördög ellensége, akit megfutamításra kényszerít, és kalapács, mely összezúzza; a lélek megszentel dése, az angyalok vígsága, a kiválasztottak dala, az Újszövetség hálaéneke, Mária öröme és a legszentebb Szentháromság dics ítése. Az Üdvözlég Mária mennyei harmat, mely termékennyé teszi a lelket; szeretetteljes, sz zi csók, melyet Máriának adunk; piros rózsza, melyet neki ajándékozunk, drágagyöngy, melyet neki ajánlunk, ambróziával és isteni nektárral telt kehely, melyet neki nyújtunk át. Ezek a hasonlatok mind a szentekt l származnak.
254. Kérve kérek ezért benneteket, azzal a szeretettel, melyet Jézusban és Máriában irántatok érzek, ne elégedjete meg a Szentséges Sz z kis füzérének elmondásával, hanem imádkozzátok el naponta a rózsafüzér egyharmadát, s t a teljes rózsafüzért, ha van rá id tők. Halálotok óráján áldani fogjátok a napot és az órát, amikor hittetek nekem. És mivel Jézus és Mária áldását vetettétek, a mennyben örök áldást arattok: *aki b ven vet, b ven arat.*¹⁹⁸

[A Magnificat imádkozása.]

255. *Hatodik gyakorlat.* Hogy hálát adjanak Istennek a Szentséges Sz znek adott kegyelmekért, Mária szolgái, Boldog Marie d'Oignies és sok más szent példájára gyakran imádkozzák a Magnificatot. Ez az egyetlen imádság, az egyetlen m , melyet a Szent Sz z állított össze, vagy inkább Jézus benne,

¹⁹⁸ 2Kor 9,6.

mert szolt Mária ajkaival. Ez a legnagyobb magasztaló áldozat, mely Istennek a kegyelem törvényében bemutatott. Egyrészt a legalázatosabb és leghálateltebb, másrészt a legfenségesebb és a legmagasztosabb minden himnusz között. Oly nagy és oly rejtett titkokat tartalmaz, hogy még az angyalok sem ismerik valamennyit. Gerson, az igen jámbor és igen bölcs tudós, miután életének nagy részét a legnehezebb tárgyakról szóló tudományos és jámbor értekezések írására fordította, csak élete vége felé és remegve vállalkozott a Magnificat magyarázására, hogy azzal minden m vét megkoronázza. Az err l írt in folio kötetében sok csodálatos dolgot mond a gyönyör , isteni hálaénekr l. Többek között azt mondja, hogy a Szentséges Sz z maga is gyakran imádkozta, különösen hálaadásképpen a szentáldozás után.¹⁹⁹ A tudós Benzonius ezt a *Magnificat*ot magyarázva több olyan csodáról tesz említést, mely ennek az imádságnak az erejéb l történt, és azt állítja, hogy az ördögök rettegve menekülnek, mikor a *Magnificat* ezen szavait hallják: *Karja bizonyoságot tett hatalmáról: szétszórta a szívükben a g gösöket.*²⁰⁰

[A világ megvetése.]

256. *Hetedik gyakorlat.* Mária h séges szolgálóinak megvetniük, gy lölniük és kerülniük kell a romlott világot, és e célból az els részben feltüntetett, a világ megvetését célzó gyakorlatokat végzik.

Különleges bels gyakorlatok azoknak, akik tökéletessé szeretnének válni

257. Az imént megadott küls gyakorlatokon kívül, amelyeket hanyagságból vagy megvetésb l nem kell kihagyni, amennyire azt az ember helyzete és körülményei megengedik, itt vannak az igen megszentel bels gyakorlatok azok számára, akiket a Szentlélek a tökéletesség magas fokára hív.

Négy szóban ez nem más, mint hogy minden tettünket MÁRIA ÁLTAL, MÁRIÁVAL, MÁRIÁBAN és MÁRIÁÉRT vigyük véghez azért, hogy tökéletesebben tehessük ezt *Jézus Krisztus által, Jézus Krisztussal, Jézusban és Jézusért.*

[Mindent Mária által cselekedjünk.]

258. 1° Cselekedeteinket Mária által kell végeznünk, vagyis mindenben engedelmeskednünk kell neki, és mindenben az szellemét l, azaz Isten Szentlelkét l kell vezetnünk. *Akiket Isten lelke vezérel, azok Isten fiai.*²⁰¹ Akiket Mária lelke vezérel, azok Mária gyermekei, és következésképpen Isten gyermekei, mint már mondtuk. Ezért a Szentséges Sz z annyi tisztelet je közül csak azok az igazi, h séges tisztelet i, akiket az szelleme vezérel. Említettem, hogy Mária szelleme Isten szelleme, mert Máriát

¹⁹⁹ Vö. ApCsel 1,11.

²⁰⁰ Lk 1,51.

²⁰¹ Róm 8,14.

sohasem a saját szelleme, hanem mindig Isten szelleme vezérelte, amely olyannyira eluralkodott benne, hogy saját szellemévé vált. Ezért mondja Szent Ambrus: Mária lelke legyen mindenkiben, hogy dics ítse az Urat; Mária szelleme legyen mindenkiben, hogy örvendezzék Istenben. Boldog a lélek, amikor egészen birtokába keríti és vezeti Mária lelke – mint a szent hírében elhunyt Rodriguez nev jezsuita szerzetest –, mert ez a lélek szelíd és erős, buzgó és bölcs, alázatos és bátor, tiszta és termékeny.

259. Ahhoz, hogy lelkünket Mária lelke vezesse: 1° le kell mondanunk saját szellemünkről, saját világosságunkról és akaratunkról mielőtt bármihez fogunk, például imádkozás előtt, mielőtt szentmisét mondanánk vagy hallgatnánk, szentáldozás előtt stb., mert saját lelkünk sötétsége, saját akaratunk és cselekedeteink gonoszsága, még ha jónak tűnik is, ha követjük őket, akadályt gördíthetnek Mária szent lelke elé. 2° Hagyatkozzunk Mária lelkére, hogy akarata szerint irányítson és vezessen bennünket. Bízunk magunkat szízi kezére, mint szerszámot a munkás kezére, mint lantot egy jó zenész kezére. Úgy kell benne elvesznünk, úgy kell magunkat átadnunk, mint a tengerbe dobott kőnek. Ezt egyszerre, egy pillanat alatt megtehetjük, a lélek egyetlen pillantásával, az akarat apró elhatározásával, vagy pedig szóval, ezt mondva például: *Lemondok magamról és átadom magamat neked, drága Anyám.* Ha ennél az egyesülésnél nem is érzünk semmilyen édességet, mégis valóságos egyesülés az, éppen úgy, mint ahogyan valóságosan az ördögé lenne az, aki – Isten irizsa – ugyanilyen szintén mondaná: *Átadom magamat az ördögnek,* még akkor is, ha a szavakra nem tapasztalna magában érezhető változást. 3° Cselekedeteink közben és után időről időre meg kell újítanunk átadásunkat és egyesülésünket. Minél gyakrabban tesszük ezt, annál előbb szentelődünk meg, és annál gyorsabban érjük el a Jézus Krisztussal való egyesülést, mely szükségképpen követi a Máriával való egyesülésünket, ugyanis Mária lelke Jézus lelke.

[Mindent Máriával cselekedjünk.]

260. 2° Minden cselekedetünket Máriával kell végeznünk, vagyis minden cselekedetünkben úgy tekintünk Máriára, mint azoknak az erényeknek és annak a tökéletességnek a megvalósult példaképére, amelyeket a Szentlélek egyszer teremtményben létrehozhatott, hogy gyenge erőnkhez mérten követhessük őket. Tehát minden cselekedetünkönél fontolóra kell vennünk, hogyan végezte azt Mária, vagy helyünkben hogyan végezné. Ezért meg kell vizsgálnunk, elmélkednünk kell nagy erényeiről, melyeket földi életében gyakorolt, különösképpen pedig: 1. él hitéről, mellyel habozás nélkül hitt az angyal szavának, és hitt hűségesen és állhatatosan egészen a kereszttövőig a Kálvárián;²⁰² 2. mélységes alázatosságáról, mely mögé elrejtőzött, hallgatott, mindennek alávetette magát és mindig az utolsó helyet

²⁰² Vö. Lk 1,45; Jn 19,25.

választotta; 3. egészen isteni tisztaságáról, melyhez hasonló sohasem volt és sohasem lesz az ég alatt, és végül az összes többi erényér l is.

Másodszor mondom, emlékezzünk arra, hogy Mária Isten nagy és egyetlen önt formája, mely képes kialakítani Isten él képmásait, kis költséggel és rövid id alatt. A lélek, mely ezt a formát megtalálja, és abban elmerül, hamarosan Jézus Krisztusba alakul át, akinek ez a forma h képmása.

[Mindent Máriában cselekedjünk.]

261. 3° Minden cselekedetünket Máriában kell végeznünk.

Hogy jól megértsük ezt a gyakorlatot, tudnunk kell:

1° hogy a Szentséges Sz z az új Ádám igazi földi paradicsoma, melynek a régi földi paradicsom csupán el képe volt.²⁰³ Ebben a földi paradicsomban tehát kimondhatatlan gazdagságok, szépségek, ritkaságok és élvezetek találhatók, melyeket az új Ádám, Jézus Krisztus hagyott hátra. Ebben a paradicsomban lelte gyönyör ségét kilenc hónapon keresztül, itt vitte véghez csodatetteit, itt árasztotta szét isteni fenséggel minden gazdagságát. Ez a szentséges hely csupán sz zi és sértetlen föld, amelyb l az új Ádám az itt lakó Szentlélek erejénél fogva minden folt és szepl nélkül teremtett és tápláltatott. Ebben a földi paradicsomban valóban megtalálható az élet fája, mely az élet gyümölcsét, Jézus Krisztust termette, és a jó és gonosz tudásának fája, mely a világnak a világosságot adta. Ezen az isteni helyen Isten keze által ültetett és isteni kenetével öntözött fák vannak, melyek isteni íz gyümölcsöket termettek és teremnek ma is. Gyönyör és sokféle erényvirággal tarkított ágyásokat láthatunk, melyek illata még az angyalokat is áthatja. Itt vannak még a remény zöld mez i, az er sség bevehetetlen várai, a bizalom elb vől hajlékai stb. Egyedül a Szentlélek értetheti meg velünk az ezen anyagi dolgok képe mögött rejl igazságot. Ezen a helyen az érintetlen tisztaság leveg je fúj; itt van a szent Emberség éjszakát nem ismer fényes napja; az istenség árnyéknélküli fényes napja; a szeretet szüntelenül izzó tüze, melyben a beledobott vas felhevül és arannyá válik; itt van az alázatosság folyója is, mely a földb l fakad és négy ágra szakadva az egész varázsos helyet öntözi: ez a négy sarkalatos erény.

262. 2° A Szentlélek a szentatyák ajkával a Szentséges Szüzet még ekként is nevezi: 1. keleti kapunak, melyen a f pap, Jézus Krisztus ki- és bejár a világba.²⁰⁴ Rajta keresztül lépett el ször e világba, és másodszor is rajta keresztül jön el; 2. az Istenség szentélyének, a legszentebb Szentháromság nyugvóhelyének, Isten trónusának, Isten városának, Isten oltárának, Isten templomának, Isten világának. Ezek a különféle jelz k és dicséretnek nagyon igazak, tekintettel a különböz csodákra és kegyelmekre, melyeket a Magasságbeli Máriában m velt. Ó, mily gazdagság! Ó, mily dics ség! Ó,

²⁰³ Vö. Ter 2,8–10.

²⁰⁴ Vö. Ez 44,1–3; Zsolt 86,1; Iz 6,1–4.

mily gyönyörűség! Ó, mily boldogság belépést nyerni és otthonra találni Máriában, akiben a Magasságbeli legnagyobb dicsőségének trónusát felállította!

263. De mily nehéz nekünk, bűnösöknek engedélyt, képességet és világosságot nyernünk, hogy egy ily fenséges és ily szent helyre beléphessünk, melyet nem kerubriz, mint a régi földi paradicsomot,²⁰⁵ hanem maga a Szentlélek, aki korlátlan urává lett, és így beszélt róla: *Húgom, mátkám akár az elzárt kert, mint az elzárt kert, a lepecsételt forrás.*²⁰⁶ Mária el van zárva, Mária le van pecsételve. Ádám és Éva nyomorult gyermekei, akiket kizűntek a földi paradicsomból, ebbe a paradicsomba csak a Szentlélek különös kegyelme által léphetnek, melyet ki kell érdemelniük.
264. Miután hűségünkkel megnyertük ezt a kiváló kegyelmet, tartózkodjunk örömmel Mária szépséges bensőjében, pihenjünk meg benne békében, támaszkodjunk rá bizalommal, rejtőzzünk el benne biztonságosan, és merüljünk el benne fenntartás nélkül, hogy szívében: 1. lelkünket kegyelmének és anyai irgalmának tejével táplálja; 2. minden zavartól, félelemtől és aggálytól megszabadítsa; 3. lelkünk biztonságban legyen minden ellenségével, az ördöggel, a világgal és a bűnnel szemben, melyek oda soha nem léphettek be. Ezért mondja Mária: *Akik hozzám szegődnek, azok nem vétkeznek,*²⁰⁷ azaz: akik lelkileg a Szent Szűzben laknak, nem fognak nagyobb bűnt elkövetni; 4. a lélek Jézus Krisztusban és Jézus Krisztus a lélekben kialakuljon, mert Mária öle, mint az egyházatyák mondják, az isteni titkok terme, ahol Jézus Krisztus és minden kiválasztott kialakult: *Ember és ember született benne.*²⁰⁸

[Mindent Máriáért cselekedjünk.]

265. 4° Végül, minden cselekedetünket Máriáért kell végeznünk. Mivel teljesen az ő szolgálatába állítottuk magunkat, úgy helyes, hogy cselédjeként, szolgáljaként vagy rabszolgájaként mindent érte tegyünk. Nem azért, mert ezt tekintjük szolgálatunk végső céljának, ez egyedül Jézus Krisztus, hanem mert ez a közelebbi célunk, a titokzatos hely, a könnyű eszköz, hogy Jézushoz jussunk. Ezért, mint jó szolgák és rabszolgák, nem maradhatunk tétlenek, hanem oltalmára támaszkodva nagy dolgokra kell vállalkoznunk, és véghez kell vinnünk azokat fenséges Úrnakért. Meg kell védenünk kiváltságait, ha azokat el akarják venni, védenünk kell dicsőségét, ha megtámadják, és ha lehet, az egész világot az ő szolgálatára és erre az igaz és értékes ajtatosságra kell buzdítanunk. Beszélünk és erélyesen kell fellépünk azokkal szemben, akik tiszteletével visszaélnak, hogy Fiát megbántsák, és ugyanakkor meg kell szilárdítanunk ezt az igazi tiszteletet. Jutalmul kis szolgálatainkért nem szabad tőlünk másra várnunk, mint

²⁰⁵ Vö. Ter 3,24.

²⁰⁶ Én 4,12.

²⁰⁷ Sir 24,30.

²⁰⁸ Vö. Zsolt 86,5.

azt a megtiszteltetést, hogy ily szeretetreméltó Úrn höz tartozhatunk, és a boldogságot, hogy általa Fiával, Jézussal felbonthatatlan kapcsolatban egyesülhetünk id ben és örökkévalóságban.

DICS SÉG JÉZUSNAK MÁRIÁBAN!

DICS SÉG MÁRIÁNAK JÉZUSBAN!

DICS SÉG MAGÁNAK ISTENNEK!

[FÜGGELÉK]

E TISZTELET GYAKORLÁSÁNAK MÓDJA A SZENTÁLDOZÁSNÁL

A SZENTÁLDOZÁS EL TT

266. 1° Alázkodj meg mélységesen Isten el tt! 2° Mondj le lelked velejéig romlott mélyér l és hajlamaidról, bármily jónak is t nnek hívságodnak! 3° Újítsd meg felajánlásodat az alábbi szavakkal: *Tuus totus ego sum, et omnia mea tua* sunt: Tied vagyok egészen, és mindaz, ami az enyém, a tied, szeretett Úrn m. 4° Kérve kérd e jó Anyát, hogy kölcsönözze neked szívét, hogy az lelkeletével fogadhasd benne Fiát. Mutasd meg neki, hogy Fia dics sége szenvedné, ha oly szennyes és állhatatlan szív fogadná, mint amilyen a tiéd, ami csorbítaná, vagy megfosztaná t dics ségét l. De ha viszont Mária benned akar lakni, hogy fogadhassa Fiát, megteheti ezt a szívek fölötti hatalmánál fogva, így Fia méltó fogadtatásra talál benne, annak a veszélye nélkül, hogy megbántanak vagy kivetnék: *Nem inog meg, Isten lakik benne.*²⁰⁹ Mondd neki bizalmasan, hogy mindaz, amit javaidból neki adtál, kevés a dics ítéséhez, de a szentáldozással ugyanazt az ajándékot akarod neki adni, mint amelyet az örök Atyától kapott, ami jobban dics íti majd, mintha a világ összes javát neki adnád. Végül mondd neki, hogy Jézus, aki t mérhetetlenül szereti, benne akarja meglelni gyönyör ségét és nyugalját – jóllehet a te lelkedben, mely istállónál is piszkosabb és szegényebb –, benne, ahová nem volt nehéz jönnie, mivel , Mária ott volt. Ezekkel a gyengéd szavakkal kérd, hogy neked adja szívét: Mindenemül fogadlak Téged. Add nekem a szívedet,²¹⁰ ó, Mária!

A SZENTÁLDOZÁSNÁL

267. 2° Ha készen állsz Jézus Krisztus fogadására, a Miatyánk után mondd háromszor: *Uram, nem vagyok méltó...*,²¹¹ mintha el ször a mennyei Atyának mondanád, hogy egy ily jó Atya iránt táplált rossz gondolataid és

²⁰⁹ Zsolt 45,6.

²¹⁰ Vö. Jn 19,27; Péld 23,26.

²¹¹ Mt 8,8; Lk 7,6.

hálátlanságod miatt nem vagy méltó egyszülött Fiát magadhoz venni, de itt van szolgálója, Mária: íme *az Úr szolgálója*,²¹² aki ezt helyetted megteszi, és aki téged felsége iránt nagy bizalommal és reménnyel tölt el.²¹³

268. Mondd azután a Fiúnak: *Uram, nem vagyok méltó...*, hogy haszontalan, rossz szavaid és a szolgálata iránt tanúsított htlenséged miatt nem vagy méltó magadhoz venni t, de mégis arra kéred, hogy könyörüljön rajtad, mert Anyjának és a te Anyádnak házába akarod t vezetni, és addig nem hagyod elmenni, míg le nem telepedik nála: *Belekapaszkodtam, és nem engedem el, amíg be nem viszem anyámnak házába, annak szobájába, ki méhében hordozott.*²¹⁴ Kérd t, hogy keljen fel, és jöjjön el nyugvóhelyére és frigyszekrényébe: *Indulj el, Uram, nyugalmad helyére, te és hatalmad ládája.*²¹⁵ Mondd Neki, hogy bizalmadat egyáltalán nem saját érdemeidbe, er dbe és felkészültségedbe helyezted, mint azt Ézsau tette, hanem szeretett Anyád, Mária érdemeibe, erejébe és felkészültségébe, mint Jákob Rebekka gondoskodásába. És habár te is b nös vagy és igazi Ézsau, legszentebb Anyja érdemeire támaszkodva és azokkal felékesítve mégis közeledni merészelsz Szentségéhez.

269. Mondd a Szentléleknek is: *Uram, nem vagyok méltó...*, hogy cselekedeteid lanyhasága és romlottsága, sugallatainak való ellenszegülésed miatt nem vagy méltó szeretete mesterm vét magadhoz venni, de minden bizodalmaid Mária, az h séges Jegyese; majd mond Szent Bernáttal: az én legnagyobb bizodalmaid, az én reménységem minden alapja. S t, kérheted, hogy szálljon le újból elválaszthatatlan Jegyesére, Máriára, mert az méhe most is éppoly tiszta, szíve éppoly szeretett l izzó, mint volt valamikor; s mert ha nem száll alá lelkedbe, sem Jézus, sem Mária nem alakulhatnak ki, és nem lakhatnak méltóképpen benne.

A SZENTÁLDÓZÁS UTÁN

270. A szentáldozás után magadba szállva, szemedet lezárva, bevezeted Jézus Krisztust Mária szívébe. Átadod t Anyjának, aki szeretettel fogadja, méltóképpen elhelyezi, mélységesen imádja, tökéletesen szereti, szorosán átöleli, és lélekben és igazságban²¹⁶ olyan megtiszteltetésben részesíti, melyek lelkünk s r sötétsége el tt ismeretlenek.

271. Vagy maradj mélyen alázatos szívvel a Máriában tartózkodó Jézus jelenlétében, vagy viselkedj úgy, mint rabszolga a királyi palota ajtajánál, ahol a Király a Királyn vel beszélget. Míg k egymással beszélgetnek, és nincs szükségük rád, lélekben szállj fel az égbe és járd be az egész földet, és

²¹² Lk 1,38.

²¹³ Vö. Zsolt 4,9.

²¹⁴ Én 3,4.

²¹⁵ Zsolt 131,8.

²¹⁶ Vö. Jn 4,24.

kérj meg minden teremtményt, hogy adjanak hálát, imádják és szeressék Jézust és Máriát helyted: *Gyertek, boruljatok le és imádjátok!*²¹⁷

272. Vagy Máriával egyesülve, kérd te magad Jézust, hogy szentséges Anyja által jöjjön el az ország a földre, vagy kérd t le az isteni bölcsességet, az isteni szeretetet, b neid bocsánatát, vagy valamely más kegyelmet, de mindig Mária által és Máriában. Gyanakvó pillantást vetve magadra, mondd ezt: Ne nézz, Uram, az én b neimre, *szemed az igazságot nézi,*²¹⁸ azaz szemed csupán Mária erényeit és érdemeit nézze bennem. B neidre emlékezve pedig tedd hozzá: *ellenséges ember m ve.*²¹⁹ Én, aki önmagam legnagyobb ellensége vagyok, én követtem el ezeket a b nöket. Mondhatod ezt is: *Szabadíts meg a gonosz és hazug emberekt l!*²²⁰ vagy: *Neked növekedned kell, nekem kisebbednem,*²²¹ azaz: Jézusom, neked növekedned kell lelkemben, nekem pedig kisebbednem. Mária, neked növekedned kell bennem, nekem pedig kisebbednek kell lennem, mint valaha. *Legyetek termékenyek, szaporodjatok.*²²² Ó, Jézus és Mária, növekedjete bennem, és szaporodjatok rajtam kívül másokban is!

273. Még végtelenül sok gondolat van, melyeket a Szentlélek sugall, és neked is sugallni fog, ha nagyon bens ségesen, önmegtagadóan élsz, és h séges vagy ehhez a nagy és fenséges áhítathoz, melyre most tanítottalak. De emlékezz arra, hogy annál inkább dics íted Jézust, minél jobban engeded Máriát áldozásodnál cselekedni. És annál inkább engeded Máriát Jézusért, és Jézust Máriában cselekedni, minél mélyebben alázod meg magad, ha békében és csendben hallgatod ket, anélkül, hogy bármit is látni, ízlelni vagy érezni akarnál. Mert az igaz mindenütt a hitb l él, különösen a szentáldozásnál, ami a hit m ve: *az igaz a hitb l él.*²²³

²¹⁷ Zsolt 94,6.

²¹⁸ Zsolt 16,2.

²¹⁹ Mt 13,28.

²²⁰ Zsolt 42,1.

²²¹ Vö. Jn 3,30.

²²² Ter 1,28.

²²³ Vö. Zsid 10,38; Róm 1,17; Gal 3,11.

ÖNÁTADÁS MÁRIA KEZE ÁLTAL JÉZUS KRISZTUSNAK, A MEGTESTESÜLT
BÖLCSESSÉGNEK

Ó, megtestesült és örök Bölcsesség! Ó, szeretetre és imádásra méltó Jézus, igaz Isten és igaz ember, az örök Atya és a mindenkor szepl telen Sz z Mária egyszülött Fia!

Mély alázattal imádlak téged Atyád ölében és fényességében az örökkévalóságban, és legméltóbb Anyád, Mária sz zi ölében megtestesülésed idején.

Hálát adok neked, amiért önmagadat megsemmisítetted, mikor szolgálai alakot vettél magadra, hogy engem a sátán kegyetlen rabszolgaságától megszabadíts. Dicsérlek és dics ítelek azért, hogy magadat szentséges Anyádnak, Máriának mindenben alárendelted, hogy engem általa h séges rabszolgáddá tégy.

De jaj! Én hálátlan, én h tlen, nem tartottam meg a fogadalmakat és ígéreteket, melyeket megkeresztelésemkor ünnepélyesen tettem neked. Nem teljesítettem kötelességeimet; nem érdemlem meg sem azt, hogy gyermekednek, sem azt, hogy rabszolgádnak nevezz. Mivel semmi sincs bennem, ami elutasításodat és haragodat meg ne érdemelné, már nem merészelek legszentebb és legmagasztosabb Felségedhez egyedül közeledni.

Ezért szentséges Anyád közbenjárásáért és irgalmáért folyamodom, akit te adtál nekem Közvetít ül nálad. általa remélem t led a b nbánat és a b nbocsánat elnyerését, a bölcsesség megszerzését és meg rzését.

Köszöntelek hát téged, ó szepl telen Mária, istenség él sátra, melyben az örök Bölcsesség elrejt zött, hogy angyaloktól és emberekt l itt imádtassék.

Köszöntelek, ég és föld Királyn je, kinek uralma alá van rendelve minden: minden, ami Isten alatt van.

Köszöntelek, ó, b nösök biztos menedéke, kinek irgalmasságától még senki nem fosztatott meg.

Hallgasd meg vágyaimat a Bölcsesség iránt, és fogadd ezért fogadalmaimat és adományaimat, melyeket jelentéktelenségem felajánl neked.

Én, X. Y., h tlen b nös, a mai napon megújítom és a te kezébe teszem keresztségi fogadalmamat:

Örökre ellent mondok a sátánnak, az pompájának és cselekedeteinek, és egészen Jézus Krisztusnak, a megtestesült Bölcsességnek adom át magamat, hogy keresztemet utána hordjam életem minden napján, és h ségesebben szolgáljam, mint eddig valaha is.

Ezért téged a mai napon az egész mennyei udvar el tt Anyámnak és Úrn mnek választalak. Rabszolgádként átadom neked és neked szentelem testemet és lelkemet, bels és küls javaimat, múlt-, jelen- és jövőbeli jócselekedeteim értékét, és teljes jogot adok neked, hogy tetszésed szerint

rendelkezz velem és mindazzal, ami az enyém, kivétel nélkül, Isten nagyobb dicsőségére, az időben és az örökkévalóságban.

Fogadd el, ó jószágos Szűz, rabszolgaságomnak e csekély ajándékát annak az alárendeltségnek a tiszteletére, mellyel az örök Bölcsesség a te anyaságodat meg akarta tisztelni, annak a hatalomnak a tiszteletére, mellyel ti ketten fölöttem, kis féreg és nyomorult bűnös fölött rendelkeztek, és hálaadásul azokért a kiváltságokért, melyekkel a legszentebb Szentháromság téged kitüntetett.

Ünnepélyesen ígérem, hogy ezentúl, igazi rabszolgádként a te dicsőségedet keresem, és mindenben engedelmeskedem neked.

Ó, csodálatos Anya, mutass be engem kedves Fiadnak, mint örökös rabszolgádat, hogy engem általad fogadjon, amint általad megváltott.

Ó, irgalom Anyja, add meg nekem a kegyelmet, hogy Istent és az igazi Bölcsességet elnyerjem, és ezért végy azok közé, akiket szeretsz és tanítasz, táplálsz és oltalmazol, mint gyermekeidet és rabszolgáidat.

Ó, hátséges Szűz, tégy engem Fiadnak, Jézus Krisztusnak, a megtestesült Bölcsességnek mindenben oly tökéletes tanítványává, követ-jévé és rabszolgájává, hogy a te közbenjárásod által és a te példádat követve a földön az korának, a mennyben pedig az ég dicsőségének teljességére jussak. Ámen.

Az örök Bölcsesség szeretete (223–227.)

FÜGGELÉK

II. JÁNOS PÁL PÁPA A MONTFORTI CSALÁD SZERZETESEIHEZ ÉS SZERZETESNŐIHEZ INTÉZETT LEVELE MONTFORTI SZENT LAJOS MÁRIA TANÍTÁSÁRÓL

A MÁRIÁS LELKISÉG KLASSZIKUS SZÖVEGE

1. 160 évvel ezelőtt megjelent egy mű, amelynek az volt a rendeltetése, hogy a máriás lelkiesség egyik klasszikusává legyen. Montforti Grignon Szent Lajos Mária az 1700. év elején megírta az *Értekezés a Szent Szűz igazi tiszteletéről* című művét, de a kézirat több mint 100 éven át ismeretlen maradt. Ám 1842-ben szinte véletlenül felfedezték, és 1843-ban kiadták. Mindjárt siker kísérte, és mint rendkívüli és hatékony művet fedezték fel a Szentséges Szűz iránti igaz ájtatosság terjesztésében.

Nekem fiatalkoromban sokat segített ennek a könyvnek az olvasása, amelyben *választ kaptam kételyeimre*, amelyeket az attól való félelem váltott ki, hogy a túlzott Mária-tisztelet csökkentené az elsődleges tiszteletet, amellyel Krisztusnak tartozunk (vö. *Ajándék és titok*, 38. old.).

Szent Lajos Mária bölcs vezetése mellett megértettem, hogy amennyiben Mária titkát Krisztusban éljük, nem létezik ilyen kockázat. Ennek a szentnek a mariológiai gondolata „a háromságos titokban és az isteni Ige Megtestesülésének Titkában gyökerezik”.

Kezdtől fogva, a leglegnehezebb pillanataiban az Egyház különleges buzgósággal szemlélte Jézus szenvedéstörténetének egyik eseményét, amelyet Szent János ír le:

*Jézus keresztje alatt ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, aki Kleofás felesége volt, és Mária Magdolna. Amikor Jézus látta, hogy ott áll az anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd a fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, az anyád!” Attól az órától fogva házába fogadta a tanítvány (Jn 19,25–27). Történelme folyamán Isten népe megtapasztalta a megfeszített Jézusnak ezt az ajándékát: az anyjának ajándékát. A legszentebb Szűz Mária valóban a mi anyánk, aki kísér bennünket zarándokutunkon hitben, reményben és szeretetben az egyre nagyobb egység felé Krisztussal, az egyetlen megváltóval és közvetítővel (vö. *Lumen gentium*, 60. és 62. sz.).*

Köztudott, hogy püspöki címerem, amely az imént idézett evangéliumi szöveg jelképes illusztrációja, a *Totus tuus*-mottót Montforti Grignon Szent Lajos Mária tanítása ihlette (vö. *Ajándék és titok*, 38–39. old.; *Rosarium Virginis Mariae*, 15.). Ez a két szó fejezi ki a teljes Jézushoz tartozást Mária által: *Tuus totus ego sum, et omnia mea tua sunt*, írja Szent Lajos Mária. Ez azt jelenti: ***Tied vagyok egészen, és mindaz, ami az enyém, a tied, szeretett***

Jézusom, Mária, a te legszentebb Édesanyád által (vö. *Értekezés a Szent Sz z igazi tiszteletér l, 233.*). Ennek a szentnek a tanítása mélységes hatással volt sok hív máriás ájtatosságára és a magam életére is. *Átélt tanításról* van szó, nagy aszketikus és misztikus mélységr l, amely él és er teljes stílusban, képek és szimbólumok sokaságával jut kifejezésre. A máriás teológia azonban sokat fejl dött Szent Lajos Mária kora óta, s dönt en befolyásolta a Második Vatikáni Zsinat. Ma újból át kellene tanulmányozni a montforti tanítást, és meg kellene világítani a Zsinat fényében, noha ez a tanítás lényegét továbbra is rzi. Ebben a levélben, a montforti család szerzetesei és szerzetesn i, szeretném megosztani az elmélkedést Szent Lajos Mária írásainak néhány töredékér l, amelyek segítenek nekünk abban, hogy ápoljuk a bizalmat Isten Anyjának anyai közvetítése iránt ezekben a nehéz pillanatokban.

AD IESUM PER MARIAM

2. Szent Lajos Mária rendkívüli er vel javasolja a Megtestesülésnek szeretettel teli titkát. Az igazi Mária-ájtatosság krisztusközpontú. Amint a Második Vatikáni Zsinat emlékeztet: *Az Egyház áhítatosan gondolkodva róla és az Igének fényében szemlélve, amely emberré lett, tisztelettel hatol mélyebbre a Megtestesülés nagy misztériumába (Lumen gentium, 65. sz.).*

Az Isten iránti szeretet a Jézus Krisztussal való egyesülés által, minden hiteles ájtatosság sajátossága, amint Szent Lajos Mária írja:

Krisztus a mi egyetlen Tanítónk, akinek tanítania kell bennünket, egyetlen Urunk, akit l függenünk kell, a mi egyetlen Fejünk, mellyel egyesülnünk kell, egyetlen példaképünk, akihez hasonlónak kell válnunk, egyetlen orvosunk, aki meg fog bennünket gyógyítani, egyetlen pásztorunk, aki táplálni fog bennünket, egyetlen utunk, amelynek vezetnie kell bennünket, a mi egyetlen igazságunk, akiben hinnünk kell, a mi egyetlen életünk, amelynek éltetnie kell bennünket, és mindenben egyetlen mindenünk, amelynek elegend nek kell lennie számunkra (Értekezés a Szent Sz z igazi tiszteletér l, 61.).

3. A Szent Sz z tisztelete el nyben részesített eszköze annak, hogy ***Jézus Krisztust tökéletesen megtaláljuk, gyengéden szeressük és h ségesen szolgáljuk (Értekezés a Szent Sz z igazi tiszteletér l, 62.).*** Ez a kívánság, amely az ájtatosság központjában áll, a „gyengéden szeretni”, mindjárt forró imává lesz Jézushoz, amelyben a kegyelmét kérjük a Közte és az Anyja között lév kimondhatatlan szeretetben való részesedéshez. Mária teljes átadása Krisztusnak és Krisztusban Mária átadása a Szentháromságnak kiválóan kifejezésre jut a megfigyelésben:

Valahányszor Máriára gondolsz, Mária helyetted gondol Istenre. Valahányszor dicséred és tiszteled Máriát, Mária veled együtt dics íti és tiszteli Istent. Máriánál minden Istenhez viszonyul, és én teljes joggal

fogom t „Isten viszonyának” nevezni, mert mivel mindenben Istenhez viszonyul, Isten visszhangja, amely csak azt mondja, azt visszhangozza: Isten. Ha azt mondod: Mária, azt válaszolja: Isten. Szent Erzsébet dicséri Máriát és boldognak mondja, mert hitt; Mária pedig, Isten h visszhangja azt énekli: Magnificat anima mea Dominum: Magasztalja lelkem az Urat. Amit Mária ebb l az alkalomból tett, azt minden nap megismétli. Amikor dicsérjük, szeretjük, tiszteljük vagy odaajándékozunk neki magunkat, Istent dicsérjük, Istent szeretjük, Istent tiszteljük, Istennek hozunk ajándékot Mária által és Máriában (Értekezés a Szent Sz z igazi tiszteletér l, 225.).

Ugyanebben, az Isten Anyjához intézett imában Szent Lajos kifejezésre juttatja Mária Istenhez való viszonyának szentháromságos dimenzióját:

Köszöntelek téged, Mária, Örök Atyának szeretett Leánya; köszöntelek téged, Mária, Isten Fiának gyönyör séges Anyja; köszöntelek téged, Mária, Szentléleknek legh ségesebb jegyese! (Mária titka, 68.)

Ez a hagyományos kijelentés, amellyel már Assisi Szent Ferenc is élt (*Ferences források*, 281.), kétségkívül valamiképpen hatékonyan juttatja kifejezésre Sz z Mária részvételét a Szentháromság életében.

4. Szent Lajos Mária sorra átelmélkedti az összes titkot, kezdve a Megtestesüléssel, amely a Hírüladás pillanatában történt. Így az *Értekezés Szent Sz z igazi tiszteletér l* Máriát úgy mutatja be, mint *az új Ádám igazi földi paradicsomát, a sz zi és sértetlen földet, amelyb l Ádám teremtett (Értekezés, 261.). az új Éva is, aki az új Ádámhoz társul engedelmisségben, amely helyrehozza az ember és az asszony eredeti engedetlenségét* (vö. *Értekezés*, 53.; Szent Ireneus, *Adversus haereses*, III., 21,10–22,4). Ez által az engedelmisség által az Emberfia belép a világba. Maga a kereszt már titokként jelen van a Megtestesülés pillanatában, Jézus fogantatásának pillanatában Mária méhében. Valóban az *ecce venio* a Zsidókhöz írt levélben (10,5–9) a Fiú Atyja iránti engedelmisségének els dleges tette, megváltói áldozatának elfogadása „amikor a világba lép”.

Minden tökéletességünk – írja Montforti Grignon Szent Lajos Mária – ebben áll: hasonlónak válni, egyesülni Jézus Krisztussal, és neki szentelni magunkat. Ezért, kétségkívül a legtökéletesebb minden ájtatosság közül az, amely legtökéletesebben hasonlónak tesz bennünket Jézushoz, egyesít vele, és neki szentel minket. Mivel pedig Mária vált leghasonlóbbá az összes teremtmény közül, következésképpen a Boldogságos Sz z ájtatossága, a mi Urunk szent Anyja iránti ájtatosság bármely más ájtatosságnál inkább Jézusnak szenteli és hozzá hasonlónak teszi a lelket, és minél inkább Máriának szentelt egy lélek, annál inkább Jézus Krisztusnak szentelt lesz (Értekezés, 120.).

Jézushoz fordulva Szent Lajos Mária kifejezi, milyen csodálatos a Fiú és az Anya egyesülése:

Így a kegyelem által annyira átalakult Tebeléd, hogy nem él, nincs többé: Jézusom, Te magad élsz és uralkodol benne. Ó, ha az emberek ismernék a dics séget és a szeretetet, amelyet ebben a csodálatos teremtményben elnyersz: olyan szorosan egyesül Veled..., mert h bben szeret és tökéletesebben dics ít, mint minden teremtményed együttvéve (Értekezés, 63.).

MÁRIA, A MISZTIKUS TEST KÜLÖNLEGESEN FONTOS TAGJA ÉS AZ EGYHÁZ ANYJA

5. A Második Vatikáni Zsinat úgy köszönti Máriát, mint „az Egyház legkiválóbb és egészen különleges tagját, mint annak típusát és legkit n bb példaképét a hitben és szeretetben” (*Lumen gentium*, 53. sz.). Jézus az Anyját is megváltotta, különös módon, a Szepl telen Fogantatásban, és megel zött bennünket a hitnek és szeretetnek azon engedelmisségében Isten Igéje iránt, amely boldoggá tesz bennünket (ua. 58. sz.). Ez egyike az okoknak, hogy Mária szorosan kapcsolódik az Egyházhhoz: az Istenszül az Egyház típusa (*typus*), ahogyan már Szent Ambrus is tanította, vagyis a hit a szeretet és a Krisztussal való teljes egyesülés rendjében. Az Egyház misztériumában ugyanis, amelyet szintén joggal hívunk anyának és sz znek, a Boldogságos Sz z Mária elöl haladt, a sz z és az anya kiváló és különleges példáját adva” (uo. 63. sz.). Ugyanez a Zsinat úgy szemléli Máriát, mint *Krisztus tagjainak anyját* (uo. 53; 62. sz.), és így nevezi VI. Pál Máriát az *Egyház Anyjának*. A titokzatos testr l szóló tanítás, amely leger teljesebben fejezi ki Krisztus egyesülését az egyházzal, ennek az állításnak bibliai alapja: *A f t és a tagokat egyazon anya szüli* (Értekezés, 32.), emlékeztet bennünket Szent Lajos Mária. Ebben az értelemben mondhatjuk, hogy a Szentlélek m ködése által a tagok hasonulnak Krisztushoz, a F höz, az Atya és Mária Fiához, úgy, hogy *az Egyház minden igazi gyermeke Atyjának Istennek kell lennie, Anyjának pedig Máriának* (Mária titka, 11.).

Krisztusban, az egyszülött Fiúban valóban az Atya gyermekei vagyunk és ugyanakkor Mária és az Egyház gyermekei. Jézus sz zi születésében valamiképpen újra születik az egész emberiség. Isten anyjára *nagyobb joggal alkalmazható, amit szent Pál önmagára vonatkoztat ezekkel a szavakkal: „Fiaim, újra a szülés fájdalmait szenvedem értetek, amíg Krisztus ki nem alakul bennetek”* (Gal, 4,19). *Én is – mondja Mária – minden nap megszüülöm Isten gyermekeit, egészen addig, amíg Jézus, az én Fiam nem alakul ki bennük életkorának teljességében* (Értekezés, 33.).

Ez a tan ebben az imádságban jut legszebben kifejezésre:

Ó, Szentlélek! Adj nekem nagy áhítatot és hajlandóságot Mária, a te isteni jegyesed iránt, add, hogy nagy segítségre találjak anyai ölében és szüntelen menedéket irgalmasságában, természetes módon benne alakítsd ki énbennem Jézus Krisztust, a nagyot és hatalmasat, egészen az tökéletes életkorának teljességéig (Mária titka, 67.).

Egyike Montforti Grignion Szent Lajos Mária lelkiességének legmagasabb kifejezései közül a hívek kiegyenlítésére vonatkozik Máriával az Krisztus iránti szeretetében, az szolgálatában Jézusnak. Szent Ambrus ismert szövege felett elmélkedve: *Mária lelke legyen mindenkié, hogy dics útse az Urat; Mária szelleme legyen mindenkié, hogy örvendezzék Istenben* (Expos. in Luc., 12,26; PL 15, 1561) ezt írja: ***Boldog a lélek, amikor egészen birtokába keríti és vezeti Mária lelke..., mert ez a lélek szelíd és erős, buzgó és bölcs, alázatos és bátor, tiszta és termékeny*** (Értekezés, 258.).

A Máriával való misztikus azonosulás egészen Jézus felé fordul, ahogyan a szent kifejezi magát az imádságban:

Végül, legkedvesebb és szeretett Édesanyám, ha lehetséges, tedd, hogy ne legyen más lelkem, mint a tiéd, hogy megismerjem Jézus Krisztust és az isteni akaratát; hogy ne legyen más lelkem, csak a tied, hogy dicsérjem és dics útsem az Urat; hogy ne legyen más szívem, mint a tied, hogy tiszta és forró szeretettel szeressem Istent, mint te! (Mária titka, 68.)

A SZENTSÉG, A SZERETET TÖKÉLETESSÉGE

6. A *Lumen Gentium* konstitúcióban még ez is áll: *Amíg az Egyház a Boldogságos Sz zben már eljutott a tökéletességre, amely szerint nincs rajta sem szepl , sem ránc* (vö. Ef 5,27), *a keresztények még törekednek, hogy növekedjenek a szentségben legy zve a b nt, és ezért emelik szemüket Máriára, aki az erények mintaképeként ragyog a kiválasztottak egész közössége el tt* (65. sz.).

A szentség a szeretet tökéletessége, azé az Isten- és felebaráti szereteté, amelyr l Jézus legnagyobb parancsa szól (vö. Mt 22,38), és amely a Szentlélek legnagyobb ajándéka (vö. 1Kor 13,13). Így az Énekeiben Montforti Szent Lajos ezekkel a hívkekkel összhangban bemutatja a szeretet kiválóságát (5. ének), a hit világosságát (6. ének) és a remény állhatatosságát (7. ének).

A montforti lelkiességben a szeretet dinamizmusát különösen *a Jézus iránti szeretet rabságának* szimbóluma fejezi ki, Mária példájára és anyai segítségével. Teljes közösségvállalásról van szó Krisztus önküresítésével /kénosis/, átélve Máriával, aki mélységesen jelen van Fia életének titkaiban. *A keresztény életben nincs semmi, ami Jézus Krisztus és az szentséges Anyjának teljesebb tulajdonává tenne bennünket, mint az önkéntes rabság, magának Jézus Krisztusnak példájára, aki irántunk való szeretetb l szolgálai alakot öltött* (vö. Fil 2,7), *és a Szent Sz z példájára, aki magát az Úr szolgálóleányának és rabn jének nevezte* (vö. Lk 1,38). *Az apostol büszkén nevezi magát servus Christi-nek, Krisztus szolgájának* (vö. Róm 1,1; Gal 1,10). *A Szentírás a keresztényeket is többször servi Christi-nek, Krisztus szolgálójának* (vö. 1Kor 7,22) nevezi (Értekezés, 72.).

Valóban, Isten Fia, aki a Megtestesülésben az Atya iránti engedelmisségben jött a világra (vö. Zsid 10,7), megalázta magát,

engedelmeskedett mindhaláláig, a kereszthaláláig (vö. *Fil 2,7–8*). Mária Isten akaratára önmaga teljes odaadásával felelt, a test és a lélek átadásával mindörökké, az Angyali üdvözlettel a Keresztig és a Kereszttel a Mennybemenetelig. Természetesen Krisztus és Mária engedelmissége között aszimmetria van, amit a Fiú isteni személye és a Mária emberi személye közötti *ontologikus különbség* határoz meg, amiből az következik, hogy egyedül Krisztus engedelmissége az üdvösség hatékony forrása, amelyből Mária is nyerte a kegyelmet, hogy teljesen engedelmeskedjen Istennek, és így együttműködjön Fia küldetésében.

Tehát a *Szeretet rabságát* az Isten és az emberiség közötti csodálatos csere fényében kell értelmezni az Ige Megtestesülésének titkában. Ez az Isten és a teremtménye közötti igaz csere a teljes átadás kölcsönösségében.

Ennek az ájtatosságnak a lelke abban áll, hogy a lelket a bensőben függvé, a Szentséges Szűz és általa Jézus rabszolgájává tegye (Mária titka, 44.).

Paradox módon, a „szeretnek ez a köteléke”, ez a „szeretetteljes fogság” az embert teljesen szabaddá teszi, Isten fiainak igazi szabadságával (*Értekezés*, 169.). A Jézusnak való teljes önátadásról van szó, amivel azt a Szeretetet viszonzozzuk, amellyel ő elsőként szeretett minket. Mindenki, aki ilyen szeretetben él, elmondhatja, mint Szent Pál: *Élek, de már nem én élek, hanem Krisztus él énbennem (Gal 2,20).*

A HIT ZARÁNDOKKLATA

7. A *Novo millennio ineunte*-ben azt írtam, hogy *Jézushoz valóban nem jutunk el másként, mint a hit által* (19. sz.). Éppen ezt az utat követte Mária földi életének egész folyamán, és ez a zárandok Egyház útja is az idők végezetéig. A Második Vatikáni Zsinat nagyon kihangsúlyozta Mária hitét, amelyet titokzatosan megoszt az Egyházzal, elterítve helyezve Szűz Mária életét az Angyali üdvözlet pillanatától egészen az üdvösségszerző szenvedés pillanatáig (*Lumen gentium*, 57. és 67.; *Redemptoris Mater*, 25–27.).

Szent Lajos Mária mélyében megtaláljuk ugyanezt a hangsúlyt a hiten, amelyet Mária, Jézus anyja élt az útján a Megtestesüléstől a Keresztig, azon a hiten, amelynek az Egyház számára Mária a modellje és a példaképe. Szent Lajos Mária ezt sok árnyalatban fejezi ki, amikor az olvasó elé tárja a tökéletes Mária-ájtatosság *csodálatos hatásait*:

Tehát, minél inkább megnyered ennek a fenséges Uralkodónak és hálás Szűznek a kegyeit, annál inkább tiszta hited lesz egész magatartásodban: tiszta hited, amely közömbössé fog tenni minden érzéki és rendkívüli iránt; él hited, amelyet áthat a szeretet, ami által minden tettetted kizárólag a legtisztább szeretet ösztönzésére fogod tenni; állhatatos és rendíthetetlen hited lesz mint a kőszikla, ami erre t ad neked, hogy állhatatos és kitartó maradj a viharok és szenvedések közepette; hatékony és belátó hitet, amely mint valami titokzatos zár, amely meg tudja nyitni az

utat Jézus minden titka felé, az ember végső dolgai felé és magába Isten Szívébe; bátor hitet, amelyben ingadozás nélkül nagy dolgokra fogsz vállalkozni és nagy dolgokat fogsz véghezvinni Istenért és a lelkek üdvösségéért; végül olyan hitet, amely ég fáklya, az isteni Bölcsesség rejtett kincse lesz számodra, és mindenható fegyvered, amelyet arra fogsz használni, hogy megvilágítsd azokat, akik a sötétségben és a halál árnyékában élnek; hogy lánggra lobbantsd a lanyhákat és azokat, akiknek a szeretet izzó aranyára van szükségük; hogy életet adj azoknak, akik bennben haltak meg; hogy megérintsd és felébreszd szelíd és erőt teljes szavaddal a márványszíveket és a libanoni cédrusokat; és végül, hogy ellenállj az ördögnek és a megváltás minden ellenségének (Értekezés, 214.).

Szent Lajos Mária Keresztes Szent Jánoshoz hasonlóan mindenekfelett a tiszta hitet emeli ki, amelynek lényegét nem lehet megérteni, és amely gyakran fájdalmas (*Mária titka*, 51–52.). Ez a kontempláció hite, amely lemondva az érzéki és a rendkívüli dolgokról Krisztus titokzatos mélységeibe hatol. Így ezekkel a szavakkal fordul imádságában Szent Lajos Mária Isten Anyjához:

Nem kérek tőled sem látomásokat, sem kinyilatkoztatásokat, sem a gyönyör érzését, sem lelki örömeket... A magam részéről itt a földön, csak azt kérem, ami neked is megvolt: tiszta hitet, minden kísértés és látás nélkül (uo. 69.). A Kereszt a hit csúcspontja, amint megírtam a *Redemptoris Mater* enciklikában: *Ez által a hit által Mária tökéletesen egyesült Krisztussal az önmegfosztásában... Ez kétségkívül a hit legmélyebb kiüresítése az emberiség történetében (18. sz.).*

A BIZTOS REMÉNY JELE

8. A Szentlélek Móriában akarja kialakítani magának a kiválasztottakat, hogy bennük gyökeret verjen „legyőzhetetlen hite” és „szilárd reménye” (vö. Értekezés, 34.).

A Második Vatikáni Zsinat emlékeztet: *Jézus Anyja, amint testben és lélekben már megdicsőült a mennyben, az Egyház képe és kezdete, amilyennek lennie kell a jövőben, úgy itt a földön is, amíg el nem jön az Úr napja, világít az úton lévő Isten Népeinek, mint a megbízható remény és a vigasz jele (Lumen Gentium, 68.).*

Ezt az eszkatológikus dimenziót Szent Lajos Mária különösen akkor szemléli, amikor a „végső idők szentjeiről” beszél, akiket a Szent Szavazásért formál, hogy az Egyháznak meghozzák Krisztus győzelmét a gonosz erői felett (vö. *Értekezés*, 49–59.). Nem a „millennarizmus” eretneki mozgalom valamely esetéről van szó, hanem az Egyház mélyebb eszkatológikus jellegéről, amely Jézus megváltásának egységességéhez és egyetemességéhez kapcsolódik. Az Egyház várja Jézus dicsőséges eljövételét az idők végén. Mint Mária és Móriával a szentek az Egyházban és az Egyházért vannak,

hogy felragyogjon világossága, hogy a világ végéig és az idők végezetéig elterjedjen Krisztusnak, az egyetlen Megváltónak neve.

A Salve Regina antifónában az Egyház Isten Anyját „Reményünk”-nek nevezi. Ugyanezt a kifejezést használja Szent Lajos Mária is Damaszkuszi Szent János egyik szövegéből kiindulva, amely Máriát a horgony bibliai szimbólumával hasonlítja össze (1. Homília a Boldogságos Szűz Mária elszenderedésére, 14. lap, 96, 719):

Lelkünket, mint erőt a horgonyhoz, a benned való reménységhez kötjük. Mindazok a szentek, akik üdvözültek, hozzá ragaszkodtak leginkább, és másokat is erre buzdítottak, hogy ki tudjanak tartani az erényben. Boldogok tehát a keresztények, ezerszer boldogok, akik most hozzá ragaszkodnak, hiszen és teljesen, mint erőt a horgonyhoz. (Értekezés, 175.).

A Mária-ájtatosság által maga Jézus „tárja ki szívét Isten iránti szent bizalommal, mert megadja nekünk, hogy benne az Atyát lássuk, és végül szívünkbe égeti a gyengéd fiúi szeretetet”.

Az Egyház a Szent Szűzzel együtt, egyazon anyai szívvel imádkozik, remél és közvetít minden ember üdvösségéért. A Lumen Gentium utolsó szavai:

Minden krisztushívő forrón imádkozzék az Isten és az emberek Anyjához, hogy Ő, aki már a kezdetnél is támogatta imájával az Egyházat, most felmagasztalva a mennyben az összes szentek és angyalok fölé, mindaddig legyen szószólónk Fiánál a mindenszentek közösségében, amíg a világ népei – akár keresztény névvel ékeskednek, akár még nem ismerik Üdvözítjüket – boldogan, békességgel és egyetértésben nem egyesülnek Isten egyetlen népévé, a szent és oszthatatlan Háromság dicsőségére (69. sz.).

Ezeket a 40 évvel ezelőtt elhangzott szavakat ismételve a zsinati atyákkal, az egész montforti családnak külön Apostoli Áldásomat küldöm.

Vatikán, 2003. december 8-án,
a Boldogságos Szűz Mária
Szeptelen Fogantatásának ünnepén.

II. János Pál pápa

páter Miljenko Sušac

A MONTFORTI MISSZIONÁRIUSOK KÜLDETÉSE, LELKISÉGE ÉS KÉPZÉSE

Szerzetesi kongregációnk alapítója és lelki atyja Montforti Grignon Szent Lajos Mária. A *Mária Társasága* tagjai olyan testvérek és papok lehetnek, akik az egyháztól sajátos lelki karizmát kaptak.

1. A MONTFORTISTÁK KARIZMÁJA

A montfortisták karizmáján különös ajándékot értünk, amelyet Montfort Istentől kapott és amelyet elsősorban maga élt majd átadott tanítványainak és követőinek. Ezt a karizmát azóta szerzetesi intézményünk egész életén át öröközzük, elmélyítjük és fejlesztjük. Ez a különleges ajándék különböztet meg bennünket a többi szerzetesi intézménytől, mert a karizmatikus jegy minden szerzetesi közösség számára sajátos. Így a karizma meghatározza a montfortista atyák lelkiségének, életének és apostolátusának sajátos típusát.

A karizma tehát lelki ajándék, amelyet Isten azoknak ajándékozik, akiket meghív, hogy belépjenek szerzetesi közösségünkbe, és hogy így képessé váljanak küldetésük teljesítésére az Egyház javára.

Montfort, aki XI. Kelemen pápától az *apostoli misszionárius* nevet kapta, misszionárius-prédikátoroknak akart minket, akik folytatják Jézus küldetését, amelyet az apostolokra bízott.

Az Ég imádságban Montfort így imádkozik:

Mindenható Isten, emlékezzél meg erről a társaságról..., és küldj munkásokat aratásodba, és jó misszionáriusokat Egyházadba (Ég imádság – a továbbiakban: ÉI – 3.).

Szabad fiakat kérek tőled... akik szabadon szállnak mindenhol, ahova a Lélek hajtja őket (ÉI 9.).

Küldd el Lelkedet, aki teljesen tőled, a földre, hogy ott papokat támasszon, akik maguk is tőled lesznek, hogy segítségükkel megújuljon a föld és átalakuljon Egyházad (ÉI 17.).

A Mária Társasága misszionárius papjainak rendszabálya megerősíti ezt a gondolatot:

Ezeknek a papoknak Istentől meghívottaknak kell lenniök, hogy a missziót a szegény apostolokhoz hasonlóan végezzék (Mária Társasága misszionárius papjainak rendszabálya – továbbiakban: MRsz – 2.).

A missziók célja a keresztényi lelkiség megújítása a keresztények között (MRsz 56.).

Amint Montfort eredeti szövegéből látszik, és ugyanígy a mi szerzetesi konstitúcióinkból is, a montfortista misszionáriusok karizmája elsősorban az

evangelizáció, amelynek az a célja, hogy minden személyt a Krisztussal való egyesülésre vezessen. Ez az egyesülés a keresztségi fogadalmak megújításának fontossága útján történik, valamint a Boldogságos Sz z Mária iránti igazi ájtatosság útján.

A montfortisták tehát az apostoli élet intézményéhez tartoznak, hangsúlyozottan máriás jelleggel.

2. A MONTFORTISTÁK LELKISÉGE

Társaságunk evangelizációs karizmáját a montfortista lelkiség vezérli és vezeti. Tagjai arra törekednek, hogy ez áthassa ket.

A montfortista szellemiség mindenekel tt Jézus Krisztus keresésének és a hozzá hasonlóvá válás útja:

Alapítónk misztikus tapasztalatokkal rendelkező pap volt, aki teljes hévvel kereste és akarta az él Isten jelenlétét saját életében:

Nagy vágy vett er t rajtam, hogy birtokoljalak, és hogy mindenfelé keresselek... (Az Örök Bölcsesség szeretete – a továbbiakban: ÖBSz – 2.).

Jézus Krisztust *Örök, Megtestesült és Megfeszített Bölcsességnek* nevezi, aki az ember iránti szeretetét a Megtestesülés titkában mutatja meg (március 25. a Társaság f ünnepe), amely Montfort számára *a legfenségesebb, mert csírájában tartalmazza az összes többi titkot* (Értekezés a Szent Sz z igazi tiszteletér l – a továbbiakban: Érték. – 248.); valamint a Kereszt szenvedésének és a Kereszthalálnak titkában: *Íme, véleményem szerint az Örök Bölcsesség legnagyobb titka a Kereszt* (ÖBSz 167.), *Az Örök Bölcsesség úgy egyesült és hozzátestesült a kereszthez, hogy joggal mondhatni, hogy a Bölcsesség a Kereszt és a Kereszt a Bölcsesség* (ÖBSz 180.).

A legtökéletesebb eszköz vagy út, amelyen elérhet az egyesülés az Isteni Bölcsességgel a Szent Sz z iránti gyengéd és igaz ájtatosság:

Az összes eszköz közül Jézus Krisztus elnyerésére Mária a legbiztosabb, legkönnyebb, legrövidebb és legszentebb (ÖBSz 212.).

Aki birtokolni akarja Jézust, annak birtokolnia kell Máriát (ÖBSz 205.).

Légy tehát meggy z dve, hogy minél inkább Máriát szemléled imádságaidban, cselekedeteidben és szenvedéseidben,... annál tökéletesebben találod meg Jézus Krisztust, aki Máriával mindig nagy, hatalmas, hatékony és felfoghatatlan (Érték. 165.).

Mária legnagyobb kívánsága, hogy egyesítsen minket Fiával, Jézus Krisztussal, a Fiú legnagyobb kívánsága pedig, hogy szentséges Anyja által hozzá jöjjünk (Érték. 75.).

Megvilágítani Isten Anyjának alakját és szerepét az üdvösség történetében és keresztyén lelkiségben a montfortista misszionáriusok egyik sajátos feladata.

A mi lelkiségünk tehát krisztocentrikusan máriás, melynek a leglényegesebb vonása az „Önátadás Jézus Krisztusnak Mária keze által”:

Ezért, kétségkívül a legtökéletesebb minden ájtatosság közül az, amely legtökéletesebben hasonlónak tesz bennünket Jézushoz, egyesít vele, és neki szentel minket. Mivel pedig Mária vált leghasonlóbbá az összes teremtmény közül, következésképpen a Boldogságos Szűz ájtatossága, a mi Urunk szent Anyja iránti ájtatosság bármely más ájtatosságnál inkább Jézusnak szenteli és hozzá hasonlónak teszi a lelket, és minél inkább Máriának szentelt egy lélek, annál inkább Jézus Krisztusnak szentelt lesz. Íme, ezért a tökéletes és teljes Jézusnak való szentelés nem más, mint önmagunk tökéletes és teljes Máriának szentelése – s ez az az ájtatosság, amit tanítok –, vagy más szóval, ez az önátadás nem más, mint a keresztségnél tett fogadalmak és ígéretek tökéletes megújítása (Értek. 120.).

Valójában a Jézus és Mária iránti szeretet szent rabságáról van szó. A Jézusnak való átadást Mária által tömören így lehet kifejezni: *Totus Tuus. Tied vagyok egészen, és mindaz, ami az enyém, a tied, szeretett Jézusom, Mária, a te legszentebb Édesanyád által (Értek. 233.).*

Az átadás, amelyet Montfort tanít, a keresztségben történt megszentelés megújításának és érlelésének útja Mária által, követve az erényeit, hogy minél nyitottabbakká váljunk a Szentlélek munkájára bennünk: *Ezért, minél inkább megtalálja Máriát, az kedves és elválaszthatatlan jegyesét valamely lélekben, annál hatékonyabb és erőteljesebb lesz arra, hogy létrehozza ebben a lélekben Jézus Krisztust és Jézus Krisztusban ezt a lelket. Ó, a kegyelem titka ismeretlen a legtanultabbak számára és a keresztények között a leglelkiebbek számára is! (Értek. 20–21.)*

Ha össze akarnánk foglalni mindezt, amit a karizmával és a lelkeséggel kapcsolatban mondtunk, a montfortista misszionáriusoknak négy kifejezés van, ezek pedig:

1. Evangelizáció; 2. Mária, 3. A tartózkodási hely megváltoztatása; 4. Közösségi munka.

3. A MONTFORTISTÁK KÉPZÉSE

Montfort írt egy kis művet *Az ég imádság* címmel, amelyben a Szentháromsághoz imádkozik a jövőbeni montfortista misszionáriusokért:

Mit kérek tőled? Liberos – szabad fiakat, papokat, akik a te szabadságod által szabadok, akik raboskodni fognak a te szeretetednek és akaratomnak..., akik mindenütt az Evangélium ég és világító fáklyájával fognak járni szájukban... (ÉI 7–12.).

A képzés célja felépíteni a montfortista szerzetest, az apostoli embert, aki kész átadni a maga életét Jézus Krisztusnak Mária által, és kész testvéri életet élni a közösségben.

Ha egy ifjú vagy lány úgy érzi, hogy Isten meghívta, és el akarja kezdeni a képzés útját, forduljon közvetlenül a Rendházhoz az alábbi címre:

Casa Generalizia
Missionari Monfortani
Viale dei Monfortani, 65
00135 ROMA (ITALY)
tel. 0039063052332
E-mail: smmcuria@montfort.org
www.montfort.org

A képzés elkezdéséhez bizonyos emberi és lelki érettségre van szükség.

A képzés fokozatai:

1. Meghatározott időt kell tölteni a montfortista atyák házában a kölcsönös megismerkedés végett.
2. Posztulátúra – előkészület a noviciátusra.
3. Noviciátus – bevezetés a montfortista szerzetesi életbe. A végén ideiglenes fogadalmat tesznek.
4. Juniorátus – az első az örök fogadalmakig. A szerzetesi hivatás érlelésének időszakáról van szó. Magában foglalja a filozófiai-teológiai stúdiumot.
5. Az örök, élethossziglani fogadalmak letétele. Diakónus- és papszentelés.

Tekintettel a jelen körülményekre, a képzés időszakának nagyobb részét Olaszországban kell tölteni, mivel a mi szerzetesi közösségünk jelenleg a montfortista atyák olasz tartományához tartozik.

Mindaz, amit a jövőbeli montfortista atyák képzéséről mondtunk, vonatkozik a jövőbeli *Bölcsesség Leányai* szerzetesnőkre, vagyis kongregációnk női ágának képzésére is.

A FORDÍTÓ MEGJEGYZÉSE

Az eredeti művelkedik lábjegyzetekben. A szerző az egyes szakaszokban nemcsak a Szentíráshoz, hanem kortársai és elődei írásaira is el szeretettel hivatkozik. A hivatkozások olykor hosszú (latin) idézetek, sokszor csupán utalások, és nem egyszer emlékeztetnek történetekre, ami alól még a Biblia sorai sem kivételek. A könnyebb olvashatóság kedvéért ez utóbbiak kivételével a fentieket elhagytuk a fordításból. A kiemelések és a bibliai helyek jelölései minden esetben az eredeti művet követik.

A bibliai helyeket a Szent István Társulat, az Apostoli Szentszék Könyvkiadója által Budapesten 1982-ben kiadott Bibliából idéztük.

A függelékben olvasható *II. János Pál pápa a montforti család szerzeteseihez és szerzetesnőkhöz intézett levele Montforti Szent Lajos Mária tanításáról*, illetve *A montforti misszionáriusok küldetése, lelkiismerete és képzése* című írást horvát eredetű fordítottuk (Sveti Ljudevit Grignion Montfortski: *Rasprava o pravoj pobožnosti prema Djevici Mariji*, Symposium, Split, 2005., 228–244. és 254–260. old.).

A hátoldalon szereplő első szövegrészt André Frossard II. János Pál pápával folytatott, *Ne féljete!* című párbeszédéből idéztük. Szent István Társulat, az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 1986., 114. old.

A hátoldal második szövegrészletét II. János Pál pápa 1987. március 25-én kelt *Redemptoris Mater* című enciklikájából idéztük. *II. János Pál megnyilatkozásai. Pápai dokumentumok 1978–2005.* I. kötet. Enciklikák, apostoli buzdítások, apostoli levelek. Szent István Társulat, az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 2005., 529. old.

Az eredeti szöveg *Bevezetése* nem tartalmaz alcímeket. A fordításban a *Bevezetés* két része kúpos zárójelben: „A szerző rövid életrajza” ill. „A mű” címet kapta.

TARTALOM

	szám	old.
<i>Bevezetés</i>		
<i>A szerző rövid életrajza</i>		
<i>A mű</i>		
I. A SZENT SZ Z-TISZTELET SZÜKSÉGESSÉGE	1	
A. A Mária-tisztelet szükségessége	1	
Bevezetés	1	
1. Isten a legnagyobb művet a Szent Sz z által akarta elkezdni, és általa akarja befejezni	14	
2. Szükséges a Szent Sz z tisztelete	37	
B. A Mária-tisztelet szükségessége különösen az utolsó id kben	49	
Bevezetés	49	
1. Isten az utolsó id kben akarja kinyilatkoztatni és felfedni Máriát ..	50	
2. A Mária-tisztelet különösen az utolsó id kben szükséges	55	
II. A MÁRIA-TISZTELET MIBENLÉTE	60	
A. A Mária-tisztelet alapigazságai	60	
B. Az igazi Mária-tisztelet ismertető jelei	90	
Bevezetés	90	
1. Hamis Mária-tisztelet és hamis Mária-tiszteletek	92	
2. Az igazi Szent Sz z-tisztelet ismertető jelei	105	
C. A Mária-tisztelet fő gyakorlatai	115	
D. A Mária-tisztelet tökéletes gyakorlása	118	
Bevezetés	118	
1. A tökéletes önátadás Jézus Krisztusnak	120	
2. Indítékok, melyek ajánlatossá teszik számunkra ezt a tiszteletet ...	135	
3. E tökéletes ajánlatosság bibliai előképe: Rebekka és Jákob	183	
4. Csodálatos hatások, amelyeket a Mária-tisztelet a hozzá hűséges lélekben kivált	213	
5. A Mária-tisztelet különleges gyakorlatai	226	
Külső gyakorlatok	226	
Belső gyakorlatok	257	
E TISZTELET GYAKORLÁSÁNAK MÓDJA A SZENTÁLDOZÁSNÁL	266	
A szentáldozás előtt	266	
A szentáldozásnál	267	
A szentáldozás után	270	
ÖNÁTADÁS MÁRIA KEZE ÁLTAL JÉZUS KRISZTUSNAK, A MEGTESTESÜLT BÖLCSESSÉGNEK		
FÜGGELÉK		
II. János Pál pápa a montforti család szerzeteseihez és szerzetesnőkhöz intézett levele Montforti Szent Lajos Mária tanításáról		
Miljenko Sušac: A montforti misszionáriusok küldetése, lelkiisége és képzése		
A fordító megjegyzése		

HÁTOLDAL SZÖVEGEI

E könyv olvasása határozott fordulatot jelentett életemben. Fordulatot mondok, holott hosszú belső útszakasról van szó, amely egybeesett a papságra való titkos felkészüléssel. Akkoriban került a kezembe ez az egyedülálló kis mű, azon könyvek egyike, amellyel kapcsolatban nem elegendő, hogy az ember „olvasta”. Emlékszem, hogy sokáig mindenhova magammal hordoztam, még a szódagyárba is, olyannyira, hogy szép borítólapja foltos lett a mésztől. Mindig újra és újra visszatértem bizonyos részeihez.

*II. János Pál pápa
(„Ne féljetek!”)*

A „máriás lelkiesség” és a neki megfelelő Mária-tisztelet gazdag forrása a különböző keresztény közösségek történelmi tapasztalata, szerte a világon az egyes népek és nemzetek körében. Szívesen emlékezünk meg itt Montforti Grignon Szent Mária Lajosról, aki ennek a lelkiességnek mestere és tanúságtevője volt. Ajánlotta a keresztényeknek, hogy Mária keze által szenteljék magukat Krisztusnak, mert ez hatékony eszköz a keresztségi fogadalom szerinti hűséges életre. Örömmel állapítjuk meg, hogy ennek a lelkiességnek és jámborságnak napjainkban is vannak új jelei.

*II. János Pál pápa
(„Redemptoris Mater”)*